

TÜRKİYE'NİN KÜRT AÇMAZI

Proleter

Devrim ve Sosyalizm için

DEVRİMCI DURUŞ

Kurtuluş Devriminde Sosyalizmde

Aylık siyasal dergi

Kasım 2006

Sayı: 47

Fiyatı: 1 YTL (KDV dahil)

Bütün ülkelerin işçileri

ve ezilen halklar

BİRLEŞİNİZ!

ABD emperyalizmi, işgal ettiği her yerde, her geçen gün daha fazla zorlanıyor.

Afganistan'da direniş yeniden yükseldi. NATO güçleri, direniş karşısında ne denli zorlandıklarını itiraf ediyorlar artık. ABD ve NATO Komutanlığı, Afganistan'da asker bulunduran ülkelere, asker sayılarını arttırmalarını istiyor. Dahası, Afganistan'ın başkenti Kabil'de görev yapan ülke askerlerinin, çatışmaların yoğun olduğu bölgelere kaymalarını talep ediyor. Bunların içerisinde Türkiye de var. Öte yandan yükselen direniş karşısında düştükleri acz ile halkı daha fazla katlediyorlar. Son olarak NATO güçlerinin Kandahar'da yaptığı operasyonda 80'den fazla kişinin öldüğü bildiriliyor. Bayram gününe denk gelen bu katliama, halkın öfkesi de çok büyük oldu. ABD, rüzgar ekip fırtına biçiyor. Son aylarda Afgan direnişçilerinin sayıları ve eylem kapasiteleri arttı. Bunda başta Irak olmak üzere direnen halkların verdiği moral ve cesaretin yanı sıra, halka uygulanan vahşetin de çok büyük payı var.

Irak direnişi ise, yeni boyutlar kazanarak işgal ordusunu ve işbirlikçileri daha fazla çıkmaza sürüklüyor. Direnişçiler, 'keskin nişancılar' ile ABD'li askerleri birer birer avlıyor ve kameraya alarak tüm dünyaya sevdirtiyorlar. Birçok şehri işgal ordusuna dar ediyor, hareket alanlarını daraltıyorlar. Hatta Sadr şehrinde yaptıkları gibi karakolları basarak şehri tümünden ele geçirdikleri oluyor. Direnişçilerin kazandığı her mevzi, işgal ordusunu biraz daha geriletir ve yeni stratejiler belirlemeye zorluyor. Şimdi ABD, Irak bataklığından nasıl kurtulacağını hesaplıyor. Bush, ilk kez Irak'ın durumunu Vietnam'a benzetti. Irak'ın üçe bölünmesi ve Amerikan askerlerinin Irak'ın Kuzeyi'ne, Kürt Federe Bölgesi'ne çekilmesi ihtimali, giderek kuvvetleniyor. Amerika'nın Güney Kürdistan'da Ortadoğu'nun en büyük üssünü inşa etmeye başladığı bildiriliyor.

BÜTÜN ÜLKELERİN İŞÇİLERİ VE EZİLEN HALKLAR BİRLEŞİNİZ!

Irak ve Afganistan'da zorlanan ABD, hedefe çıktığı İran, Suriye, Kuzey Kore gibi ülkelere de güç yetiremiyor, tehditleri para etmiyor. İran, nükleer kapasitesini arttıran yeni adımlar atarken, Kuzey Kore, alenen nükleer denemeler yapıyor ve bunu devam ettireceğini söylüyor.

Geçtiğimiz aylarda İsrail'in işgaline uğrayan Lübnan'da ise, Birleşmiş Milletler Geçici Barış Gücü UNIFIL askerlerinin konuşlanması sürüyor. İçlerinde Türk askerlerinin de bulunduğu UNIFIL'in Lübnan'a barışa gitmeyeceği, daha ilk günlerden belli oldu. İsrail F-16 savaş uçakları UNIFIL bünyesinde görev yapan Alman savaş gemilerine taciz ateşi açtı. Daha önce de Fransız komutanlar, İsrail'in taciz ateşinde bulunduğunu ve bu durum devam ederse çatışmaların kaçınılmaz olacağını duyurmuştu. Lübnan, her an patlamaya hazır bir bomba gibi. Türk askerleri dahil UNIFIL kapsamındaki tüm askerler, ölümle burun buruna.

Lübnan'a asker göndererek, yeni emperyalist savaşa bir yerinden dahil olan Türkiye, Irak'taki gelişmeleri, büyük bir kaygı ile izliyor. Özellikle Irak'ın üçe parçalanması ihtimali ve Güney Kürdistan'ın bağımsız bir devlet haline gelmesi, Türkiye'nin en büyük korkusu. Bu yönde kritik aşama, Kerkük'te önümüzdeki yıl gerçekleşecek olan referandum. Kerkük'ün bir Türkmen şehri olduğunu iddia eden Türkiye, şehrin Kürt bölgesine dahil edilmesi durumunda Irak'ta iç savaşın çıkacağını söylüyor. O yönde kışkırtma ve hazırlıklara ise, Türkmenler aracılığıyla bizzat katılıyor. Türkiye'nin bu tutumu, başta Kürtler olmak üzere Irak kukla hükümetince "iç işlere müdahale" olarak görülüyor ve kınanıyor. Ancak Türkiye, Kerkük konusunda müdahil olmayı sürdüreceğini açıkça ortaya koyuyor.

Güney Kürdistan'da atılan yeni adımlarla birlikte PKK'nin tek taraflı ateşkes ilanı ve bunun ülke içindeki yankıları, Türkiye'yi Kürt sorununda daha fazla sıkıştırmaya başladı. ABD'nin Kürt sorununa, koordinatör atayarak doğrudan müdahil olması, egemen klikler arasında da yeni çatlıkları getirdi. Mehmet Ağar'ın PKK militanlarına af çıkarılmasına yeşil ışık yakan "dağda silahla dolaşacaklarına, düz ovada siyaset yapsınlar" sözü, bir anda gündeme bomba gibi düştü. CHP'den Genelkurmay'a sert açıklamalar, birbirini izledi. Son olarak, Güney Kürdistanlı yetkililer, Türkiye'den atılacak adımlara göre, PKK'nin silahlarını ABD'ye teslim etmeye hazır olduğunu bildirdiler.

ABD, Ortadoğu'da sıkıştıkça, Güney Kürdistan'a çekime ihtimali ve Kürtlere olan ihti-

yacı artacak. Bu durumda PKK konusunda Türkiye'ye baskısı da yoğunlaşacak. Türkiye, önümüzdeki yıl, hem Cumhurbaşkanı hem de yeni meclisi ve hükümeti seçecek. Seçim öncesi başta ABD olmak üzere, emperyalistlerin işbirlikçileri aracılığıyla Türkiye üzerine planları devreye girdi. Egemen sınıflar arasında yükselen gerginliğin ve giderek daha fazla su yüzüne vuran çatlıkların, arkasında yatan gerçek budur. Seçimler yaklaştıkça bu çatışmalar daha şiddetli bir hal alacaktır. Şimdi-den AKP ile DYP'nin koalisyon hazırlığı içinde olduğu konuşulmaktadır. Keza Cumhurbaşkanlığı için başını AKP ile Genelkurmayın çektiği savaş, kıran kırana sürmektedir.

Emperyalistlerin ve işbirlikçilerin kendi aralarındaki it dalaşı bir yana, işçi ve emekçiler, ezilen halklar, kendi kurtuluşları için daha fazla kenetlenmeli ve ortak düşmana karşı birleşik bir mücadeleyi yükseltmelidir. Bir yanda artan hak gaspları, katliama varan iş cinayetleri, işçi kıyımı ve had safhadaki yoksulluk sürerken, temel ihtiyaçlara içinden ipliğe zam yapılmakta, buna karşılık işçi ve emekçilerle alay edercesine ücret zamları açıklanmakta, asgari ücret, yine açlık sınırının altında tutulmaya çalışılmaktadır. İşçi ve emekçinin yaşamını dayanılmaz kılan bu koşullar yetmezmiş gibi, çocuklarını Kürdistan'a, Lübnan'a ölümüne göndermektedirler.

"Dünyayı sarsan" Ekim devriminin 89. yılını kutladığımız bugünlerde, insanlığın tek kurtuluşu olan devrim ve sosyalizm için kavgaya bayrağını yükseltmekten başka çaremiz yoktur. ABD, ezilen halkların mücadelesiyle köşeye sıkışmış durumda. İşçi ve emekçilerin mücadelesiyle, emperyalizm ve işbirlikçileri çok daha zorlanacak, bu dalganın önünde duramayacaktır. İnsanın insan gibi yaşadığı bir dünya kurmak için, Marks'ın yüzyıl öncesi söylediği ve Ekim devriminin katkı sunarak zafere giden yolu döşediği şu şiarı uygun hareket etmeliyiz:

"Bütün ülkelerin işçileri ve ezilen halkları birleşiniz!"

Okurlara...

Merhaba,

Kasım ayı, Türkiye açısından yeni bir dönemin başladığını ilan ederek geldi. Türkiye, Lübnan'a asker gönderdi ve fiilen savaşa katılmış oldu. Türkiye'den giden askerlerin görev yapacağı bölgeler, hem Hizbullah ile çatışma hem de İsrail ile sorunlar yaşama ihtimalinin çok güçlü olduğu bölgeler. Üstelik Afganistan'da da Türk askerlerinin Kabil'den dışarıya çıkarak, Taliban'la çatışmanın olduğu bölgelerde görev yapması isteniyor. Diğer taraftan, Irak'ın üçe bölünmesi ve güneyde, ABD'nin himayesinde bir Kürt devletinin kurulması yönündeki adımlar da hız kazanmış durumda. Lübnan ve Afganistan'dan asker cenazelerinin gelmeye başlaması ve güneyde bir savaş çıkması ihtimalleri giderek güçleniyor. Bütün bu gelişmeler, kış aylarında ülkemizdeki havanın ısınacağını gösteriyor.

7 Kasım 1917 tarihi, insanlık tarihinde yeni bir çağın, proteler devrimleri çağının başlamış olduğunu müjdeliyordu. Kitlelerin özgür, refah ve insanca yaşamasının önü, Çarlık Rusya'sını yerle bir eden devrimle birlikte açılmıştı. 20. yüzyılın ilk yarısında Sovyetler Birliği ismi, eşitlik ve adalet, ekonomik refah ve faşizme diz çöktürme, kardeşçe bir arada yaşama, sağlıklı ve mutlu bir yaşam anlamına geliyordu. Ekim devriminin yıldönümünde, yeni Ekimlere duyulan ihtiyaç çok daha büyük, çok daha yakıcı bir hale gelmiş durumda.

Yeni bir sayıda buluşmak dileğiyle...

47. sayıda

3	Irak'ta direniş ve bölünme hesapları
4	Behiç Aşçı'nın direnişi sürüyor
5	Kazakistan'da rant savaşı
6	Yaşam hakkımız mücadele gücümüz kadardır
7	Saldırıları, birleşerek, örgütlenerek püskürtürüz
8	AKP'den hırsıza, mafyaya, tecavüzcüye koruma
9	Kurum baskınlarına karşı dayanışma eylemleri
10	6 Kasım'da sokağa, eyleme, alanlara
11	Açıköğretim kayıtları
12	Mc Donalds Türkiye'de 20 yaşına girdi
13	Ermeni Soykırımı ve milliyetçi hezeyanlar
14	Orhan Pamuk ve Nobel ödülleri
15	Ekim Devrimi
16	Tesev raporu ve Soros işbirliği
17	Lübnan'da misket, fosfor, Gazze'de pudra bombası
18	Kuzey Kore'de nükleer deneme
19	Batı Avrupa'da Çin korkusu
20	Burjuvazi krize uyum sağlayabilecek mi?
21	Geleceğimizin köprüsü tarihimiz
22	Şair Enver Gökçe
23	Çalışarak yaşamak ya da savaşarak ölmek
24	Türkiye'nin Kürt açmazı büyüyor
25	

ABD emperyalizmi, Irak'taki savaş sırasında verilen kayıplar ve ölümlerle ilgili rakamları, hep olduğundan çok daha az göstermeye çalıştı. Kendisinin verdiği kayıpları gizlerken, ülkesinde bir infialli önlemeye çalışıyordu. ABD askerlerinin ölümlerinin artması, ABD'li kitlelerde savaş karşıtlığını güçlendiren bir etki yaratıyordu çünkü. Keza yaralı ve 'Irak sendromu' geçiren asker sayıları da gerçeğin oldukça altında tutuldu. Askerden kaçanların, orduyu terk edenlerin sayısı ise hiç açıklanmadı. Özellikle asker kaçaklarının teşvik edici etkisini azaltmak için, bu yönde yaşanan sorunları gündeme bile getirmedi.

Ancak, ABD'nin en fazla saklamaya çalıştığı şey, Iraklıların ölüm ve yaralanmalarına ilişkin rakamlar oldu. Ölen Iraklıların sayısı 30 binlere takıldı, daha yukarılara çıkamadı. Oysa Irak'ta her

diği hastalıklar ve diğer nedenlerle öldü. Bu da, her gün 500 kişinin, savaşla ilgili nedenlerden öldüğünü gösteriyor. Doğrudan işgal güçlerinin öldürdüğü insan sayısı 186 bin olarak hesaplanıyor. Saddam döneminde, BM'nin ağır yaptırımları altında bile, bu kadar yüksek bir ölüm oranının olmadığını belirlen rapora göre, Saddam döneminde bin kişide 5.5 olan ölüm oranı, şimdi bin kişide 13.3'e yükselmiş. Aynı heyet, 2004 yılında yaptığı benzer araştırma sonucunda, savaşın ilk 18 ayındaki ölüm oranının 100 bin olduğunu açıklamıştı.

Irak'taki ölümleri takip etmeye çalışan başka kesimler de var. Mesela medyaya haberlerini baz alarak sayım yapan Irak Ceset Sayımı adlı grup, 50 bin dolayında bir rakama ulaşmıştı. Iraklı bir başka grup ise, işgalden Temmuz 2005'e kadar olan ölümlerin 128 bin olduğunu açıklamıştı. Bütün bu haberle-

tında tutulmuş olmak, Şii kesimler açısından oldukça önemli bir durum. Ve bugün artık, kendi yönetimlerini kurmak istiyorlar. Savaşın başlamasının ardından, ABD emperyalizminin dini ayrılıkları ve mezhep çatışmalarını körükleyen tutumu, onların bu isteğini güçlendirmişti. Üstelik bu durum, İran'ın da istediği bir şeydi. İran, savaş başladıktan sonra, bölgede önemli bir gücü temsil eden Irak'ın zayıflamasının kendisi için önemli bir fırsat olduğunu gördü ve bunu değerlendirdi. Zaten bugün artık Irak'ta Şiilerin, Lübnan'da Hizbullah'ın bu kadar güçlenmiş olmaları, İran'ı da güçlendiren bir etki yaratıyor.

Kürtler'in de bölünme hazırlıkları oldukça hızlı bir biçimde yürütülüyor. Aslında onyıllardır, Irak sınırları içinde olmakla birlikte, Kürtlerin daha özel bir yeri vardı. '91 yılındaki Körfez Savaşı sonrasında ABD emperyalizmi '36. paralelin kuzeyi'ne, yani Kürt bölgesine özel bir statü verdi ve Irak güçlerinin bu bölgeye girmesini yasakladı. Ama '91 Körfez Savaşından önceki Saddam yönetimi döneminde de Kürt bölgesinin özerkliği vardı.

'91'den sonra Kürt bölgesi, bağımsızlığını ilan etmek için oldukça fazla çaba sarf etti. Ancak statüleri, ABD'nin icazetiyle oluşturulmuş, ne olduğu belirsiz bir statüydü. Bağımsızlık, savaşı vererek kendilerinin kazandığı bir hak olmadığı için, ne rahatça devletlerini ilan edebiliyorlardı; ne de Irak'ın bir parçası gibi davranıyorlardı. ABD'nin uşağı bir konumda, zaman zaman PKK'ye karşı savaşta kullanıldılar. Ama bu yıllar boyunca, eğitim sisteminin ve polis gücünün oturtulması vb. ile devletleşmenin ve kurumlaşmanın adımlarını parça parça attılar.

ABD'nin işgalinin başlamasının ardından ise, bunu kendileri için önemli bir fırsat olarak gördüler ve savaşta ABD'nin mağası olarak Iraklılara karşı saldırılarda ön saflarda yerlerini aldılar. Bu hizmetin karşılığı, bağımsız devlet olmalarıydı. Son federalizm yasası, önlerinde artık fazla bir engel kalmadığını gösteriyor.

Aslında zaten Kürt bölgesi, fiilen bağımsız bir devlet gibi hareket etmekten çekinmiyor. Irak bayrağını tanımadığını açıklıyor ve kendi bayrağını kullanıyor. Kerkük gibi tartışmalı bir bölgeye Kürt yerleşimcileri taşıyarak demografik yapısını kendi lehine çeviriyor ve olası bir referandumun sonucunu garanti altına alıyor. En önemlisi ve Irak'ın diğer parçaları açısından en tartışmalı olanı ise, Kürt bölgesindeki petrol ve doğalgaz yatakları ile ilgili olarak, emperyalist tekelilerle sayısız anlaşmalara imza atıyor. Tabi ki anlaşmaları Irak devletinden bağımsız ve tüm geliri kendisine kalacak biçimde imzalıyor.

ABD'nin bağımsız Kürt devleti hazırlıkları

Elbette ki ABD emperyalizmi savaşa başladığı sırada ülkeyi bir bütün olarak

IRAK'TA DİRENİŞ VE BÖLÜNME HESAPLARI

gün onlarca insan öldürülüyor. Yol kenarlarında, ıssız bölgelerde, kimi zaman gözdağı için kentün en işler yerlerinde, elleri ve ayakları bağlanmış, işkence edilmiş, yakılmış onlarca ceset bulunuyor. Operasyonların her biri sırasında ölenlerin sayısı ise, rahatlıkla yüzlerce rakamları bulabiliyor. Günlük bilanço bu kadar açık iken, ABD emperyalizmi toplumdaki sayıyı sürekli olarak düşük tutuyor, böylece tepkileri azaltmaya çalışıyor.

Geçen ay açıklanan bir araştırma ise, gerçek tabloyu en çarpıcı haliyle ortaya serdi. Bu araştırmaya göre, savaş başladığından bu yana ölen Iraklıların sayısı 655 bini bulmuştu. Araştırmayı yayınlayan herhangi bir Iraklı ya da Ortadoğulu kuruluş değil, işgalci ülkelerden biri olan İngiltere'nin en saygın tıp dergisi Lancet idi. Araştırmayı gerçekleştiren, Johns Hopkins Bloomberg Kamu Sağlığı Okulu'ndan Dr Gilbert Burnham başkanlığında, Irak'taki Mustasiriye Üniversitesi'nden 10 doktordan oluşan bir ekipti.

Araştırmayı yaparken, aklıktan ölüm ve doğal felaketlere uğramış ülkelerde ki can kaybını hesaplamak amacıyla kullanılan yöntem temel alınmış. Bu yöntemin doğruluğu dünya genelinde bilim adamları tarafından kabul ediliyor. Buna göre, üç yıl yedi aylık işgalde, 601 bin kişi savaş ve şiddete kurban gitti, 54 bin kişi ise savaşın tetikle-

rin üzerinden ABD Başkanı Bush, 30 bin sivilin öldüğü yolundaki açıklamasının arkasında olduğunu tekrarlardı. Çünkü ABD emperyalizmi, Irak'ta ölen kitlelerin değil, Irak'ın bölünmesinin kendilerine ne kar getireceğinin hesabını yapıyor bu dönemde.

Irak'ta federasyon anayasası

Ekim ayı içinde, Irak meclisi, ülkenin parçalanması anlamına gelecek olan geniş özerklikli bölgeler kurulmasına yönelik federalizm yasasını kabul etti. Sünni vekillerin boykot etmesine karşın, yasa meclisten geçti. Yasa 18 vilayete kendi kendilerini yönetecek daha büyük federal bölgeler altında birleşmek için referandum hakkı tanıyor. Bu durum, kuzeyde Kürt bölgesi, güneyde Şii bölgesi, ortada da Sünni bölgesi oluşması için uygun koşulları sağlıyor. Şimdilik geniş özerklik vererek federatif bir yapı oluşturuyor, ancak ülkenin bölünmesinin temellerini atıyor.

Bu durum, hem Kürt bölgesinin, hem de Şiilerin istediği bir bölünme hazırlığı. Bundan hoşnutsuz olan tek kesim petROLSÜZ ve verimsiz topraklar üzerinde kalan Sünni bölgesi.

Şiiler açısından bölünme, İran'la daha yakın bir ilişki kurmak anlamına geliyor. Irak'ta nüfusun çoğunluğunu oluşturdukları halde, onyıllar boyunca Sünni bir yönetim tarafından baskı al-

ABD, Irak savaşına başladığı sırada, bu ülkeyi bir bütün olarak ele geçirmek ve ülkenin tamamında hakimiyetini kurmak istiyordu. Ancak her geçen gün, ABD'nin bu savaşı kaybettiği biraz daha açığa çıkıyor, direniş büyüyor. Her geçen gün Sünni ve Şii kesimler, ABD'nin hakimiyetine girmeyeceklerini kesin olarak ortaya koyuyorlar. Bu koşullar altında, bütün Irak'ı kaybetmekten, kendisine bağlılığını kanıtlamış olan Kürt bölgesinin ayrı bir devlet olmasına izin vermek, ABD açısından zorunlu hale geliyor.

ele geçirmek ve ülkenin tamamında hakimiyetini kurmak istiyordu. Ancak her geçen gün, ABD'nin bu savaşı kayettiği biraz daha açığa çıkıyor, direniş büyüyor. Her geçen gün Sünni ve Şii kesimler, ABD'nin hakimiyetine girmeyeceklerini kesin olarak ortaya koyuyorlar. Bu koşullar altında, bütün Irak'ı kaybetmektense, kendisine bağlılığını kanıtlamış olan Kürt bölgesinin ayrı bir devlet olmasına izin vermek, ABD açısından zorunlu hale geliyor.

Zaten bu yöndeki hazırlıklar da son hızıyla sürüyor. Daha önce Kürt bölgesine bir askeri havaalanı inşa eden ABD, şimdi de Süleymaniye'de Ortadoğu'nun en büyük askeri üssünün inşaatına başlamış durumda. İnşaat'taki teknik araç ve gereçlerin önemli bir kısmı da Kürt bölgesine taşınmaya başladı bile. Keza, ABD'nin, Türkiye-Irak sınırının güvenliğini Kürt yönetimine devretme kararı da bu yöndeki önemli bir gelişme.

ABD'nin Kürt bölgesinin bağımsızlığına izin vermesinin önündeki en büyük engel, Türkiye'yi henüz karşısına almak istememesidir. Sürecin bu kadar uzamasının nedeni budur. Ancak bir taraftan da sürekli bir biçimde Türkiye ile ABD arasında 'harita krizi' yaşanmaktadır. ABD Silahlı Kuvvetleri dergisinde yayınlanan ABD'nin yeni Ortadoğu haritasının arkasından, aynı harita NATO Savunma Koleji'ndeki bir ders sırasında tekrar ortaya çıktı. ABD'li bir Albay, aralarında Türk subayların da bulunduğu öğrencilere ders verirken, aynı haritayı kullandı.

Başkenti Diyarbakır olan ve dört parçası birleşmiş tek bir Kürdistan tanımlayan bu harita, ABD'nin gerçek planlarını ortaya koymaktadır. ABD'nin ikinci önemli sıkıntısının çözümü de bu haritada açıkça görülmektedir. ABD açısından, Ortadoğu'nun kalbinde, ancak düşman komşular tarafından çevrilmiş bir Kürt devleti, yeterince işlevli olamayacaktır. Keza denize kıyısının olmaması da ayrı bir sorundur. Bu nedenle, gelecekteki Kürt devletine Akdeniz'den açılmayan kapı Karadeniz'den açılmış, petrolün nakliyatı sorunu da böylece çözülmüştür.

Bir taraftan Irak'ın üçe bölünmesi süreci hızla ilerlerken, bir taraftan da ABD'nin yeni duruma ilişkin kaygıları devam etmektedir. Beyaz Saray Sözcüsü Tony Snow'un sözleri, bu kaygıları net olarak ortaya koymaktadır: "Irak'ın parçalara ayrılması şu olasılıkları artırır: İran'dan Şii olan

güneye baskı görürsünüz, kuzeyde Kürtlerle Türklerle ve Suriyeliyle zorluklar çıkar, ortada ise petrol zenginliğinden mahrum kalmış bir Sünni nüfus ortaya çıkar. Bütün bunlar, barut fıçısının patlamasının formülü."

Irak batağında çırpınma

'Ortadoğu'ya demokrasi getirmek' ve halkı 'Saddam diktasından kurtarmak' için Irak savaşı başlatan ve ülkeyi baştanbaşa bir yangın yerine çeviren ABD emperyalizmi, şimdi de Irak'ta cunta yönetimi kurmayı ve sıkıyönetim ilan etmeyi tartışmaya başladı. Washington merkezli Stratejik ve Uluslararası Araştırmalar

Enstitüsü'nün Irak uzmanı Cordesman, gelecek aylarda Irak yönetiminin devrilmesini olası görüyor ve "gelecekte bir darbe olmaz ama, savunma ya da içişlerinin başına bir general getirilebilir" diyor. Üstelik "bu yönetim, şimdikinden daha meşru bir yönetim olabilir" diye de ekliyor.

Bu durum, ABD'nin artık direniş ile baş edemez hale geldiğinin ve bataklıkta çırpınmakta olduğunun en çarpıcı göstergesidir.

Bu tartışmaların gündeme geldiği sırada, Şii lider Mukteda Sadr'a bağlı milisler, Bağdat'ın güneyindeki Amara kentinde hakimiyeti ele geçirmiş durumdaydılar. Önce kentte bulunan üç karakola saldırı düzenleyen ve karakolları patlayıcılarla yerle bir eden milisler, kent sokaklarında polis araçlarıyla devriye gezmeye başladılar. Böyle bir durum, Irak'ta ilk defa yaşanıyor; ancak bundan sonra artacağını görmek zor değil. Direnişçilerin, kentleri 'kurtarmaya' başlaması, Irak'ta yeni bir dönemi başlatacaktır. Zaten bu olayın hemen arkasından G. Kore'nin, Irak'taki birliklerini Bağdat'a çekeceğini açıklaması da eylemin hedefine ulaştığını göstermektedir. Irak'ta genel olarak direnişçilerin hakim olduğu, işgalcilerin ise giderek daha fazla kendilerini korumaya dönük bir konumlanışa geçtikleri ortaya çıkmaktadır.

Son dönemlerde Iraklı direnişçilerin yeni eylem biçimi, keskin nişancılar aracılığıyla ABD askerlerini öldürmeleridir. Direnişçiler, bugüne kadar temel eylem yöntemi olarak intihar saldırılarını kullanıyorlardı. Ancak hem çevredeki kitleye zarar verme ihtimali, hem de eyleminin de ölümüyle sonuçlanması gibi dezavantajları vardı bu eylemlerin. İki kişilik gruplar halinde gezen keskin nişancılar ise, direnişçilere ve halka hiçbir zarar gelmeden ve ABD askerinin kesin ölümüyle sonuçlanan bir eylem biçimiyle, ABD'li askerlerin korkulu rüyası haline gelmiş durumdadılar.

ABD Başkanı Bush'un, televizyona verdiği bir röportajda, Irak savaşını ilk defa Vietnam savaşına benzetmesi, direnişin gözlerden gizlenemez yönünü göstermektedir. Daha önceleri bu türden benzetmelere kesin olarak karşı çıkan Bush, bu defa Vietnam direnişçilerinin düzenlediği Tet saldırısıyla benzerlik olduğunu kabul etmiştir. Vietnam'ın Tet saldırısı, 1968 yılında yapılacak ABD Başkanlık seçimlerinin hemen öncesinde düzenlenmiş ve başta bulunan Demokrat Parti, bu saldırının arkasından yükselen kitle hareketinin sonucunda seçimleri kaybetmiştir. Bugün de ABD'de Kongre seçimlerinin yaklaşmakta olduğunu düşünürsek, yapılan benzetme, direnişin gücünü göstermektedir.

Ekim ayının başından itibaren, Irak'ta direnişçilerin eylemlerinde artış yaşanmaktadır. ABD ise, son aylarda binlerce yeni takviye asker gücü göndermiştir Irak'a. Keza Irak'ta bulunan ve birkaç ay içinde Almanya'daki üslerine dönmeyi bekleyen 4 bin kadar ABD askerinin de görev süresi uzatılmıştır. Ancak Irak'ta bulunan 140 bin asker, sorunu çözünmüyor, ABD'nin yenilgisini engelleyemiyor.

Yaşadığı sıkıntılardan dolayı, ABD Irak'ta politika ve strateji değişikliğine gitmek istiyor. Bu değişiklik arayışı ABD'nin Irak politikasının iflas ettiğini gösteriyor. Ancak bundan sonrasına ilişkin de seçenekleri çok fazla yok. Attığı her adım, karşısına daha büyük zorluklar çıkarıyor, sorunlar giderek yumak halini alıyor. Yeni strateji adına ortaya konulan en belirgin şey, ABD askerlerinin Kürt bölgelerine çekilerek Irak'ı terk etmeleri ve bölünme sonrasında ortaya çıkabilecek bir Türkiye-Kürdistan çatışmasını, burada konuşlanarak önlemeleri.

ABD'nin 2007 Savunma bütçesinde, Irak ve Afganistan'da elde edilecek 'zafer'in kullanılması amacıyla 20 milyon dolarlık pay öngörülüyor. Ama yakın değil, uzak bir gelecekte bile ABD emperyalizmi açısından, Afganistan ya da Irak'ta bir 'zafer' görünmüyor.

Behiç Aşçı, Gülcan Görür-oğlu ve Sevgi Saymaz Ölüm Orucu'na devam ediyor

F Tipleri'ndeki tecrit ve baskıları protesto etmek için Ölüm Orucu'na başlayan Avukat Behiç Aşçı, 220'li günleri geride bıraktı.

Behiç Aşçı'ya destek eylemleri, ziyaretleri ve açıklamaları sürüyor. Sirkeci Postanesi önünde, Behiç Aşçı'nın durumuna dikkat çekmek için açıklama yapmak isteyen Tecrit Karşıtı Avukatlar'a polis saldırdı.

TAYAD'lı aileler, Boğaziçi Köprüsü'nü pankartlarla trafiğe kapatarak "F Tipi Tecrite Son" talebini haykırdılar. Yaklaşık bir saat trafiğe kapalı kalan köprü, çevik kuvvetin gelip eylemcileri gözaltına almasıyla açıldı.

TAYAD'lı aileler tecrite karşı 2 Kasım'da Ankara'da bir eylem gerçekleştirdi. Ellerinde 'Tecrite Son' pankartını açarak Yüksel Caddesi'nde yürüyüşe başlayan TAYAD'lılar, hala ölüm orucunu İstanbul'da sürdüren Behiç Aşçı, Adana'dan Gülcan Görür-oğlu ve Uşak Cezaevi'nden Sevgi Saymaz'ın fotoğraflarını taşıdılar.

Tecrite karşı sanatçılar, yaptıkları açıklamada tecritin insan hayatına olumsuz etkilerini, yaşam hakkını ortadan kaldırdığını, bu nedenle tecrite son verilmesi gerektiğini söylediler. Bakanlıkta görüşme talepleri ise, muhatap bulamadıkları için sonuçsuz kaldı.

Behiç Aşçı'nın yanı sıra Uşak Cezaevi'nde Ölüm Orucu'na başlayan Sevgi Saymaz ise kaçırılarak hastaneye kaldırıldı. Saymaz, zorla tedavi edilmekle karşı karşıya. Adana'daki evinde Ölüm Orucu'nu sürdüren Gülcan Görür-oğlu'na ise destek ziyaretleri sürüyor.

Bush'un, Irak savaşının ilk defa Vietnam savaşına benzetmesi, direnişin gözlerden gizlenemez yönünü göstermektedir. Daha önceleri bu türden benzetmelere kesin olarak karşı çıkan Bush, bu defa Vietnam direnişçilerinin düzenlediği Tet saldırısıyla benzerlik olduğunu kabul etmiştir. Vietnam'ın Tet saldırısı, 1968 yılında yapılacak ABD Başkanlık seçimlerinin hemen öncesinde düzenlenmiş ve başta bulunan Demokrat Parti, bu saldırının arkasından yükselen kitle hareketinin sonucunda seçimleri kaybetmiştir.

Kazakistan'da rant savaşı: 280 işçi yaralı

'Yabancı işçi' olgusu, kapitalizmin savurduğu, köklerinden kopartarak uzak bölgelere fırlattığı yoksul emekçileri anlatıyor. Ve bu işçilerin her biri, vahşi kapitalizmin en ağır koşullarında 'ekmek parası'nı kazanmaya uğraşıyorlar. Kapitalizm, insanları öylesine farklı koşullarda savuruyor ve dünyanın dört bir yanına öylesine darmaduman saçıyor ki, Türkiye'de de Somali'den Endonezya'ya kadar her ülkeden işçi bulunuyor... 'Yerli' işçiler, kendi başlarına gelen her türlü kötülükten 'yabancı'ları sorumlu tutuyor. Ona karşı düşmanlık beslemeye başlıyor. Türkiye'nin batı illerinde Kürtlere dönük saldırganlık, Kazakistan'da Türkiyeli işçilere, İngiltere'de Müslüman işçilere, Almanya'da Yahudi işçilere vb dönük olarak aynı biçimde ortaya çıkıyor.

Kazakistan'da çalışan Türkiyeli işçilere dönük Kazak işçilerin saldırısı, orada yaşanan rant savaşını ve buna alet olan işçilerin durumunu gözler önüne serdi.

Kazakistan'ın Atırâu vilayeti, Tengiz petrol yatakları bölgesinde, Tengiz Chevroil JV şirketine ait bir alanda çalışan Enka işçileri, yemek sırasında çıkan basit bir tartışmadan dolayı Kazak işçilerin saldırısına uğradılar. Saldırı sonucunda, yüzlerce işçi yaralandı, işçilerin kaldığı ve eşyalarının bulunduğu konteynırlar yakıldı, işçilerin üzerlerindeki para ve cep telefonlarına saldırganlar tarafından el kondu.

Saldırının ne kadar şiddetli olduğu, ülkeye dönen işçilerin televizyona yansıyan görüntülerinden de belli oluyordu. Her birinin özellikle yüzünde ve kafasında bulunan çoğu ağır yaralar, gelenlerin ölümden döndüklerini gösteriyor. Enka yetkilileri, ısrarla ölen işçi olmadığını söylüyorlar, işçiler ise, onlarca arkadaşlarının öldüğünü, bunun gizlendiğini söylüyorlar. Yüzlerce işçinin yaralanması ve yaraların bu kadar ağır olması, ölümcül yara almış işçilerin de olduğunu, ancak infiali büyütmemek için bunun gizlendiğini gösteriyor.

Enka'nın şantiyesinde 1360 işçi çalışıyor ve bunlardan 280'i olaylar sırasında ağır yaralanıyor. Aynı şantiyede toplam 669 Filipinli, Hintli ve ABD'li, ayrıca 4884 yerli işçi bulunuyor. Kazakistan yasalarına göre, yüzde 60 yerli, yüzde 40 yabancı işçi çalıştırma zorunluluğu var. Görünürdeki sorun buradan çıkıyor. Yerli işçiler, yabancı işçileri istemiyor, onların yerine kendilerinin istihdam edilmesini istiyorlar. Gerçekte ise, Kazakistan pazarına girmek ve Türk şirketinin işini almak isteyen ABD'li bir şirketin kışkırtması sonucunda yaşanıyor bu olaylar.

Yaşanan olay, birçok yönüyle üzerinde durmayı gerektiriyor.

Öncelikle; Türkiyeli binlerce işçinin, Kazakistan kadar uzak bir ülkeye çalışmaya gitmesine neden olan zorunluluklardan söz etmek gerekiyor. Sadece Türkiyeliler değil, milyonlarca insan, kendi doğduğu topraklardan binlerce kilometre öteye, çalışmaya, para kazanmaya gidiyor. Ülkesinde iş bulamadığı, bulduğu işle karnı doymadığı için, kendisine daha iyi bir gelecek kurmak amacıyla başka topraklara gidiyor, başka kültürlerle karışıyor, ya da karışmıyor. Dilini bilmediği, kültürünü ta-

nımadığı topraklarda, kendisine geçici ya da kalıcı bir yaşam kurmaya çalışıyor.

'Yabancı işçi' olgusu, kapitalizmin savurduğu, köklerinden kopartarak uzak bölgelere fırlattığı yoksul emekçileri anlatıyor. Ve bu işçilerin her biri, vahşi kapitalizmin en ağır koşullarında 'ekmek parası'nı kazanmaya uğraşıyorlar. Kapitalizm, insanları öylesine farklı koşullarda savuruyor ve dünyanın dört bir yanına öylesine darmaduman saçıyor ki, insan bazen bu kargaşaya inanmıyor. Türkiyeli işçiler Avustralya'dan Kanada'ya kadar dünyanın her tarafına gidiyorlar, Türkiye'de de Somali'den Endonezya'ya kadar her ülkeden işçi bulunuyor.

İkincisi; başka topraklara giden her 'yabancı işçi', kapitalist ekonomi ilişkilerinin kaçınılmaz olgusu olan işsizlik sorununu depreştiren bir rol oynuyor. Her 'yabancı işçi', gittiği yerdeki bir kişinin işsiz kalmasına neden oluyor. Çünkü 'yabancı', daha ucuz işgücü olduğu için çağırılıyor, daha ağır koşulları kabullendiği için çalıştırılıyor. Bu nedenle kapitalistler tarafından 'yerli' işçiye tercih ediliyor, 'yerli'nin yapacağı iş, 'yabancı'ya yaptırılıyor. Ve bu nedenle her 'yabancı' işçi, yerli halkta ırkçı duyguların köruklenmesinde bir araç oluyor.

'Yerli' işçilerin bilinçlerini karartmak isteyen 'yerli' burjuvazi, işsizliğin sorumlusu olarak 'yabancı'ları gösteriyor ve onlara dönük olarak ırkçı saldırganlığı teşvik ediyor. Böylece, işsizliğin sömürüyü derinleştirmek isteyen kapitalizme özgü bir olgu olduğu ve işsizliği tamamen ortadan kaldırmanın tek koşulunun kapitalizmi yıkmak olduğu gerçeğini gözlerden gizlemeye, ırkçı perdenin arkasına saklamaya uğraşıyor. Böylece 'yerli' işçiler, kendi başlarına gelen her türlü kötülükten 'yabancı'ları sorumlu tutuyor. Ona karşı düşmanlık beslemeye başlıyor. Türkiye'nin batı illerinde Kürtlere dönük saldırganlık, Kazakistan'da Türkiyeli işçilere, İngi-

re'de Müslüman işçilere, Almanya'da Yahudi işçilere vb dönük olarak aynı biçimde ortaya çıkıyor.

'Yabancı' işçilerin gittiği bölgedeki sosyal-politik atmosfer, kimi zaman bu ırkçı tirmanmanın önüne geçebiliyor. Mesela sendikal mücadelenin yüksek olduğu, devrimci-demokrat kesimlerin fazla olduğu ortamlarda, enternasyonalizm öne çıkıyor ve işçiler birbirlerine karşı değil, burjuvaziye karşı birlikte mücadele edebiliyorlar. Proletarya enternasyonalizminin güzel örnekleri yaşanabiliyor. Ancak işçilerin bilinçlerinin geriliği ile doğru orantılı olarak saldırganlık da artıyor.

Üçüncüsü; kapitalist rekabetin şiddeti, pazara girmek isteyen yeni şirketlerin en vahşi, en göz-dönmüş, en kötü yöntemleri bile rahatça kullanmasına neden oluyor. Türkiye, sadece Kazakistan'da değil, Sovyetler Birliği'nin dağılmasının arkasından genel olarak Kafkaslar ve Orta Asya'daki Cumhuriyetlerle yakın ilişkiler geliştirmişti. Bu ülkelerde, pek çok alanda pazara diğer ülkelerden önce girmiş, önemli köşe taşlarını tutmuştu. Türkiye'yi bir köprü olarak kullanmak isteyen ve bu ülkelere böylece ulaşmak isteyen ABD emperyalizmi de bunu teşvik etmişti.

Türkiye, Orta Asya Cumhuriyetleri içinde Kazakistan'a diğerlerinden daha fazla yöneldi. Bu ülkeye 250 işadamlıyla, hemen bütün sektörlerde girdi. Orta Asya'ya dönük Türk yatırımlarının yüzde 80'ini bu ülke çekti, bu ülkedeki toplam Türk sermayesi 1.3 milyar dolara ulaştı.

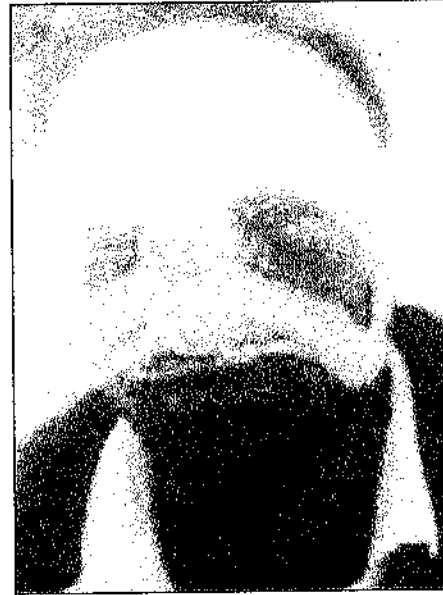
Kazakistan'da Türk şirketlerinde çalışan işçi sayısı 10 bini geçti. Ancak zaman içinde hem Türkiye ile ABD'nin bozulan ilişkileri, hem de ABD'li şirketlerin doğrudan pazara girerek karını artırma isteği, bu 'ortaklığı' bozdu, çelişkileri derinleştirdi. Hem ABD'li şirketlerin, hem de Çinli şirketlerin, Türklerin elinde olan sektörlerde girme çabası, sert kavgılara neden oldu.

Türkiyeli işçilere dönük saldırının, Kazak Cumhurbaşkanı Nazarbayev'in ABD ziyaretinden sadece 2-3 hafta sonraya denk gelmesi ve ABD'li bir şirket tarafından gerçekleştirilmesi, zaten sorunun ne olduğunu ortaya koyuyor. Üstelik Türk şirketlerin yerli ortaklarının, Kazakistan'daki yönetime muhalif kişiler

olması ve muhalefet hareketinin içinde olması, bölgede gerçekleşen renkli ABD darbelerinin arkasından muhalefete karşı tutumunu sertleştiren hükümetin, Türk şirketlerine karşı da mesafesini artırmıştı.

Bütün bunlara bakıldığında, Türkiyeli işçileri Kazak işçilerin saldırısının kurbanı olduğunu, ama aynı zamanda Kazak işçilerin de, burjuvazinin kar hesaplarının kurbanı olduğunu söylemek gerekiyor.

Bu sorunları durdurmanın tek yolu, işçi ve emekçi kitlelere, kendi yaşamlarına ilişkin bütün sorunlarının ırksal ya da dinsel temelde değil, sınıfsal temelde olduğunu kavratmak; öfkelerini kendileri gibi işçi, emekçilere değil, burjuvaziye yöneltmelerini sağlamaktır.

İş cinayetleri artıyor

YAŞAM HAKKIMIZ, MÜCADELE GÜCÜMÜZ KADARDIR!

Son aylarda tersaneler iş cinayetleriyle gündemde. İş kazalarında tersaneleri gündem yapan da, tersane işçilerinin bu cinayetlerine karşı eylemleri ve hak gasplarına karşı direnişleri.

İş cinayetlerine karşı, işçiler, iş bırakma ve GÜBİR'e sembolik tabutla yürüme vb. şeklinde çeşitli eylemler yaptılar. Tersanelerdeki iş kazalarında yaralananların listesini tutmak neredeyse imkansız. İşçiler "burada ölmek değil, yaşamak tesadüf" diyerek durumun vahametini ortaya koyuyorlar.

Tersanelerdeki durum, Türkiye genelinin tablosudur. Daha Kütahya'nın Gediz ilçesinde bulunan maden ocağında grizu patlaması sonucu 18 işçinin katledilmesi habizalarımızda. Harb-İş sendikasının yaptığı araştırmaya göre kazalarda Türkiye, Avrupa'nın birincisi, dünyada ise üçüncü sırada yer alıyor. Dünyada ilk iki sırada G. Kore ve Brezilya var. Araştırmaya göre Türkiye'de her yıl, 350 bin iş kazası meydana geliyor. Yine SSK istatistiklerine göre; 2005 yılında 73 bin 923 iş kazası, 519 meslek hastalığı vakası meydana gelmiş. Bunların 1096'sı ölümle sonuçlanmış. SSK'nın açıklamasına göre, her gün ortalama 200 kaza meydana geliyor. Bu kazalarda her gün üç işçi ölüyor, 10 işçi sakat kalıyor. (Rakamlar, 22 Eylül 2006 tarihli "Evrensel Yaşam'dan Prof. Dr. Ercan Fuat'ın yazısından alındı.)

Türkiye'de yılda 6 binin üzerinde maluliyet, 2 binden fazla ölümün meslek hastalıklarından kaynaklandığını belirtiyor Prof. Dr. İbrahim Akur, yaptığı röportajda. Türkiye'de kayıt dışı istihdam olduğu gerçeğini hesaba kattığımızda, verilen resmi rakamların gerçeği yansıtmadığını, iş kazaları ve sonuçlarının bu rakamların çok üstünde olduğunu anlayabiliriz.

ILO kaynaklarına göre dünyada her yıl, 12 milyon insan, iş kazaları ve meslek hastalıkları yüzünden hayatını kaybetmektedir. Yine aynı kaynaklara göre, her yıl 250 milyon insan, iş kazaları; 160 milyon insan ise, mesleki hastalıkları sonucu ortaya çıkan zararlara maruz kalmaktadır.

İş kazaları neden oluyor?

Kapitalist sistemde, üretim toplumunun refahı için yapılmaz, azami kar sağlamak için yapılır. Amaç; azami kar peşinden koşmak olunca, iş kazalarına neden olan önlemler patronlar için hem zaman kaybı, hem de maliyetin artması olarak görülür. Dahası işçinin sağlığı, yaşamı, patronlar için hiç önemli değildir. Bir makine parçası kadar bile değerleri yok.

Bunun en çarpıcı örneği, Ford Otosan ve Pirelli lastik fabrikalarında çalışan üç işçinin, çalışma koşullarından kaynaklı sakat kaldıktan sonra "sizinle işimiz bitti" denilerek kapı önüne konulmalarıdır. Patronları yegane desturu, "azami karı nasıl sağlarız"dır çünkü. Bunu için yoğun iş gücü sömürsü emer, tüketince veya sakat bırakınca çok rahat biçimde kapı önüne koyarlar işçileri.

Yaşanan iş kazalarını da işçilerin dikkatsizliği olarak açıklarlar. "Dikkatsizlik" denilerek, iş kazalarını bireysel nedenlere bağlarlar. Böylece vahşi iş gücü sömürsünü gizlemeye çalışırlar.

Peki işçilerin dikkatsizliğine yol açan faktörler nelerdir?

Elbette sermayenin bitmez, doymaz kar hırsı ve onu sağlamak için yarattığı ağır çalışma koşulları, uzun iş saatleridir. Bursa Organize Sanayi'nde bulunan Boru-San işyerinde çalışan Mehmet Ak; "iş kazalarının temelinde sürekli imalat, hızlı imalat yatıyor. İşçiler 'ben iş yetiştireyim' psikolojisiyle hareket ediyor, imalatla istenen sayının yetişmesi için işçiye baskı yapılıyor. Böyle yapılırca işçi, üretimi yetiştirmenin dışında bir şey düşünmüyor" diyor.

İş güvenliği, iş sağlığı temel taleplerimiz için örgütlü, birleşik kavgaya atılmalıyız. Ucuz işgücü sömürsü ve sendikası, sigortasız çalışmayı getiren taşeronlaştırma sisteminin, esnek çalışma biçimlerinin kaldırılması, başlıca talebimizdir. Ayrıca toplu iş sözleşmeleri yapılırken, iş güvenliğine, işçi sağlığına ilişkin maddeler, yaptırımlara bağlanarak mutlaka sözleşmeye konmalıdır. Bunları ihlal eden patrona, yüklü cezalar verilmesi, sözleşmede yer almalıdır. Koruyucu malzemeler listesini patronlar temin etmelidir. İşyeri hekimi, sağlık donanım malzemeleri mutlaka olmalı; işyeri hekimi, haftanın bütün iş günlerinde tam gün istihdam edilmelidir. Meslek hastalıkları hastanelerinin sayıları çoğaltılmalıdır.

Devamında; "Bize söylenen bir şey var: 'pastadaki payı sürekli büyütmeliyiz'. Biz pastadan payımızı nasıl alacağız' dediğimizde 'ücretinizi alıyorsunuz ya' deniliyor. Milyon dolarlar değerinde üretim yapıyoruz. Aldığım 800 YTL maaş. Evet payıma düşen, bel fıtığı oldu." (Evrensel, 22 Eylül 2006)

Beş işçinin yapacağı işi, iki işçiye yaptıran burjuvazi, bunun sonucu çıkan iş kazalarını işçinin dikkatsizliği ile açıklayarak işin içinden sıyrılmaya çalışıyor. Elbette bu denli ağır çalışma koşulları, uzun iş saatleri sonucu yorgunluktan dikkatsizlik baş gösterecektir. Günde 12-14 saat çalıştırılan işçilerin, dinlenme zamanları bile gaspe-dilmiştir.

Esnek üretim iş kazalarını artırıyor

Esnek üretim biçimlerine geçişle birlikte, iş cinayetleri ni daha da arttırdı. Günlük konan üretim limitini yetiştirmek için, işçiler uzun saatler çalıştırılıyorlar. Arttırılan üretim hızı, iş kazalarını çoğaltıyor. Bir işçi, yaşadığı böyle bir durumu şöyle aktarıyor: "Bir gün makinenin hızını öyle arttırmışlardı ki, herkes koşarak çalışıyordu. Etrafıma bir baktım, sinirden gülmeye başladım. 'Bu ne' dedim kendi kendime. Hiç kimse itiraz etmedi. Hızı arttıran usta-başları halimimize acıyıp kendileri kistılar sonunda." İşte böyle çalışma temposu, kaza yaptırmaz mı?

Artan esnek üretim biçimleri, işgücü sömürsünü arttırdığı gibi, iş kazaları ve mesleki hastalıklarını çoğalttı. Üretimin parçalanarak taşeronlara doğru kayması ile, iş güvenliği, işçi sağlığı, burjuvazinin gözünde iyice silikleşti. Üretim büyük fabrikalardan küçük fabrikalara, oradan atölyelere, oradan da evlere kadar dağıldı. Sigortasız, sendikası, çalışan işçilerin, her dakikası ölümle iç içe. Taşeronlaştırma o kadar yoğun bir hal aldı ki, Tuzla tersane havzasında 35 firma bulunmakta fakat bu firmalar, binin üzerinde taşeron firma ile iş yapmaktalar. Taşeronun taşeron zincirlenmesi yaygın.

Türkiye hukuk mevzuatında, 50'den fazla işçinin çalıştığı yerde "işyeri hekimi" ve "iş güvenliği uzmanı" istihdam edilmesi şartı var. Taşeronlaştırma sonucu üretim küçük bölükler halinde yapılıyor. Böylece birçok işyerinde işçi kapasitesi, 50'nin altına düşüyor ve "işyeri hekimi" bulundurma zorunluluğu ortadan kalkıyor. En fazla kayıt dışılık, taşeron sisteminde söz konusu. En yoğun iş gücü sömürsü ve en kötü çalışma koşulları da taşeron sisteminde oluyor.

Tersane işçileriyle yaptığımız toplantıda işçiler, iş kazalarında ölen işçilerin, patronlar tarafından deniz yoluyla kaldırıldıklarını söylüyorlar. İşte anlatılan çarpıcı bir örnek: "Bir arkadaşımız iskeleden denize düştü. Dalgıçlar onu ararken altı ay önce aynı gemiden düşüp ölen bir başka işçinin cesedini çıkardılar. Bu işçinin 6 ay önce düştüğünden kimsenin haberi yok. Çünkü kayıt yok. Çoğumuz kayıt dışı çalıştırılıyor."

Yine toplantıda bir işçi, elektrik kablolarını, elektrik makinelerini kontrol eden teknisyenlerin bulunmadığını söylüyor. Elektrik kabloları parça parça. Genel olarak bütün sektörlerde iş emniyeti ve koruyucu malzemeler, (barret, kemer, maske, uçları demir ayakkabı) alınmıyor. Meslek hastalıklarını önleyecek giyecekler verilmiyor, tuvalet, mutfak, temiz tutulmuyor.

Burjuvazi, iş güvenliği ve işçi sağlığını zaman kaybı ve maliyet yükü olarak görüyor. İş emniyet malzemeleri-

ne para verip almaktan kaçtıkları gibi, kazalara davetiye çıkaran yıpranmış malzemeleri kontrol etmek, onarmak işlerini bile yapmıyorlar.

Yaşam hakkımız, mücadele gücümüz kadardır

Kapitalist sistemde hiçbir şeyin güvencesi yok. İş bulursun, her an işsiz kalmayla, her an sakat kalmayla, bir iş cinayetiyle karşı karşıya kalabilirsin.

Bunları ortadan kaldırmanın, en azından asgariye çekmenin tek yolu, işçilerin örgütlü mücadelesidir. Ancak o zaman burjuvaziyi önem almaya zorlayabiliriz. İş emniyet araçları yıprandığında, yeniletmesini sağlayacak örgütlü karşı koyuşumuzdur.

İş güvenliği, iş sağlığı temel taleplerimiz için örgütlü, birleşik kavgaya atılmalıyız. Ucuz işgücü sömürsü ve sendikası, sigortasız çalışmayı getiren taşeronlaştırma sisteminin, esnek çalışma biçimlerinin kaldırılması, başlıca talebimizdir. Ayrıca toplu iş sözleşmeleri yapılırken, iş güvenliğine, işçi sağlığına ilişkin maddeler, yaptırımlara bağlanarak mutlaka sözleşmeye konmalıdır. Bunları ihlal eden patrona, yüklü cezalar verilmesi, sözleşmede yer almalıdır. Tarafların belirleyeceği uzmanlardan bir heyet oluşturulmalı, heyetin belirleyeceği koruyucu malzemeler listesini patronlar temin etmelidir. İşyeri hekimi, sağlık donanım malzemeleri mutlaka olmalı; işyeri hekimi, haftanın bütün iş günlerinde tam gün istihdam edilmelidir. Meslek hastalıkları hastanelerinin sayıları çoğaltılmalı, işçi havzalarında bu hastanelerin açılması için baskı kurulmalıdır. Kaza veya hastalık durumunda hastaneye götürmek için ambulans bulundurulmalı, altı ayda bir sağlık taraması, yılda bir röntgen çekilmesi uygulanmalıdır. Tehlikeli işlerde deneyimsiz işçiler çalıştırılmamalı, iş sağlığı, iş güvenliği konusunda eğitim verilmesi dayatılmalıdır.

Bunların her birini dişe diş savaşıarak elde edebiliriz. Yoksa tersanede olduğu gibi iş cinayetlerinde katlediliriz ve bundan kimsenin haberi bile olmaz.

Her ihalde, her iş cinayetinde şalterleri indirmeli, işyerlerini burjuvaziye mezar etmeliyiz! Yaşam hakkımız, mücadele gücümüz kadardır çünkü.

İşçi sağlığı, iş güvenliği, sosyalizmle gelir

Sosyalist üretimde emeğin korunması temel ilkedir. Üretim, toplumun refahı için yapılır. Üretim araçlarının sahibi, tek tek kişiler değil, toplumdur. Dolayısıyla ortada kar, azami kar, azami karı elde edecek iş gücü sömürsü olmaz. Elbette iş gücü kullanımı vardır. Ama üretim, toplumun refahı için yapıldığından, işçi sağlığı, iş güvenliği esasları temel alınır.

Üretim yapılmadan önce mutlaka iş emniyet malzemeleri temin edilir. Meslek hastalıklarına yol açacak zeminler ortadan kaldırılır, koruyucu gıda temin edilir. Uzmanlardan oluşmuş hekimler, işyerlerinde daima bulundurulurlar. Her şeyden önce sosyalizmde, dinlenme bir hak olarak anayasal düzeye çıkarılır. Uzun çalışma saatleri olmaz. Sosyalist Sovyetler Birliği'nde devrimden önce 14-16 saat olan çalışma saatleri, 7 saate çekilmiştir. Üretimin amacı, toplumsal refahı sağlamak olunca; işçinin sağlığı, iş güvenliği her şeyin önüne geçer, güvenceye alınır.

"Bu çürümüş düzene yenik düşmeyelim!"

Merhaba

Ben tersanede çalışan bir işçiyim. Tersane bölgesinde kısa bir dönemdir çalışıyorum. Bu kısa dönem içerisinde birçok sorun yaşadım. 8 işçi, kazada yaşamını yitirdi, ondan fazla da yaralı ve sakat kalan var. Bu kadar ölümlere rağmen tersane sahiple-ri hiçbir şey olmamış gibi çalışmaya devam ediyorlar. Bu ölen işçilerin dördünün ölümlerine şahit oldum. İlkin Türkiye tersa-nesinde yaşadım ve iki işçi diri diri yandı. Geminin en dibinde temizlik yaparken gaz kaçırma sonucunda patlama oldu; hayat-larını kaybettiler. Ben o sırada yangın olan yerden geçiyordum. Menalden dumanlar çıkıyordu. Hemen yangına müdahale et-meye çalışsak da yetersiz kaldık. Dumandan etkilendik, hava-landırma borularını uzatsak da nafile. Borular eriyiveriyordu. Tersane görevlileri ortalıkta gözüküyordu. İşçiler kendi imkan-larıyla olaya müdahale etmeye çalışsa da yetersiz kaldılar. Ya-rım saat sonra tersane görevlileri yangına müdahale etmeye çalıştı. Elektrikler kesilmeden yangın olan yere su sıkmaları iş-çilerin tepkilerine neden oldu. Geminin yangın hortumları kısay-dı. Olaya hemen müdahale edilmemesi, iki işçinin diri diri yan-masına yol açtı. Olaydan 45 dakika sonra itfaiye ve ambulans geldi. Yarım saatlik çalışmadan sonra demirlere yapışık olan cesetleri ıspartulayla kazıyarak çıkardılar. Ölen kişileri tersane sahasından çıkaramadılar. Cesetleri deniz yoluyla kaçırdılar. Bazı işçilerin tepkilerine neden olsa da, birçoğu duyarsız kaldı; bazı işçiler de hiçbir şey yokmuş gibi çalışmaya devam etti. Bu da beni kahretti. Bu kadar duyarsızlık, insani duyguların kaybe-dilmesi, işçiler acısı.

Olaydan birkaç dakika sonra, işçilerin arasında biri dolaşiyor, işçilere baş sağlığı diliyordu. Bizim olan tarafa dönüp "başınız sağ olsun arkadaşlar, bu takdir-i ilahidir, elden ne gelir." dedi. Bir anda kendimi kaybettim. Ona yönelerek "Ne takdir-i ilahisi, siz öldürdünüz, zamanında müdahale edilseydi belki kurtulma şansları olurdu." dedim. O kişi bana yönelerek "Ben mi öldür-düm ulan" diye bağırmağa başladı. O kişinin, tersanenin müdür-ü olduğunu öğrendim. Başka ne söylemesini bekleyebildik ki, o görevini en iyi şekilde yerine getiriyordu.

Bizler ne yapıyoruz? Ölülülerimize sessiz kalıyoruz. Kapitalizm, vahşiliğini ve acımasızlığını biz işçilere de bulaştırmış. Kapitalizm, kendi doğasıyla hareket ediyor, kendini var etmeye çalışıyor. Ya bizler? Kendi kuyumuzu kazıyoruz. Burjuvazi da-ha fazla kar yapsın diye birbirimizle rekabet ediyoruz.

Artık burjuvazi için değil, kendimiz için var olalım. Bu çürümüş düzene yenik düşmeyelim, inancımızı ve insani duygularımızı kaybetmeyelim.

Bizler tersanede çalışan işçiler, geleceksiz ve taşeronlaştırma-ya karşı her zaman mücadele edeceğiz.

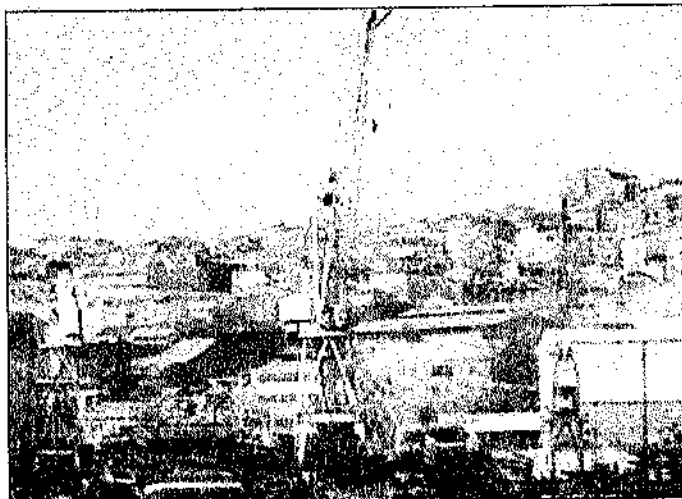
Koç Tersanesi RMK'da dan işçiler

"Maskelerini çıkarıp hesap soracağız"

Portatif, iki işçiyi silindir gibi ezdi. İşçiler olay yerinde hayatını kaybetti ve o gün olay yerine savcı geldi. Mustafa Koç da kendi özel helikopteriyle olay yerine gelmişti. Kendi özel odasına çekildi. Savcı geldiğinde Mustafa Koç, savcıyı odasına çağırdı. Savcıya bir şeyler söyledikten sonra ölen işçiler suçlu gösterildi. Asıl olarak portatif şoförü suçluydu. O sırada portatifin ön tara-fında göp kazanı kalkık halde hızla dönüş yaptı. Kenarda yürü-yen işçilerin üzerine daldı, altına alarak metrelerce sürükledi. Feci şekilde hayatlarını kaybetti iş-çiler. Beraber çalışan bir arkadaşımız yaralı olan arkadaşının başını omuzlarına alıyor. Yaralı olan "am-ca bırak beni" diyerek yaşamını yiti-riyor.

Bu alın yazı ve taktiri-ilahi dedikle-ri, bizleri mi buluyor, tersanede çalış-anları mı buluyor? Soruyorum ge-rici burjuvalara. Kendi sömürücü kan emici yüzlerini gizlemek için, maskelerin arkasına sığınıyorlar. Bizler onları o maskelerinin arka-sından çıkarıp hesap soracağız. O gün gelecek, umudumuz yitirme-den dirençli olalım!

Bir Tersane İşçisi

"Saldırıları, birleşerek, örgütlenerek geri püskürtürüz."

Artan iş cinayetleri üzerine Tuzla Tersanesi işçileriyle yapılan röportajı yayınlıyoruz

PDD: Çalışma koşullarını anlatır mısınız?

Emrah: Bu işyerinde yeni sayılırım. Ama daha önce de tersanede çalışıyordum. Sigorta primleri yatırılmıyor. Yevmiyeci olduğumuz için çalıştığımız günler yazılıyor. İş olmadığında geri yollu-yorlar. Geri geldiğinde yevmiye sayılmıyor. Çalış-ma ağır, saatleri uzun. 10 saat çalışıyoruz. Veri-len para çok az. Taşeron firmada çalışıyorum. Toplam 50-60 kişi çalışıyoruz. Bir gemide 20-30 taşeron firma birden bulunuyor. İşçilerin kendi arasında örgütlülüğü yok, sosyal haklarımız yok. Kuru bir yevmiyeye çalışıyoruz.

Engin: Yeni işe başladım. Çalışma ortamı ağır. Meslek hastalıkları çok yaşanıyor. Ücretler yeterli sayılmaz. İş ortamı çok tehlikeli, sürekli iş kazasıyla karşı karşıya kalıyoruz. Ne kadar dik-katli olsak da kazalar oluyor. Mesela emniyet ke-merini çoğu firma vermiyor. Yaklaşık iki hafta ön-ce demir iki işçinin üzerine düştü. İkisi de yara-landı. Hastanedeler. Birinin suratı dağıldı. İki günlük işi iki saatte yaptırmaya çalışıyorlar. İşçi-ler birbiriyle rekabete sokuluyor. Bazı tersaneler-de işçilere hakaretler yapılıyor.

Hüseyin: Çalışma koşulları çok ağır. Kaza ile her an karşı karşıyayız. Tozlu pis bir ortamda çalışıyoruz. Çalıştığımız saatlerde Raspa yapılıyor. (Raspa: Pas sökücü. Yüksek hava basıncıyla tazyikli kum püskürtülerek paslar sökülüyor. Temizlik yapılıyor.) Bunun normalde gece veya haf-ta sonu yapılması gerekir. Ama çalışma saatle-rinde yaptırılıyor. Gözümüze kum taneleri kaçı-yor. Her firma taşeron sistemiyle çalışıyor. Bir işi üç-beş taşeronla yaptırıyorlar. Bu da rekabeti kö-rüklüyor. Daha düşük ücret ve kötü koşullarda çalışmayı dayatıyorlar. Taşlama işinde gözlük verilmiyor. Çıplak gözle taşlama yapıyoruz. Göz-lerimize çapa kaçıyor. Kör olma riski artıyor. Ge-nel olarak iş elbisesi, ayakkabılar, eldiven, mas-ke gibi araçları kendi paramızla alıyoruz. Mesai ücretleri verilmiyor. Soyunma yerleri, tuvaletler çok pis, insan giremiyor. Doğru dürüst temizlen-miyor.

PDD: Son aylarda tersaneler iş kazalarıyla gündeme geldi. Sizce kazalar neden oluyor?

Engin: Baskıdan oluyor. İş aceleye getirmele-ri, kazalara yol açıyor. Deneyimsiz işçiler çalıştır-ılıyor. İşin tehlikeli olması kazaları artırıyor. Dik-katsizlik! Dikkatsizliğin nedeni, patronların baskı uygulamaları, işi hızlı istemeleri. Emniyet kemeri, baret verilmiyor. Patronlar istese bu kazaları ön-ler. Normal ayakkabıyla çalışıyoruz. Demir uçlu ayakkabı ol-sa yaralan-malar az olur. Eldiven verilmiyor. Haftada bir halat değiş-tirilse kaza ol-maz. Ama adamlar kar-peşinde. O yıpranmış, koptu kopa-cak halatı ordan oraya kullanıyorlar.

Emrah: İşçilere eği-

tim verilmiyor. Yönlendirme yok. Kara düzen çalıştırıyorlar. Bilgisizlik ve dikkatsizlik kazalara se-bebiyet veriyor. Ağır malzeme kaldırılmasında mapa kuyruğu sağlam yapılmıyor ve kopuyor. Kaza oluyor. Taş motorlarında korumalık yok. Elektrik kaçakları çok. Kabloalarda kesikler var. Kontrol edilmiyor. Patronlar malzeme temin etmi-yorlar. Elektrik kabloları yenilenmiyor. Sadece parayı düşünüyorlar. Plastik gözlük veriyorlar. Bunlar da korumuyor. Normal işlevli gözlük ver-miyorlar. Patronlar işçileri düşünmüyorlar. Yara-lananlarla bile ilgilenmiyorlar. Bazı tersanelerde revir yok. Kürdistan'dan gelen işçiler çok ucuza çalıştırılıyorlar.

Hüseyin: Eğitimsizlik, tecrübesizlikten kaynak-lı kazalar oluyor. Hiç önlem alınmıyor. Kazalara neden olan araçlar hiç denetlenmiyor. Havasız yerlerde çalışan bir sürü işçi bulunuyor. Buralara havalandırma fanı koyulmuyor. Azıcık hava al-mak için işçiler birbirleriyle kavga ediyorlar. Pat-ronlar açısından işçiler ölmüş, yaralanmış hiç önemli değil. Bir işçi öldüğünde makine parçası gibi bir işçi buluyorlar. Ha bir makine parçası kı-rılmış, ha bir işçi ölmüş. Patronların gözünde iş-çinin değeri bu. Çalıştığım yerde bir işçinin gözü-ne çapak kaçtı. "Hasar gören biri bize lazım de-ğil" diyerek işten çıkardılar. Aynı şekilde ayağından yaralanan biri de işten çıkarıldı. Sanki bu in-sanlar başka yerde sakatlandı! Yangın söndür-me malzemeleri yok, itfaiye yok. Geçen sene Türkter tersanesinde çıkan yangında iki arkadaş göz göre göre yandı. Bir buçuk saat sonra itfaiye geldi. İşçilerin cesetleri patronlar tarafından den-iz yoluyla kaçırıldı. Başka bir tersanede çıkan yangın yayılmasını diye işçinin üzerine logar ka-pağı kapatıldı. O da yaşamını yitirdi. Patronlar sadece kendi çıkarlarına bakıyorlar. Kazaları ön-lemek, azaltmak için hiçbir önlem almıyorlar. Me-sela iskeleden denize düşen bir işçiyi dalgıçlar çıkarmaya çalışırken ta 6 ay önce düşen bir işçi-nin cesedini çıkardılar. Bu işçiden kimsenin ha-beri yok. Sigorta yok, kayıt yok. Ölülerin çoğu bildirilmiyor.

PDD: Bu cinayetlere karşı işçilerin tepkisi nasıl?

Emrah: Kazalara karşı işçilerin tepkisi az. Ör-gütsüzlük yaygın. Kazaların birçoğu işçilere bildi-rilmiyor, saklanıyor. İş paydos ediliyor. Bu da tepkileri azaltıyor. Bunlara karşı işçilerin örgüt-lenmesi lazım. Birbirimize destek olmalıyız. Taleplerimiz öncelikle iş güvenliği, sosyal hak-larımızın verilmesi, servis, çalışma saatlerinin kısaltılması, ücretlerin artırılması, taşeronlaştı-rmanın kaldırılması. Bunları istiyoruz.

Hüseyin: İşçiler sanki kanıksamış durumda. Duyarsız hale getirmişler. Taşeronlaştırma sis-temi işçileri örgütsüzleştirmiş. Taşeron şirketler kendi akrabalarını çalıştırıyorlar. Yevmiye sistemi sürekli sirkülasyonlara yol açıyor. Bu durum ör-gütsüzlüğü artırıyor. Baret, ayakkabı gibi mal-zemeleri vermiyorlar ama bu şekilde fotoğ-raflarımızı çekip "bakın biz malzeme veriyoruz, on-lar giymiyorlar" şeklinde propaganda yapıyorlar. Normalde sürekli eğitim almamız gerekiyor. Bir kez eğitim veriyorlar.

Saldırıları, ancak birleşerek, örgütlenerek geri püskürtürüz. İş güvenliği, taşeronlaştırma sis-teminin kaldırılması, yevmiye sisteminin kaldırıl-ması, kadrolu kalıcı çalışma, sigorta ve sosyal haklarımız verilmeli. Bunları ancak kendi gücümüze güvenerek, örgütlü mücadele ile elde edebiliriz.

AKP'den hırsızı, tecavüzcüyü, mafyayı koruma kanunu

AKP hükümeti, hazırladığı yeni bir yasa maddesiyle, pek çok adli suçta dava açılmayı erteleyen bir düzenleme gerçekleştirdi. TBMM Adalet Komisyonunda ceza yasalarında değişiklik yapılması amacıyla hazırlanan ve tartışılmakta olan yasa tasarısının, "davanın açılmasının ertelenmesi" ile ilgili maddesi, şeker bayramı tatili öncesinde kabul edildi. Bu maddeye göre, üst sınırı 2 yıl veya altında hapis cezasını gerektiren suçlar söz konusu olduğunda, yeterli kanıt olsa bile, savcı kamu davasının açılmasını 5 yıl süreyle erteleyebilecek. Belli suçlar karşısında açık bir af anlamına gelen bu madde, AKP'nin nasıl bir çizgisini olduğunu ve kimleri koruma altına aldığını bir kere daha çarpıcı bir biçimde gözler önüne seriyor.

TCY'de yer alan 87 adli suç, bu tanımın kapsamına giriyor. Bunlardan bazılarını sıralayalım:

- organ ve doku ticareti, tehlikeli maddelerin izinsiz olarak bulundurulması, trafik güvenliğini tehlikeye sokma, çevrenin kasten kirlenmesi, zehirli madde imal ve ticareti, parada sahtecilik, kumar, uyuşturucu veya uyarıcı madde satın almak; (organ mafyasının, zehirli atıklarını dizensizce çevreye saçanların, arabalarıyla şehir içi yollarda ralli yapan burjuva çocuklarının, uyuşturucu üretimini yapan ve kullanımını ilköğretim okullarının kapılarına kadar yayanların önü açılıyor)

- İmam nikahıyla çok eşlilik, reşit olmayanla cinsel ilişki, cinsel taciz, birden çok evlilik, hileli evlenme, resmi nikah yapılmadan dini nikahın yapılması; (çocuklara tecavüz etmek, birden fazla kadını evde köleleştirmek meşrulaştırılıyor)

- Yasaya aykırı eğitim kurumu, görev sırasında din hizmetlerini kötüye kullanma; (kuran kursları başta olmak üzere her türden irtica okulu ve devlet kademeleri içinde dinci-gerici kadrolaşma yaygınlaştırılıyor)

- Konut dokunulmazlığının ihlali, haksız arama, kişiler arasındaki konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması. (devletin, kitleler üzerinde terörünü artırması için gereken yasal düzenlemeler yapıyor)

Yapılan düzenlemenin kapsamına giren kimi maddeler, devrimcilerin de zaman zaman yargılandığı maddeler. Mesela, halkı askerlikten soğutmak, suçu ve suçluyu övmek, yasalara uymamaya tahrik gibi bazı maddeler, devrimcileri de ilgilendiriyor. Ancak, bu maddeler söz konusu olduğunda bile, devrimcilerin bundan faydalanamayacağını bilmek gerekiyor. Geçmişte de kimi dönemlerde, çeşitli suçlara ilişkin olarak ve belli şartlar ileri sürülerek ceza ertelenmesi gibi durumlar gündeme gelmişti ve bunların bir kısmı devrimciler için de geçerli olmuştu. Mesela '91 yılında çıkan Terörle Mücadele Yasası ve şartlı tahliye uygulaması devrimcilerin de cezaevlerinden erken tahliye olmalarını sağlamıştı. Ancak o türden düzenlemeler, kapsamı altına aldığı herkes için ayrımsız olarak uygulanıyordu. Bu düzenlemede ise davayı erteleyip ertelememek savcının inisiyatifine bırakılıyor. Savcıların devrimcilerin davalarında, inisiyatiflerini nasıl ve ne yönde kullandıkları da sır değil.

Tanınan inisiyatif hakkı ve 'esneklik', uygulamada zenginlerin, mafyanın, irticanın işine yarayacaktır. AKP hükümetinin ve burjuvazinin amacı da budur. Çünkü adli suçların artması, kapitalizmin doğasında var olan, kapitalizm tarafından teşvik edilen bir olgudur. Uyuşturucu kullanımının serbest bırakılması, uyuşturucudan para kazanan mafyayı güçlendirecektir. Organ mafyasının varlığı, zenginlerin olası hastalıkları ve organ kayıpları için önemli bir güvencedir. İrtica, kitlelerin bilinçlerini karartmak ve onları daha rahat yönetmek için gereklidir.

Bütün bunlardan dolayı, kapitalizm bir taraftan suçu yasaklar görünür, 'temizlik', 'adalet' gibi kavramları kullanır, bunların arkasına saklanır. Gerçekte ise, her türden mafyalaşmanın önünü açar ve mafya ile işbirliği yapar, suçu yaygınlaştırır. En 'temiz' görüldüğü dönemlerde suç ağının en altındaki birkaç piyonu göstermelik cezalara çarptırmakla yetinir, ancak işin en tepesindekileri her zaman korur, güçlendirir.

Son yapılan düzenleme ise, burjuvazinin gerçek yüzünü ve 'adalet' anlayışını bir kere daha gözler önüne sermektedir.

Kurum baskınlarına karşı dayanışma eylemleri

6 Ekim'de operasyonlarda, dergi ve büro baskınlarında tutuklanan devrimcilerle dayanışmak için eylem yapıldı. Tramvay durağında yapılan eylemde, "Saldırıları Durdurulsun! Tutuklananlar Serbest Bırakılsın" pankartı açıldı. Eyleme aralarında PDD okurlarının da bulunduğu 24 kurumdan 300 kişi katıldı. Eylemde sık sık "Yaşasın Devrimci Dayanışma", "Gözettiler, Baskılar Bizleri Yıldırılmaz", "Tutuklananlar Serbest Bırakılsın" sloganları atıldı. Yapılan basın açıklamasında ise ESP'ye ve bağlı kurumlara dönük yapılan saldırıların tüm devrimcilere yapıldığına vurgu yapıldı, "devlet devrimcilere her saldırısında tümümüzü karşısında bulacaktır" denildi. Eylemde ayrıca ESP flamaları da açıldı. Yapılan basın açıklamasının ardından kitle, ESP temsilciliğini ziyaret etti.

13 Ekim'de ise tutsaklarla dayanışmayı yükseltmek amacıyla Galatasaray Postanesi'nden kart gönderme eylemi yapıldı. Saat 13'te başlayan eyleme PDD, ESP, EHP, BDSP, ÖMP, DHP, DTP, Partizan, Kaldıraç, EMEP, Ezilenlerin Kurtuluşu, HÖC, Odak, Devrimci Hareket, SDP, SO-DAP, TÖP, İşçi Mücadelesi, TKP, Tekstil-Sen, HKM, Devrim Dergisi, SEH ve Karakızıl Notlar katıldı. "Saldırıları Durdurulsun! Tutuklananlar Serbest Bırakılsın" pankartının açıldığı eylemde yapılan basın açıklamasında devletin uyguladığı baskılara baş eğilmeyeceğine ve saldırılara birleşik bir tarzda karşı konulacağına vurgu yapıldı. "Sosyalist Devrimci Basın Susturulamaz", "Baskılar Bizi Yıldırılmaz", "Tutuklananlar Serbest Bırakılsın", "Yaşasın Devrimci Dayanışma", "Yaşasın Halkların Kardeşliği", "Kurtuluş Yok Tek Başına Ya Hep Beraber Ya Hiçbirimiz" sloganlarının atıldığı eylem kartların gönderilmesinin ardından sona erdi.

15 Ekim'de, dergimizin çalışanlarından Çağdaş Büyükbay, dayanışma için Atılım'ın teknik bürosunda bir gün çalıştı.

Atılım çalışanlarından Sonnur Sağlamer 13 Ekim'de bürodan çıktıktan sonra TMS ekipleri tarafından "aranan var" bahanesiyle gözaltına alındı. 15 Ekim'de mahkemeye çıkarılan Sağlamer, tutuksuz yargılanmak üzere bırakıldı.

ESP ile dayanışma için, İstanbul'da Sarıgazi ve 1 Mayıs mahallelerinde, İzmir, Ankara, Bursa ve Adana'da da çeşitli biçimlerde eylemler gerçekleştirildi.

Gülsuyu'nda operasyonlar protesto edildi

Gülsuyu'de de yapılan baskınları ve operasyonlara karşı bir eylem gerçekleştirildi. ESP'nin örgütlediği eyleme, PDD, DHP, Partizan ve BDSP destek verdi.

22 Eylül'de 19'da başlayan eylemde "Bize Gücünüz Yetmez! Gözettiler, Tutuklamalar, Baskılar Bizleri Yıldırılmaz" Maitepe ESP imzalı pankart açıldı. Sık sık "Gözettiler, Baskılar, Tutuklamalar Bizleri Yıldırılmaz", "Sosyalist Basın Susturulamaz", "Yaşasın Devrimci Dayanışma" ve "Yaşasın Devrim ve Sosyalizm" sloganları atıldı.

Gülsuyu'ndan PDD okurları

Faşist teröre karşı Berlin'de miting

Berlin'de 29 Eylül tarihinde, Proleter Devrimci Duruş AGIF, NAVENDA KURD, ADHF ve BIR-KAR tarafından, Atılım, ESP, Özgür Radyo ve diğer kurumlara yönelik haftalardır sürdürülen faşist saldırıları protesto eylemi gerçekleştirildi.

Miting, göçmenlerin yoğun olarak yaşadığı Kreuzberg semtinde yapıldı. Kottbusser Tor Meydanı'nda yaklaşık 100 kadar göçmen mitinge katıldı. Hazırlanan ortak basın açıklaması Almanca ve Türkçe okundu, ortak pankart açıldı. "Faşist devlet hesap verecek", "Yaşasın devrimci dayanışma", "Yaşasın enternasyonal dayanışma" sloganları ile devrimci kurum ve kişiler üzerindeki saldırı protesto edildi.

Miting yapılırken, eylemi örgütleyen platformun hazırladığı açıklamanın yanı sıra ATIF ve MLKP MK bildirileri dağıtıldı. Eyleme IKAD, ATIF ve Roter Oktober destek verdi.

Almanya PDD

6 KASIM'DA SOKAĞA, EYLEME, ALANLARA!

Aşağıdaki bildiri, 6 Kasım'a dönük olarak çıkartılmış ve çeşitli üniversiteler ile liselerde dağıtılmıştır.

6 Kasım yaklaşıyor!

Öğrenci gençliğin en önemli eylem günlerinden biri daha önümüzde duruyor!

Adını 12 Eylül sonrasında bütün öğrencilerin öfke ve nefretle andığı YÖK, bundan 14 yıl önce 6 Kasım tarihinde kurulmuştu.

12 Eylül askeri faşist cuntasının ürünü olarak ortaya çıkmıştı YÖK. Cuntadan iki yıl sonra hazırlanan anayasa, öğrenci gençlik için en büyük cendereyi hazırlamış, YÖK'ün kurulmasını sağlamıştı.

Ve 14 yıldır YÖK, öğrenci gençliğin başına bir karabasan gibi çökmüş durumdadır. Öğrenci gençlik, YÖK cenderesini üzerinde hissederek, büyük baskı ve engellemeler altında eğitimini sürdürmeye çalışıyor, bir taraftan da YÖK'ün uygulamalarına karşı mücadele ediyor.

Çünkü YÖK, eğitimin ticarileştirilmesi, parası olmayana eğitim kapılarının kapatılması demektir.

Çünkü YÖK, eğitimin bilimsel olmaktan daha da uzaklaştırılması, burjuvazinin ve emperyalistlerin çıkarlarına sözcülük edecek kadrolar yetiştirilmesi demektir.

Çünkü YÖK, eğitimin kalitesinin her geçen gün biraz daha düştüğü, öğrenmenin yerine ezberin konduğu, diplomalı cahillerin yetiştirildiği bir eğitim sisteminin kanıksanması demektir.

Çünkü YÖK, daha ilkokul sıralarından itibaren bütün öğrencilerin yarış atı gibi sınavlara hazırlanması, hayatları ile ilgili en önemli kararların 3 saatlik zaman dilimine sıkıştırılması demektir.

Çünkü YÖK, gelecek güvensizliği, iş bulama korkusu demektir.

YÖK'e karşı mücadeleye!

Öğrenci gençlik, 12 Eylül öncesinin en militan, en savaşıci kesimlerinden biridir ve mücadelenin içinde aktif bir biçimde yer almaktadır. Bu nedenle YÖK, düşünmeyen, tartışmayan, araştırmayan, sorgulamayan, tek tip robotlardan oluşan bir öğrenci gençlik yetiştirmek amacıyla 12 Eylül cuntacıları tarafından özel olarak hazırlanmış bir sistemdir.

Bütün bunlardan dolayı, YÖK'ün kuruluş yıldönümü, öğrenci gençlik açısından en 'lanetli' günlerden biridir ve her yıl güçlü eylemlerle protesto edilmektedir.

Son yıllarda ise, üniversite öğrencileri üzerindeki baskılar daha da katmerlendirilmiş, estirilen terör çok çeşitli biçimler altında yoğunlaştırılmıştır. Okulun her tarafına yerleştirilen kameralar ve okula serbestçe girmeyi engelleyen elektronik turnikeler, yaşamın her alanını denetlemeyi ve öğrencileri büyük bir kısıkaç altına almayı hedeflemektedir. Polis ve özel güvenlik terörü ise, üniversitelerin olağan bir parçası haline getirilmiştir. Son birkaç yıldır, hemen her konuda ve herkese dönük olarak açılan soruşturmalar ise, zaten bir süredir sancılı yürümekte olan üniversite mücadelesinin üzerindeki en büyük saldırdır. Öğrencilerin devrimci dinamizmini, eylem gücünü kırma-yı, mücadeleyi çürütmeye hedefleyen bir saldırıdır bu.

Bütün bu saldırılara ve YÖK'ün varlığına karşı

yapılması gereken şey, mücadeleyi yükseltmek, Özerk Demokratik Üniversite talebini yükseltmektir.

Özerk Demokratik Üniversite talebiyle alanlara!

Özerk Demokratik Üniversite, eğitimin kapitalist sistem sınırları içinde ulaşabileceği en ileri ve en iyi noktadır. Ve öğrenci gençliğin mücadelesinin temel hedefi olarak şekillenmiştir.

Eğitim, burjuvazinin her türlü kontrol ve denetiminden özerk olmalıdır. Üniversitenin asli unsurları olan eğitim görevlileri, öğrenciler ve üniversite çalışanlarından oluşacak bir kurul, üniversitenin yönetimini üstlenmelidir. Yönetimin belirlenmesi ve tüm üniversite bileşenlerinin yönetime katılması demokratik bir işlerlik altında gerçekleştirilmelidir.

Eğitim parasız olmalıdır. Üniversite kapıları, yoksul işçi-emekçi çocuklarına ardına kadar açılmalıdır. Çeşitli isimler altında üniversite eğitiminin her aşamasında toplanan haraçlar mutlak biçimde kaldırılmalıdır. Öğrencilerin eğitim masrafları da okul tarafından karşılanmalıdır.

Eğitim bilimsel olmalıdır. Ezbere dayalı, test çözme merkezli eğitim ve sınav sistemi kaldırılmalıdır. Dersler uygulamalı hale getirilmeli, öğrencilerin konuyu gerçek anlamda kavramaları sağlanmalıdır. Öğrenci yaşamı boyunca karşılaşmayacağı formüllerle kafasını şişirmek yerine, mesleğine uygulamalı olarak hazırlanmalıdır. Konular özgürce araştırılmalı, bilimsel gelişim için gerekli teknik-laboratuvar vb koşullar sağlanmalıdır.

Üniversite sınav sistemi kaldırılmalıdır. Gençler sadece iş garantisi olduğu için değil, gerçekten istedikleri için üniversiteye gitmeye yönlendirilmeli, bu doğrultuda gerçekten sevdikleri meslekleri yapabilmek için üniversite eğitimi almalıdırlar.

Bu nedenle 6 Kasım, YÖK'e karşı mücadelenin Özerk Demokratik Üniversite talebiyle yükseltildiği bir eylem günü olmalıdır.

Liselerde ve üniversitelerde 6 Kasım öncesinde hazırlıklar yaygın bir biçimde yürütülmeli, en geniş kesimlere 6 Kasım'ın ne anlama geldiği anlatılmalı, teşhir edilmelidir.

YÖK'ün kuruluş günü olan 6 Kasım'da YÖK; okulda, sokakta, alanlarda protesto edilmelidir!

Emperyalist savaşa ve faşizme karşı, öğrenci gençliğin tepkisi dışavurmali, gençliğin emperyalizmin askeri olmayacağı haykırılmalıdır!

HERKESE YÜKSEK ÖĞRENİM HAKKI! EŞİT, BİLİMSEL, PARASIZ EĞİTİM! KAHROLSUN YÖK!

YAŞASIN ÖZERK DEMOKRATİK ÜNİVERSİTE MÜCADELEMİZ!

YAŞASIN GENÇLİĞİN FAŞİZME KARŞI BİRLEŞİK MÜCADELESİ!

Proleter Devrimci Gençlik
Ekim 2006

Çukurova Üniversitesi'nde saldırı

Çukurova Üniversitesi'nde, yemeklere yapılan zamları protesto eden öğrencilere polis saldırı. Üniversitenin merkez kafeteryası önündeki imza standlarına saldıran polis, 21 öğrenciyi gözaltına aldı. Saldırının ve gözaltıların arkasından protesto eylemi düzenleyen öğrenciler, arkadaşlarının serbest bırakılmasını istedikler. Kafeteryanın merdivenlerine oturarak eylemlerini sürdüren öğrencilere bir kere daha saldıran polis, bu saldırı sırasında da bir öğrenciyi gözaltına aldı.

Çukurova Üniversitesi'nde 1,5 YTL olan yeme ücretinin, yeni öğretim yılı ile birlikte 2 YTL'ye çıkmasının arkasından, öğrenciler arasında tepkiler artmaya başlamıştı. Ekim ayının başından itibaren bu konunun daha fazla üzerine gitmeye başlayan öğrenciler, bir hafta süren eylemlerin arkasından, topladıkları 2 bin 100 imzayı rektörlüğe vermişlerdi. Öğrencilerin talebi, yemeklerin daha ucuz ve daha kaliteli olmasıydı.

Paralı eğitimin yerleştirilmesinin yarattığı sorunlar, üniversitelerde giderek boyutlanıyor, öğrenciler açısından yaşamı daha da zorlaştıran bir hale geliyor. Üniversitelerde hemen her şey paralı hale getirilmiş durumda. Devlet yurtlarının ücretleri bile, adeta eve çıkmayı özendirerek boyutlara yükseldi. Pek çok üniversitede yemekhane özelleştirildi ve özelleştirilmesinden bu yana yemeklerin kalitesi her geçen gün biraz daha düşerken fiyatları arttı. Üstelik öğrenci kredilerinin geri ödeme koşullarının zorlaştırılması, öğrencinin üzerine daha okul döneminden büyük bir borç yükü yıkılmaktadır.

Bütün bunlar işçi-emekçi kitlelerin çocuklarına üniversite kapılarını kapatan paralı eğitim uygulamalarıdır. Oysa eğitimde 'fırsat eşitliği' denilen ilkenin hayata geçebilmesi için, kitap-kırtasiye giderleri, yemek ve barınma ihtiyaçları vb parasız hale getirilmelidir.

Bu öğretim yılının başından itibaren, pek çok üniversitede paralı eğitimin kimi uygulamalarına karşı gerçekleştirilmeye başlanan eylemler giderek artmaktadır. Ulu Dağ Üniversitesinde yol ücretlerine yapılan zamların arkasından düzenlenen eylemli yürüyüşler önemli bir örnektir. Çukurova Üniversitesi'ndeki eylem bunun arkasından geldi. Bundan sonra yapılacak zamlara ve paralı eğitim uygulamalarına karşı eylemler daha güçlü, daha etkili olacaktır.

Açıköğretim kayıtları ve öğrenci-“müşteri” denklemi

Açıköğretim kayıtları 9 Ekim'de başladı. 2 Kasım'da sona eren kayıtlarla birlikte "üniversite"ye giren öğrencilerin sayısı biraz daha artı. ÖSS sınavlarında kazananların büyük çoğunluğu açıköğretime yetecek puanları alır ve kayıtlarını yaptırır. Açıköğretime kayıt yaptıran öğrencilerin büyük çoğunluğu yoksul ailelerden gelenlerdir. Çünkü 4 yıllık örgün bir okulda okuyacak paraları yoktur ve çalışmak zorundadırlar. Bunun için de en kestirme yol olarak açıköğretim görülmektedir.

Açıköğretim sistemi, Türkiye'de ilk olarak 1982-1983 öğretim döneminde uygulandı. Anadolu Üniversitesi bünyesinde kurulan bu bölüme ilk yıl, 29 bin 500 öğrenci kayıt yaptırdı. İlk yıllarda sınavlar öğrencilere postayla gönderilirdi ve öğrenciler sınavlarını evlerinde olurdu. Bölümler o dönem, İktisat ve İşletme'den oluşan 4 yıllık programlardı. 1990'lardan sonra açıköğretime Sosyal Bilimler, Ev İdaresi, Büro Yönetimi, Halkla İlişkiler gibi 17 lisans programı daha eklendi. Açıköğretim fakültesine her yıl 200 bine yakın öğrenci kaydını yaptırmaktadır. Şu an 1 milyona yakın kayıtlı öğrencisiyle, öğrenci bölükleri içinde en büyük sayıyı burası oluşturuyor. Diğer bir deyişle Türkiye'de yükseköğrenim gören öğrencilerin yüzde 40'ını açıköğretim öğrencileri oluşturmaktadır.

Öğrenci sayısının bu kadar yüksek olması, burayı da ayrı bir pazar haline getiriyor. Her ne kadar, asıl kitleyi yoksul emekçi ailelerin çocuklarından oluşsa da,

buna uygun bir pazar şekillendirilmiş. En başta uzun kayıt kuyrukları başlı başına bir sektör haline gelmiş. Her açıköğretim bürosunun önüne kurulan dersane tezgahlarının üzerinde kitaplar diziliyor, broşürler dağıtılıyor. Pazarda satılan meyve-sebze gibi eğitim "satılıyor". Onlarca dersane, kuyruktaki öğrenciyi kapmak için kıyasıya bir yarış yürütüyor.

Eğitim sisteminin durumunu çeşitli vesilelerle gözler önüne sermeye çalışıyoruz. Özellikle 1980'lerden sonra eğitimin niteliği düşmüş, parasız okuyamaz hale getirilmiş öğrenciler. Okullarda boş geçen dersler, ezberciliğin öne çıkarılması, tek tip bireyin yaratılması için örülen ağlar kendini göstermiş, özellikle devlet okullarında okuyan öğrenciler üniversite sınavlarında tel tel dökülmüş, umutsuz bir nesil yaratılmaya çalışılmıştı.

Bu sistemin vazgeçilmez bir parçası olan özel okullar, dersaneler pıtrak biter gibi yayılmış, zeki çalışkan öğrencileri kapmak için savaşa girişmişlerdi. Her üniversite sınavından sonra, sınavı önde bitiren öğrenciler üzerinden reklamlar ve pazarlamalar yapılmıştı. Öğrenci isterse o dershaneye hiç gitmesin,

o üniversite dergisine elini sürmemiş olsun, parayı verdikten sonra, reklam yapıldıktan sonra hiçbir şey önemli değildi. "Üniversiteyi kazandıran dergiler", "Öğrencinin istediği bölüme girmesini sağlayan dersaneler"... Kolejer, özel okullar, anaokulları çoğaldıkça çoğaldı. Kapitalizmin serbest piyasacı anlayışı yerleştikçe eğitimdeki, sağıktaki özelleştirme ve rekabet alabildiğine geliyordu. Devlet okullarında kayıtlarda alınan paraların miktarı artıyordu. "Bağış" adı altında soygunlar yasal hale getiriliyor, öğrenci bir "müşteri" haline geliyordu. Ve bu durum, ilkokula kadar yayıldı. Sınıflar ilerledikçe paralar artmaya, eğitimin niteliği azalmaya devam etti. Tablo her yıl biraz daha kötüleşti, sınavlardan sıfır alan öğrenciler arttı.

Üniversite sınavlarında istediği bölümü kazanma ihtimalinin düşmesi, öğrencileri daha çok açıköğretime yönlendirmeye başlayınca, "eğitimci"lerin bu alanı keşfetmeleri de zor olmadı. Günümüzde, üniversiteye hazırlık veren dershanelerin sayısıyla beraber, açıköğretim, KPSS, DGS, LES, LGS vb. sınavlara hazırlanan öğrencilere yönelik dersaneler de hızla artmıştı.

Açıköğretim'e dönecek olursak, kayıt aşamasında öğrenci harcını yatırmak zorunda. Harçları bu yıl 300 milyonu aşmış bulunuyor. Kayıt bürosuna gelen öğrenci, adeta dersaneler tarafından "sanatçı" gibi karşılanıyor. Öğrenci büroya girebilmek için önce dersanelerin "barajını" geçmek zorunda. Dersaneler öğrenciyi "çekmek" için çeşitli yöntemleri devreye sokuyor. "Bir ders alana bir ders bedava", "üç ders alana bir ders bedava", "bizim dershanemizde dersler ucuz" diye bağırışlar dört bir yandan havada uçuşuyor. Üniversiteye hazırlık dershanelerinde fiyatlar 3 milyardan başlıyor. Açıköğretim'de ise ders fiyatları 250 YTL ile 350 YTL arasında değişiyor. Dershaneye gitmeye karar veren bir öğrenci ortalama 4 ders almayı düşünürse 1.5 YTL'ye yakın para ödemek zorunda. "Geçme garantili" derslerle reklamlar devam ediyor. Tabi bu da bir aldatmacadan ibaret. Eğer "bütün plana programa uyarsa" garantidir kazanmak. Öğrenci gelsin de nasıl kandırırsan!

Dershanelere kayıt olmasanız bile farklı alternatifler de sunulur öğrencinin önüne. Yardımcı ders kitapları vardır örneğin. Kalın kalın açıköğretim kitaplarını gören öğrencilerin gözü korkar biraz da bu kitaplardan. İçindeki bilgiler ise çok sıradan anlatılmıştır ve adeta öğrenciye "Sen dershaneye gitmek zorundasın" der gibidir. Üstelik yardımcı kitapların fiyatı da 30 YTL'den başlamaktadır.

Eğitimin bir ticari mal, öğrencinin müşteri olduğu bir ortamda, ne eğitimde kalite beklenmeli ne de öğrencinin başarılı olması. Sorun üniversiteyi bitirmek ya da sınavı kazanmaksa, bunu başaracak olan öğrencinin iradesi ve inancıdır. Üniversiteli öğrencilerin en büyük bölümünü oluşturan açıköğretim öğrencileri, sorunlarını hiç dillendirmemiştir. Ancak, ödedikleri harçların yüksekliğine rağmen, en az eğitim alan kesimdir de. Televizyondan seyredip öğrenebilirse ne ala! Kayıtlarda kendilerine gösterilen ilgi sadece onlara müşteri gözüyle bakılmasından ibarettir.

Kayıt yaptıran öğrenciler, biraz şaşırarak bu tabloyu izliyorlar ama kapitalist piyasanın mantığı gereği bunun içine düşmüş oluyorlar. Açıköğretim öğrencileri de örgün ve nitelikli eğitim görmek istiyorlarsa, bilimsel, demokratik ve parasız eğitim mücadelesinin bir parçası ve gücü olmak zorundadır. Yoksa, yıl geçtikçe açıköğretime giriş koşulları da ağırlaşacak ve okuyamaz hale gelme ihtimali yükselecektir.

Alman Sendikalar Birliği (DGB), nihayet adım attı!

Sosyal hakların ve toplu sözleşmelerin kuşa çevrildiği, emeklilik yaşının 67'ye çıkarıldığı Almanya'da sarı sendika ağalarının gücü kırılmış değil. DGB'nin sosyal yıkım paketlerine karşı son merkezi eylemi 4 Nisan 2004'teydi. Eylem, merkezi olarak Berlin'de yapılmış ve eyleme 500 bin kişi katılmıştı. O gün DGB şefi Sommer 2005 yılı sıcak geçecek demişti, 2005'te bu sefer yaptığı basın açıklamaları ile "2006 sıcak geçecek, her yer eylem alanımız olacak, büyük planlarımız var" demişti. Dedikten sonra da 2006'nın Ekim ayına kadar sesi soluğu çıkımadı. Bu dönemde, burjuvazi devreye yeni "reformlar" koydu. İşsizlik yardımı daha da azaltacak, sağlık alanında kanser olan ve daha önce düzenli kontrollerini yapmayanların tedavi masrafları karşılamayacak biçimde düzenlemeler yaptı. Diğer taraftan çalışma saatleri artırıldı, özellikle metal sektöründe peş peşe fabrikalar kapatıldı ya da daha ucuz işgücünün olduğu yerlere taşındı. DGB ve Ver.di, iki büyük sendika federasyonu, her ikisinden de en küçük bir tepki yükselmedi.

DGB, bu duruma tepki gösteren kitleleri yatıştırmak için göstermelik bir eylem kararı almak zorunda kaldı. Eylül ayında eylem çağrısı yaptı ve 21 Ekim'de Almanya'nın dört şehrinde Frankfurt, Stuttgart, Dortmund, Berlin ve Münih'te merkezi eylemler düzenleme kararı aldı. Bu çağrı bile, onun göstermelik tutumunu gözler önüne seriyordu. Berlin'de büyük bir çıkış yapmak yerine kitlelerin gücünü dağıtan, bölgelere yayan bir tutum izlemişti.

DGB, hükümetin bu eylemle zora gireceğini diyenlere hemen açıklama yaptı. "Hükümete zarar verme niyetimiz yok. Reformları daha adil nasıl yaparız onu görüşmek istiyoruz". Bu şekilde duyurulan eylemin sloganı: Daha iyi bir sosyal politika için! "Bu işler daha iyi yapılabilir ama kendiliğinden olmaz!". Yani DGB açıktan 'yapılanlar kötü değil ama daha iyi yapılabilir' diyor, kitleleri devletin politikalarına yedeklemek istiyordu. Sosyal hak gasplarına kitlelerin gönüllü olmasını sağlamaya çalışıyordu. Eyleme toplam 220 bin kişi katıldı. 220 bin rakamı, son yıllarda DGB'nin işçiler arasında yaşadığı güven kaybının örneği. Berlin'de yapılan mitinge yaklaşık 80 bin kişi katıldı. DGB'de moda haline gelen pop ve rock yapan gruplar yine sahnede, hedef belli, eylemi mücadele olarak değil eğlence olarak gerçekleştirmek, bayram havası estirmek, eylemin içini boşaltmak. Brandenburger Tor'da son bulan eylemde moral düşüktü.

DGB işçilerin bu sessizliğine yanılmasın Hartz IV eylemleri de hiç beklenilmeyen bir anda patlamıştı. Son üç yıldır işçilerin belli kesimlerinin tabandan sendika üzerinde baskı oluşturma çabası henüz tam anlamıyla meyvesini vermese de giderek yoğunlaşıyor.

McDonalds Türkiye'de 20 yaşına girdi

Dünyanın en yaygın zincir restoran ağına sahip McDonalds'ı bilmeyenimiz yok gibidir. Kapitalist yaşam tarzının tipolojisi olarak önümüze sunulan McDonalds, bu günlerde ülkemizde 20. yaşını "kutluyor." Hamburger, kızarmış patates, cola ve cafe reklamlarla, McDonalds logosunun ışıltısıyla sunulan bu hızlı yaşam kültürünün neler üzerine yükseldiğini pek göremeyiz. Dünyanın her tarafında savaşların, sömürünün, yıkımın ve katliamların nedeni olan tekellerin en büyüklerinden biridir oysa. Coca Cola ile birlikte en yaygın tekel olan McDonalds, ABD emperyalizminin girmek istediği her yere ilk adımını atan tekel oluyor. Coca Cola nasıl "hayatın tadı"ysa, McDonalds da sömürülen ülke halklarına "yeni bir yaşam biçimi" olarak reklam ediliyor.

McDonalds, ilk restoranını 15 Nisan 1955'te California'da açtı. 50 yılda 118 ülkede 30 binden fazla restorana sahip ve dünyadaki emperyalist tekeller içinde 7. sırada yer alıyor. Türkiye'deki ilk restoranını ise Taksim'de 24 Ekim 1986'da açtı. Şu anda Türkiye'de 88 restoranı var. Bu restoranlar İstanbul, Ankara, İzmir, Bursa, Adana, Aydın, Muğla, Afyon, Antalya, Trabzon, Kayseri ve Eskişehir illeriyle ilçelerini kapsıyor. McDonalds'ın restoranlarında 2000'den fazla kişi çalışıyor Türkiye'de. McDonalds Türkiye temsilciliğinin verilerine göre; 1986'dan 2005 yılına kadar 15 bin 249 ton kırmızı et, 10 bin 100 ton tavuk eti, 347.8 milyon adet ekmek, 40 bin 720 ton patates ve 97.3 milyon litre içecek tüketilmiş.

McDonalds'ın açıklamalarına göre, McDonalds'ın işbirliği yaptığı işbirlikçiler, 93 milyon dolarlık bir ciroya ulaşmışlar 2005 yılına kadar. McDonalds'a et ürünlerini Pinar, süt ürünleri ve peyniri Danone, Sosları McCormic, ketçapı Tat, turşu ve salatayı Fersan, bardağı Ekol kağıt, patatesi ise Balpat sağlıyor. Anadolu Grubu ise, 2005'te McDonalds'ın lisans hakkını alarak bu restoranın yaygınlaşmasına hizmette bulunmaya başladı.

Mc Donalds öldürüyor

McDonalds ve benzeri restoranların yarattığı sağlık sorunları hemen her gün gazetelerde yansıyor karşımıza. Aşırı şişmanlık, sunulan ürünlerde kanserojen maddelerin bulunması vb. artık gizleyemedikleri noktalar. Örneğin Amerikan Tıp Derneği'nin yaptığı bir araştırmaya göre, Amerika'daki ölümlerin büyük çoğunluğunun aşırı sigara ve aşırı şişmanlıktan kaynaklandığı açıklandı. Bu yüzden Amerikan ekonomisi her yıl 90 milyon dolar zarar ederken, 300 bin kişi erken ölüyor. Aşırı şişmanlığın en büyük nedeni ise, hazır yiyecek sektörünün devleri olan McDonalds ve diğer tekeller. Fast food kültürünün insanları tembelleğe alıştırdığı artık kanıtlanmış bir gerçek. Üstelik yiyecekler ve içeceklerin içinde kullanılan maddeler de cabası. Bir grup doktorun Amerika'nın California eyaletinde 7 restoranda yaptığı araştırmaya göre, kızarmış tavuklarda PhIP adlı kanserojen maddeye rastlandı ve doktorlar mahkeme kararıyla bu konuda insanların uyarılmasını istedi.

Avrupa'da da durum pek farklı değil. Avrupa sağlık harcamalarının yüzde 10'u aşırı şişmanlıktan kaynaklanan hastalıklara gidiyor. İngiltere'de 19 Haziran 1997'de McDonalds aleyhine açılan bir davada, sağlık sorunlarına sebebiyet vermekten, çalışanları aşırı sömürmekten ve reklamlarla insanları

kandırmaktan dolayı, McDonalds'ı mahkum etti. Bu dava İngiltere tarihinin en uzun süren davası oldu. Tabi bu arada McDonalds da boş durmadı ve mahkemeyi açanları McDonalds'a hakaret ettikleri gerekçesiyle tazminat ödemeye mahkum ettirdi. Ancak bu mahkeme temyiz edildi sonrasında.

Parlak reklamlar, en ağır sömürü koşulları

Sömürge ve yarı sömürge ülkelerde McDonalds, bu yüzünü reklamlarla gizlemeye çalışıyor. Reklamlara ayırdıkları milyar dolarlarla, kanlı yüzlerini gizlemek istiyorlar. Türkiye'de McDonalds zedelenen imajını tamir etmek için daha fazla çaba göstermek zorunda.

McDonalds'ın Taksim şubesindeki bir olayı hepimiz hatırlarız. Mağaza müdürü tarafından mendil satan bir kız çocuğu soğutma deposuna kapatılmış ve kız donmak üzereyken bulunmuştu. Yaşanan imaj zedelenmesini düzeltmek için 2001'de çocuk vakfı kurdular. Bu vakıfla çocukları "sosyalleştirdikleri"ni ileri sürüyorlar(!)

Yaratılan bu imaj fırtınalarının altında yatan gerçekler de son yıllarda gün ışığına çıktı. Reklam için yapılan oyuncaklar, aşırı sömürünün üzerine yükleniyor. McDonalds, Disney, Warner Bros gibi tekellerin oyuncakları Çin'de yapılıyor. Çin'de bu oyuncakları üretenler, genelde çocuklar ve günde 15-16.5 saatlik ağır çalışma koşullarına mahkum edilmiş durumdadır. Buralarda çalışanların saatleri bazen tüm güne kadar çıkabiliyor ve hiçbir izinleri yok. Sürekli kimyasal maddelerle iç içe olmalarından kaynaklı, cilt hastalıkları, iç rahatsızlıklarla karşılaşılıyorlar ve hatta ölüyorlar. Uzun çalışma saatlerinden kaynaklı dikkati dağılan işçilerin parmaklarını makinelerle kaptırmaları, sakat kalmaları olağanlaşmış durumda. Saatlik ücretleri ise 7 ila 33 cent arasında değişiyor. McDonalds oyuncaklarını üreten bir fabrikada bu ücret 17 cent. Uzun çalışma

saatlerinde yorulan işçilerin uyuması da yasak. Uyuklayan bir işçinin 4 doları kesiliyor. Zor çalışma şartlarından, insanlar ilerleyen yaşlarda ciddi hastalıklarla karşılaşılıyorlar. Zaten patronlar da yaşanan işçileri işten atmakta tereddüt etmiyor. Fabrikalarda 35 yaşını aşan işçi yok. Bu fabrikalarda üretilen bir oyuncak, Amerika'da 20 dolara satılıyor.

İşte sömürünün ve imajın yükseldiği çarklar. Tabi tekeller bu verileri kabul etmiyor ve fabrikaları suçluyorlar. Anında da buraları terk ediyorlar. Şimdilerde gözde ülkeleri, Honduras ve Hindistan.

McDonalds'ın hedef kitlesi içinde çocukların ve

Savaş sadece cephede verilmiyor. Savaş hayatın her alanında karşımızda. Emperyalizm, McDonalds'larla ezilenlere sömürülenlere karşı ideolojik bombardıman yapıyor, bu ideolojik bombardımana karşı da savaşım yürütmek gerekiyor.

Türkiye'de de McDonalds'ın kuruluş yıllarını bir kabusa dönüştürmek elimizde. Onlar "Mutlu Yıllara" diyorlar, bizler de onlara "Defolun" diyelim!

gençlerin yeri ayrı. Verdikleri oyuncakların yanı sıra, restoranlarda geliştirdikleri "yeni"liklerle gençleri çekmeye çalışıyorlar. Son yeniliklerden biri ise, kablosuz internet. Burada gençler internete bağlanabiliyor. Tabi ki, kültür ya da bilgilenmeleri için değil bu hizmet, bir yandan tüketimi arttırmak, bir yandan da yaşam tarzını o yaşlarda biçimlendirmek için.

McDonalds'ın kendi bünyesinde çalışanların şartları da oldukça kötü. Çalışanların büyük çoğunluğu genç ve sirkülasyonun sürekli olduğu bir alan. Genelde vardiyalı çalışma sistemi işlemekte ve 8 saatlik dilimlere bölünmekte bu saatler. Ortalama ücret 450-500 YTL. McDonalds yönetim hızlı yükselmek, kariyer yapmak, iyi bir iş ortamı olarak reklam yapıyor. Çalışanlar arasında gün farkı fazla olmamasına rağmen, hızlı sirkülasyondan yetki farkları oluyor. En ufak bir hatada işten atılma riski de söz konusu. Her an her işi yapmakla karşı karşıya kalabiliyor ve iş ayrımı yapılmıyor. Açılan her yeni restoran, başka bir şahsa ya da şirkete ait oluyor, böylece çalışanların örgütlenmesi de daha zorlaşıyor.

McDonalds'a karşı dünyanın her yerinden tepkiler yükseliyor. Sömürülenlerin tepkisini dile getirdiği her eylemde ilk hedeflerden biri McDonalds'lar oluyor. Çünkü biliyorlar ki, kapitalizm tarafından mahkum edilmeye çalışıldıkları yaşamın temsilcisi bu tekel. Yeni yaşamın ne anlama geldiğini çok iyi görüyorlar ve onun için tepkilerini dile getiriyorlar. McDonalds'lar ya yakılıyor ya da kendiliğinden kapanıp gidiyor. Türkiye'de de son iki yılda 16 restoranını kapatmak zorunda kaldı.

Tarım Bakanı'na McDonalds'ın Türkiye temsilcisi et fiyatlarının pahalı olduğundan dolayı yakınıyor ve üreticiye tanınan kimi hakların kendilerine tanınmasını istiyor. Diğer ülkelere göre çok zarar ediyorlarmış.

Savaş sadece cephede verilmiyor. Savaş hayatın her alanında karşımızda. Emperyalizm, McDonalds'larla ezilenlere sömürülenlere karşı ideolojik bombardıman yapıyor, bu ideolojik bombardımana karşı da savaşım yürütmek gerekiyor.

Türkiye'de de McDonalds'ın kuruluş yıllarını bir kabusa dönüştürmek elimizde. Onlar "Mutlu Yıllara" diyorlar, bizler de onlara "Defolun" diyelim.

ERMENİ SOYKIRIMI ve MİLLİYETÇİ HEZEYANLAR

Türk egemen sınıflarının, Kürtler ve Ermeniler konusunda süregelen şoven-milliyetçi yaklaşımı, son aylarda yine gemi azağına aldı. PKK'nın ateşkes ilanı üzerinden yürüyen tartışmalar bir yanda, Ermeni soykırımının Fransa parlamentosunda kabulü diğer yanda, Türkiye'yi sıkıştırmaya devam ediyor.

Geçtiğimiz ay, "Ermeni soykırımı yoktur" diyenlerin cezalandırılmasını öngören yasa tasarısının Fransız parlamentosuna gelmesi ve 12 Ekim'de bu tasarının kabul edilmesi, bir kez daha Ermeni soykırımını meselesini gündeme oturttu. Aynı günlerde Hollanda'da seçimler öncesi, Ermeni soykırımını kabul etmeyen Türkiye'li adayların partilerden atılması, seçimlere katılmalarmın engellenmesi, başta Fransa olmak üzere Avrupa ülkelerine olan tepkileri iyice yükseltti. Şoven milliyetçi rüzgarlar yeniden estirildi. "Özgürlüklerin ve medeniyetin simgesi" olarak gösterilen Avrupa, birdenbire sömürgeci geçmişle hatırlandı ve bu geçmiş her cepheden saldırıya geçildi. Kimisi, Fransız devriminden, aydınlanma çağından örnekler vererek, Voltaire gibi yazarlarıyla Fransa'yı köşeye sıkıştırmaya çalışırken; kimisi de Fransa'nın eski sömürgelerinde, özellikle Afrika ülkelerinde yaptıklarını hatırlatıyor, bu ülkelerdeki katliam ve soykırımları örnek gösteriyordu. Başbakan Erdoğan Fransa'ya atfen; "20. yüzyıl boyunca Nijerya, Senegal, Tunus, Moritanya, Kamerun, Gine, Çad, Cibu-ti, Ruanda ve Benin'de neler olmuştur?" diye sıralı-yordu. Ve ardından "Cezayir'de neler olmuş, baksın-lar" diyordu.

Büyük bir ikiyüzlülükle Fransa'nın Cezayir soykırımını gündeme taşıdı. Fransa'ya misilleme olarak, meclisten Cezayir soykırımı yasası geçirme hazırlık-ları, Adana ve Ankara belediye başkanlarından Ce-zayir soykırımı anıtı dikme önerileri peşi sıra geldi. O Cezayir ki, bağımsızlık savaşı verdiği yıllarda "Müslüman" Türkiye'den destek görememişti, daha-sı Cezayir'in bağımsızlığının görüşüldüğü Birleşmiş Milletler'de Türkiye, Fransa'dan yana oy kullanmış-tı. Aynı Türkiye, şimdi Cezayir soykırımından sözede-yor, kendi tarihiyle yüzleşmek, kendi katliam ve soy-kırımlarını kabul etmek yerine, Fransa'nın yaptıkları-nı sayıp döküyordu.

Düzen partileri, Fransa'yı kınama ve protesto ya-nışına girdiler. CHP, şovenizm bayraktarlığını kimse-ye kaptırmadı yine. Türkiye'de kaçak çalışan 70 bin Ermeni'nin sınır dışı edilmesini hararetle savundu. Faşist, şoven partiler, her gün Fransız konsolosluğ-u-nun önünde eylemler yaptılar. Siyah çelenkler bira-kıldı, Fransız malları yakıldı. "Fransız mallarına boy-kot" çığlıkları tüm ülkeyi sardı vb... Meselenin 'ham tel'i' de burasıydı. İşin ucu, ekonomik çıkarlara do-kunduğu anda, tepkilerin sınırı da çizildi ve bir nok-ta kondu.

Türkiye-Fransa ekonomik ilişkileri

Tasarı meclise gelmeden önce bilinçli bir şekilde yükseltilen bu şoven milliyetçi rüzgar, tasarı geçtik-ten sonra adım adım düşürüldü ve sonunda bitirildi.

Özellikle "Fransız mallarına boykot", egemen sı-nıfları fazlasıyla rahatsız etti. Fransa ile işbirliği halin-deki burjuvazi, tepkilerin çıkarlarına dokunmaya başladığı noktada, seslerini yükselttiler. Ekonomik çıkarlar, bir kez daha "ulusal hassasiyetler" in üzerine çıktı.

Patronlar kulübü TUSİAD, tasarının Fransız par-lamentosundan geçmesinin hemen ardından "Bugün Fransa'ya en büyük yanıt, AB'ye tam üyelik yolunda

Osmanlı'nın mirasını devralmakla övü-nen Türk egemenleri, o mirasın ezilen halk-ların kanıyla sulandığını unutturmak istiyor. Osmanlı'nın 1915 yılında Ermeni soykırımı yaptığı kabul etmiyor. Osmanlı saltanatını yıkan Türk ticaret burjuvazisi, iktidarı azınlıkların oluşturduğu komprador-ların elinden alarak, emperyalizmle doğrudan ilişkiye geçti. Ve iktidara geldiği andan itibaren de gericileşti, Osmanlı'nın gerici mirasına sarıldı. Esasında sadece Ermeniler de değil, Osmanlı sınırları içinde yeralan birçok ulus ve ulusal topluluk, çeşitli katliamlara, soykırımlara maruz kaldılar. Osmanlı'yı devralan Türkiye Cumhuriyeti de, aynı mirası takip ederek Kürt halkını katletmeye devam etti. Bugün Ermeni soykırımını kabul ettikleri an, diğer uluslara yaptıklarını da kabul etmek zorunda kala-caklarını bildikleri için, bu süreci Ermenilerde tıkamak istiyorlar. Hem siyasal hem ekonomik yönden içlerine düşecekleri durumu tahmin ettikleri için, Ermeni soykırımını kabule yanaşmıyorlar.

rotamızdan şaşmadan ilerlemek olacaktır" diyerek, yükseltilen tepkilere sınıırı koydu. Ardından Başba-kan, Fransa Cumhurbaşkanı Chirac'ın kendisini tele-fonla arayarak üzgün olduğunu belirttiğini ve "yasa-yı engellemek için elinden geleni yapacağını" söyle-düğünü duyurdu. Böylece, son bir ay içinde bilinçli bir şekilde yükseltilen Fransa histerisi, yine egemenler tarafından söndürülüyor, yükselen tansiyon düşürü-lüyordu.

Bu süre içerisinde en fazla özen gösterdikleri şey, Türkiye-Fransa ekonomik ilişkileri oldu. Tepki-ler bu sınırlar içinde tutuldu. Çünkü Avrupa'nın en büyük ekonomilerinden biri olan Fransa'nın Türki-ye'de de büyük yatırımları vardı. Başta otomotiv, gı-da, sigortacılık, bankacılık, akaryakıt olmak üzere, toplam 542 Fransız sermayeli şirket, Türkiye'de faali-yet gösteriyordu. Fransa, Türkiye'nin de 5. ticari partneri konumundaydı.

Bu yılın ilk 6 ayında Türkiye'nin Fransa ile yap-tığı ihracat, 1 milyar 877 milyon dolar iken; Fran-sa'dan yapılan ithalat, 2 milyar 766 milyon dolara ulaşmış durumda. Buna göre Türkiye, 2006'nın ilk altı ayında Fransa'ya 889 milyon dolar dış ticaret açığı verdi. Gümrük Birliği'ne geçtikten bu yana ise Fransa ile yapılan dış ticaretteki açığın, 16 milyar 833 milyon dolara ulaştığı belirtiliyor. Türkiye'nin to-palam ihracatında Fransa'nın payı yüzde 5.2 iken, Fransa'nın ithalatında Türkiye'nin payı yüzde 0.8

Fransa'nın Türkiye'ye yatırımları ve yaptığı itha-lat, Türkiye'deki belli başlı burjuvaziyle işbirliği için-de gerçekleşiyor. Bunların başında Sabancı ve ordu tekelci OYAK geliyor. Banka sektöründe en fazla Fransız sermayesinin OYAKBANK'ta olduğu söyleni-yor. Bir Fransız tekelci olan Carrefour, 1996'da Saban-cı ile işbirliğine giderek CarrefourSA olmuş ve geçti-ğimiz yıl Gima ile Endi'yi de satın almıştı. Türkiye genelinde CarrefourSA'nın 470 mağazası bulunuyor. Benzer şekilde süt ürünlerinden Danone, çimento sektöründe 1989'dan beri faaliyet gösteren Lafarge Türkiye, 1992'den beri faaliyet gösteren Total ve Elf

şirketleri de Fransa'nın ünlü tekelcileri.

Böylesine geniş bir alanda ve işbirlikçi tekelci burjuvazi ile iç içe gerçekleşen ekonomik ilişkiler, şoven-milliyetçi histeriye kurban edilemezdi tabii. O yüzden "Fransız mallarına boykot" sadece üç-beş Fransız malının yakılmasıyla kaldı. Ekonomik ilişki-lerde Fransa'nın değil, Türkiye'nin bağımlı olduğu bir kez daha görüldü.

Tencere dibin kara

Fransa'nın Ermeni soykırımını kabul etmesi, onun Ermeni halkını sevmesinden, ezilen halklara yapılan haksızlıklara karşı durmasından kaynaklan-mıyordu tabii ki. Fransız seçimlerinin yaklaşması ve 380 bin Ermeni asıllı seçmenin oyu, önemli bir et-kendi. Diğer yandan Türkiye'nin AB içinde ABD'nin 'ruva atı' olacağı kaygısı, başta Fransa ve Almanya olmak üzere AB ülkelerini, Türkiye'nin AB'ye katılı-mına karşı mesafeli durmaya itmişti. Ermeni ve Kürt sorununu da Türkiye ile olan ilişkilerine bağlı olarak çeşitli zamanlarda ortaya atıyorlardı. Bu kez de olan oydu.

Fransa, bugüne dek kendi sömürgelerinde, Cezayir'de, Ruanda'da, Vietnam'da az mı katliam ve soy-kırım gerçekleştirdi? Bir dönem sömürgecilikte birin-ci sırayı kapatan Fransa'nın, her sömürgeci devlet gi-bi, girdiği her yerde halkları katlederek bu duruma geldiği kimse için sır değil. Halen de sömürgelerinde aynı vahşeti uygulamaktan geri durmuyor. Geçti-ğimiz yıllarda Ruanda'ya asker çıkaran ve halkı kat-le-den yine Fransa'ydı. Bunlarla da kalmayıp, 2005 yılında "tarih kitaplarında sömürgeciliğin iyi tarafla-rının övülmesi" yasasını da Fransa çıkardı. Sömürge-ciliğini meşrulaştıran, oralara "medeniyet ve özgür-lük" götürdüklerinden dem vuran ve bunu yasallaş-tıran yine Fransa oldu.

Diğer emperyalistler gibi Fransa tarihinin de ezi-len halklara karşı işlenen suçlarla dolu olduğu tartış-masız bir gerçektir. Fakat bunu Türk egemen sınıfla-rının ve sözcülerinin sayıp dökmesi, abesle iştigaldir. Emperyalist ve faşist devletlerin, "tencere dibin kara, seninki benden kara" misali, ezilen halklara baskı ve katliamda birbirlerinden geri kalan yanları yoktur.

Osmanlı'nın mirasını devralmakla övünen Türk egemenleri, o mirasın ezilen halkların kanıyla sulan-dığını unutturmak istiyor. Osmanlı'nın 1915 yılında Ermeni soykırımı yaptığını kabule yanaşmıyor. TC'nin, Osmanlı'yı yıkarak oluştuğu söyleniyor. Oysa gerçekte saltanatı yıkan Türk ticaret burjuvazisi, iktidarı azınlıkların oluşturduğu kompradorların elinden alarak, emperyalizmle doğrudan ilişkiye geçti. Ve iktidara geldiği andan itibaren de gericileş-ti, Osmanlı'nın gerici mirasına sarıldı. Şimdi 'ulusal-cısından' faşistliğe, hiç biri, Osmanlı'nın Ermeni soy-kırımını yaptığını kabul etmek istemiyor. Esasında sa-dece Ermeniler de değil, Osmanlı sınırları içinde ye-ralan birçok ulus ve ulusal topluluk, çeşitli katliam-lara, soykırımlara maruz kaldılar. Osmanlı'yı devral-an Türkiye Cumhuriyeti de, aynı mirası takip ede-rek Kürt halkını katletmeye devam etti. Bugün Er-menii soykırımını kabul ettikleri an, diğer uluslara yaptıklarını da kabul etmek zorunda kalacaklarını bildikleri için, bu süreci Ermenilerde tıkamak istiyor-lar. Ayrıca soykırımını kabul ettiklerinde, Ermenilerin başta toprak olmak üzere çeşitli talepleriyle karşı karşıya gelecekler. Tıpkı Kıbrıslı Rumlar gibi büyük tazminatlar ödemek zorunda kalacaklar. Hem siyasal hem ekonomik yönden içlerine düşecekleri durumu

tahmin ettikleri için, Ermeni soykırımını kabule yanaşmıyorlar. Bu yapıyı değişmediği sürece yanaşmayacak da.

Halkların kardeşçe

yaşadığı bir dünya için...

Bugün Fransa'da "Ermeni soykırımı yoktur" diyenlere hapis cezası verilmesine büyük tepki gösterenler, "Ermeni soykırımı yapılmıştır", "Kürt halkına yönelik katliamlar sürüyor" diyenleri yıllardır hapse atıyor, hatta katlediyor. Daha geçen yıl, Ermeni soykırımı ile ilgili yapılmak istenen konferansı yasaklayan, konferansa katılacakları, "ülkeyi ardan hançerleyen vatan hainleri" olarak niteleyen ve üzerlerine faşist gürümleri salan, Türk devleti değil miydi? Halen birçok yazar ve yaygın hakkında "Türklüğü karalamak" gibi suçlama sapan bir gerekçeyle dava açan ve yargılayan, Türkiye değil mi?

Bir dönem Rus Dışişleri Bakanlığı, Çeçen direnişine destek veren Türkiye'ye; "evî candan kaplı olanlar, başkalarının canına taş atmaya kalkmamalıdır" demişti. Esasında emperyalist ve faşist devletlerin, ezilen halklara, işçi ve emekçilere yönelik baskı ve katliamda, birbirlerine söyleyecek sözleri yoktur. Bunu onlar da çok iyi bilirler ama yine de yalan ve demagoji ile halkları birbirine karşı kışkırtmaktan geri durmazlar. Tıpkı bugün Fransa ve Türkiye'nin birbirlerine geçmişlerini hatırlatmaları, geçmişlerini yargılamaları gibi...

Gerçekte soykırım ve katliam, bu devletlerin sadece geçmişleri değil, bugünleridir aynı zamanda. Fransa, halen Afrika kıtasında sömürgelerinin kanla bastırarak elinde tutmaya çalışıyor. ABD, Irak ve Afganistan'da halkları katletmeye devam ediyor. Alman askerleri, Afganistan'da kesik başlarla fotoğraf çekiyor vb... Türkiye gibi, sömürgeci Osmanlı devletinin mirasını devralan faşist ülkeler de kendi sınırları içindeki ulus ve ulusal topluluklara baskı ve katliamı sürdürüyor. Geçmişte yaptıklarını kabul etmediği gibi, bugün de aynı yöntemleri izlemeye devam ediyorlar.

Emperyalist ve faşist devletlerin bu yönde birbirlerini suçlaması, günlük çıkarları içindir. Gerçekte birbirlerinden farkları yoktur. Halkların kardeşçe yaşayacağı bir dünya, ancak sosyalizmde kurulacaktır. Ulusal kimliğinden, renginden, dilinden dolayı kimse yargılanmayacak, hor görülmecektir. Her tür soykırım ve katliam lanetlenecek, bunu yapanlar yargılanacaktır. Hiçbir ırk ve ulus, diğerinden yüksek değildir. Savaşsız, sömürsüz bir dünya ile tüm halklar eşit ve özgür olacak, kardeşçe yaşayacaktır.

Orhan Pamuk ve Nobel ödülleri

Türkiye'nin en hassas noktasına dokunması, (Ermeni ve Kürt sorunu) şoven-faşistlerin ne denli tepkisini çektiyse, Avrupa emperyalistlerinin de o denli ilgisini üzerinde topladı. Orhan Pamuk'a verilen ödül, -daha önceliklere olduğu gibi- salt ortaya koyduğu eserlere, edebî kişiliğine değil, politik kişiliği ve duruşuna verilmiştir. Zaten ödüller, her zaman konjonktürel duruma bağlı olarak politik tercihlerle verilmektedir.

Orhan Pamuk, bu yılki Nobel edebiyat ödülünü aldı ve Nobel ödülü alan ilk Türk yazar olarak tarihe geçti.

Ama ödülün, Orhan Pamuk'a verilmemesinin açıklanmasıyla birlikte, Orhan Pamuk ve Nobel üzerine tartışmalar aldı başını gitti. Nobel ödüllerinin politikliği keşfedildi(!) her şeyden önce. Hele ki, ödülün açıklandığı gün ile Fransa'nın Ermeni soykırımı yasasını parlamentodan geçirdiği günün çakışması, "ödül ve politika" üzerine yorumları arttırdı. Nobel edebiyat ödülünün, Orhan Pamuk'un iyi bir yazar olduğu için değil, Pamuk'un geçtiğimiz yıl, "Türkler, 30 bin Kürdü, bir milyon Ermeni'yi öldürdü" dediği için verildiği iddiası ortalığı kapladı.

Bu da yetmedi, Orhan Pamuk'un, bu ödülü reddetmesi, ya da ödül töreninde Fransa'nın aldığı kararı kınayan bir konuşma yapması telkin edildi. Sözde demokratlar ise, "Bir Türk'ün Nobel'i kazanması gurur verici ama..." diye başlayan cümleleriyle, bu koroya katıldılar.

Şoven milliyetçilik gözleri kör ediyor

Orhan Pamuk, gerek kitaplarındaki değişik tarzıyla, gerekse toplumsal sorunlara duyarlılığıyla tanınan bir yazar. Fakat en çok da yurtdışında verdiği bir röportajda; "Türkler, 30 bin Kürdü, bir milyon Ermeni'yi öldürdü" dediği için ünlenen ve faşist-şoven kesimlerce hedefe çakılan bir aydın. O yüzden faşist vali ve kaymakamlar, bulundukları yerlerde kitaplarını yasakladılar, "Türklüğe hakaret"ten davalar açıldı ve o yüzden mahkeme önünde faşist gürümleri toplayıp saldırıya geçirdiler.

Türkiye'nin en hassas noktasına dokunması, (Ermeni ve Kürt sorunu) şoven-faşistlerin ne denli tepkisini çektiyse, Avrupa emperyalistlerinin de o denli ilgisini üzerinde topladı. Daha önce de kitapları çeşitli dillere çevrilmiş, uluslararası ödüller kazanmıştı. Fakat edebiyat alanında en büyük ödül olarak bilinen "Nobel edebiyat ödülü", Orhan Pamuk'un bu sözleri ve onun yarattığı yankılar üzerinden olmuştur ve tabii ki, bunlardan bağımsız ele alınamaz. Orhan Pamuk'a verilen ödül, -daha önceliklere olduğu gibi- salt ortaya koyduğu eserlere, edebî kişiliğine değil, politik kişiliği ve duruşuna verilmiştir. Zaten ödüller, her zaman konjonktürel duruma bağlı olarak politik tercihlerle verilmektedir. Fakat şoven-faşist kesim, ödül Orhan Pamuk'a verilince, bu gerçeği keşfetmişler ve ilk kez kendileri ifade ediyormuş gibi bir edayla yaygarayı koparmışlardır.

Bir kısmı, "Bir Türk'ün Nobel'i kazanması" diye gururlandığını belirtmiş; bir kısmı da "O, Türk değil" diyerek karşı çıkmıştır. Ama her iki kesim de "Türk" diye başlamıştır sözle. Ödüle sevinenler bile, "bir Türk'ün isminin duyulması", "dünyada Türk edebiyatından daha fazla bahsedilmesi", "Türk yazarlarının eserlerinin daha çok yabancı dille çevrilmesi" diyerek nedenlerini sıralamışlardır. Şoven-milliyetçilik böylesine esir almıştır hepsini.

Nobel ödülleri

Orhan Pamuk'un Nobel ödülünü almasıyla birlikte Nobel ödülleri gündemimize girdi. Esasında Nobel ödülleri, özellikle de barış ödülü, dünyada en fazla bilinen ödüllerden. Dinamiti icat eden Alfred Nobel'in vasiyetiyle ve onun ismini alarak 1901 yılından bu yana veriliyor. Fizik, kimya, tıp gibi çeşitli dallarda verilmesine rağmen en çok bilineni, edebiyat ve barış ödülü. Dinamiti icat eden kişinin vasiyeti üzerine ve onun ismiyle barış ödülünün verilmesi, bir ironi olsa gerek.

Bu ödüller, 5 kişilik bir jüri tarafından saptanıyor. Adaylar ise, bu ödülü önceden kazanmış kişi ve kuruluşlarca, çeşitli ülkelerin parlamento ve bakanları, üniversite rektörleri, konuyla ilgili profesörler vb. tarafından jüriye iletiliyor. Yüzlerce isim arasından danışmanlar bir kısmını eliyor fakat bunlar jürinin bilgisi dahilinde oluyor. Ve Nobel ödülüne aday gösterenlerin, adayların adını kesinlikle açıklamamaları isteniyor. Çoğunlukla bunlar duyulur ya da tahmin edilir ama kesin olarak açıklanmazlar. Nobel ödülüne aday gösterilenlerin listesi, ancak aradan 50 yıl geçtikten sonra kamuoyuna sunuluyor.

Nobel ödülü kazananlar, yüklüce bir para alırlar fakat en büyük ödülleri, dünyaca tanınmak oluyor. Eserleri yüzlerce dile çevriliyor, çeşitli uluslararası toplantılara, seminerlere çağırılıyor, kendi dillerinde referans gösteriliyorlar. Tabii ki, eserlerinin birçok dile çevrilmesi ve yeni baskılar yapması ile ayrıca parasal bir kazanç da elde ediyorlar. Tıpkı şimdi Orhan Pamuk'un olduğu gibi. Orhan Pamuk'un kitapları Nobel'i kazanmasıyla birlikte yeniden basılmaya başladı ve kitapçılarının ön raflarına dizildi.

Bu kadar ünlü bir ödül olmasına rağmen, bu ödülü reddedenler de var. Bunların başında ünlü Fransız yazar Sartre geliyor. Orhan Pamuk'un ödül aldığı duyulduktan sonra, kimi şoven yazarların Sartre'i örnek göstermesi, trajikomik bir durum. Sartre'a atıfta bulunarak, Pamuk'un ödülü reddetmesi isteniyor! O Sartre ki, Cezayir'in Fransa'ya karşı başlattığı bağımsızlık savaşında, Cezayir'i desteklemiş ve Fransa'yı Cezayir'de soykırım yapmakla suçlamış bir yazar. Şimdi Pamuk, Türkiye'nin Ermeni ve Kürtlere yaptıklarını söyleyince kıyameti koparanlar, Sartre'ı utanmazca alkışlıyor, örnek gösteriyorlar.

Fransa'nın ünlü devlet adamı De Gaulle, Sartre'ın Cezayir konusundaki eleştirileri üstüne kendisini kışkırtanlara karşı "Sartre, Fransa'dır" demiştir. Türkiye'de bunu diyecek tek bir 'devlet adamı' yoktur. Bu fark, Fransa'nın burjuva demokrasisi ile Türkiye'nin faşist diktatörlüğünde ve son yıllarda her yerde estirilen şoven-milliyetçi dalgada aranmalıdır.

Faşizm kültürün kış uykusudur

Ödüllerin, konjonktürel ve politik yönü bir tarafa, uluslararası çapta tanınmış tüm yazar ve sanatçıların, başta Türk devleti ol-

mak üzere şoven-faşist kesimlerce her zaman saldırıya uğramış olmasıdır.

En başta Nazım Hikmet, yıllar yılı "vatan haini" olarak damgalanmış, on yılı aşkın süre hapislerde yatmıştır. Sonrasında da eserleri yasaklanmış, kitapları yakılmış, şiirlerini okuyanlar cezalandırılmıştır. Ama dünya halklarının en fazla tanıdığı şairlerden biri, Nazım Hikmet'tir. Yılmaz Güney de, Cannes'de "Altın Palmiye" ödülünü aldığı anda, cezaevi firarisidir. O ödül de Türkiye'de faşist-gerici koro tarafından büyük bir infiale karşılanır. Keza kitapları en fazla farklı dillere çevrilen yazarlardan ve dünyaca en tanınmış gülmece ustası Aziz Nesin, gerici gürh tarafından Sivas'ta yakılmak istenmiş. Sivas katliamının sorumlusu gösterilmiştir. Yine dünya çapında bilinen yazarımız Yaşar Kemal, hakkında birçok kez dava açılan yazarlarımızdandır.

Bugüne dek faşist-şoven yazar ve sanatçıların hiç biri, dünyaca kabul gören bir ödüle ve üne kavuşamamıştır. Bu sadece Türkiye için değil, diğer ülkelerin faşist ve gerici için de geçerlidir. Çünkü faşizm, sanatın ve kültürün kış uykusudur. En fazla Hitler gibi kitch örneği sunan 'mimarlar' yetiştirir. Ya da Kenan Evren gibi kopya resim yapan 'ressamlar'.

Faşizm, kendi ulusunu, kendi devletini yüceltir sadece. Sanat, evrenselidir oysa. Tüm insanlığa hizmet etmeli, insani değerleri yüceltmelidir. O yüzden faşistlerden gerçek anlamda sanatçı çıkmaz. Ve o yüzden dünyaca tanınan, ödül kazanan sanatçılarımız, toplumsal sorunlara duyarlı, devrimci demokrat kimlikleriyle bilinen kişiler olur.

Her sanatçının, politik bir duruşu vardır ve olmalıdır. Bu duruş, ne kadar ezilen, emekçi kesimlerden yana olursa, o kadar ölümsüzleşir, başta kendi halkı olmak üzere, dünya halklarının sevgisini, saygısını kazanır. Asıl ve kalıcı olan, halkların verdiği ödüldür ve ona layık görünenler asla unutulmazlar.

Faşistler, tüm şoven kesimler, istedikleri kadar yaygara koparsınlar, kendileri ve kendilerine benzeyenler, halkların vereceği bu ödülü hiçbir zaman alamazlar. Tarihte bunun örneği yoktur, gelecekte de olmayacaktır. Onların payına düşen, halkların laneti olacak ve iz bırakmadan silinip gideceklerdir.

Orhan Pamuk, komünist ya da devrimci değildir. Burjuva demokrat bir yazardır. Ermeni ve Kürtlerle ilgili söylediği sözler de, bugüne dek komünistler, devrimci ve yurtseverler tarafından yıllardır söylenen gerçeklerdir. Fakat Orhan Pamuk bir aydın ki birliğiyle "hiç kimse söylemiyor, bari ben söyleyeyim..." diye başlamıştır Ermeni ve Kürtlerle ilgili sözlerine. Tabii dünyaca tanınan bir yazarın ağzından bu gerçeklerin bir kez daha ifade edilmesi, faşizmi çılgına çevirmiştir. Çünkü faşizmin, Orhan Pamuk gibi burjuva demokrat bir yazara bile tahammülü yoktur.

Nobel edebiyat ödülü de, uluslararası diğer ödüller gibi politik tercihlerle verilmektedir. Yoksa edebiyat dalında dünyada ve Türkiye'de Pamuk'tan çok daha başarılı yazarlar vardır. Ama Türkiye'nin ödülün politikliğine tepkisi, sadece ve sadece Orhan Pamuk'un, Türkiye'nin ezilen halklara yönelik baskı ve katliamlarına karşı durmasıdır.

"Büyük insanlığın" özlemi, umudu EKİM D

Emperyalist savaşı durdurmanın tek yolu, onu iç savaşa dönüştürerek devrimle taçlandırmaktır. Ekim devrimi, bunun ilk ve en önemli kanıtıdır. Onun içindir ki, burjuvazi kitlelerin devrim ve sosyalizme yönelmesini engellemek için, başta öncü kesimler olmak üzere tüm halka, baskı ve şiddet ile yalan ve demagojiyi birlikte kullanarak, devrim fikrini köreltmeye çalışmakta, sosyalizme ve onun değerlerine saldırılmaktadır. Fakat ne yaparsa yapsın, insanlığın eşit, özgür, savaşı ve sömürsüz bir dünya özlemini ve bu uğurdaki mücadelesini durduramayacaktır. Savaş dönemleri, bu istemi ve kavgayı büyüten dönemlerdir.

Ekim devriminin 89. yıldönümünü kutladığımız günlerdeyiz. Yeni takvimle 7 Kasım'a denk düşen 1917'nin Ekim ayında, Bolşevik Parti'nin önderliğinde Rus işçi ve emekçileri ayaklanmış ve dünyanın altıda birini, emperyalist-kapitalist sistemden kopararak, sosyalizme ilk adımlarını atmışlardı. Sonrasında adeta mucizeler yaratarak eğitimden sağlığa, ulaşımdan sanata, yaşamın her alanında çok büyük değişimler meydana getirmiş, "yeni bir dünya"nın nasıl olacağını tüm insanlığa somut olarak göstermişlerdi.

Bugün dünya, yeni bir emperyalist paylaşım savaşının içinde. Bu durum, Ekim devriminin önemini ve onun kazanımlarını çok daha anlamlı kılıyor. Tarihte görülen iki büyük emperyalist savaşı yaşayan Sovyet devrimi, her ikisinden de insanlık adına zaferle çıkmanın yolunu gösteriyor. "Savaş-devrim" ilişkisini, "ya devrimler savaşları önler, ya da savaşlar devrimlere yol açar" özdeyişini, kendi şahsında somutluyor, bir örnek oluşturuyor.

Kapitalizmin genel bunalımı, birinci emperyalist paylaşım savaşını başlattı. Ve bu dönem, Sovyetler Birliği'nin kapitalist sistemden kopmasıyla sonuçlandı. Bu, kapitalizmin genel bunalımının ilk aşamasıydı. İkinci emperyalist paylaşım savaşı dönemi, kapitalizmin genel bunalımının ikinci aşamasıydı. Ve özellikle de Avrupa ve Asya'daki halk demokrasisi ülkelerinin kapitalist sistemden kopuşuyla sonuçlandı.

İki emperyalist paylaşım savaşı arasındaki devrede, sosyalist toplum sistemi dünya nüfusunun yüzde 8'ini oluşturan tek bir ülke ile temsil ediliyordu. İkinci emperyalist paylaşım savaşından sonra, demokratik halk devrimlerinin zafer kazanması sonucunda birçok Avrupa ve Asya ülkesi, kapitalist-emperyalist sistemden koptu. Böylece II. Emperyalist paylaşım savaşı sonrası kapitalist-emperyalist sistemden kopuş, dünya nüfusunun yüzde 35'ini

oluşturdu. Bir başka ifade ile birinci emperyalist savaş sonrasında sosyalist kamp, dünyanın altıda birini kapsarken ikinci emperyalist savaştan sonra, bu oran, dünyanın üçte birine ulaştı.

Savaş, devrimci durumu olgunlaştırmış ve bu durumu doğru değerlendiren ülkelerde devrimlere yol açmıştı. Ama aynı zamanda bu devrimler, emperyalist savaşların panzehiri olmuşlar, savaşın bitmesinde çok

önemli bir rol oynamışlardır. 1905 Rus-Japon savaşı, Rusya'da 1905 devrimini tetiklerken, 1905 devrimi, bu savaşın sonlanmasını hızlandırmıştır. Keza birinci emperyalist savaş sürecinde patlak veren 1917 Ekim devrimi, Çarlık Rusya'sını yerle bir ederken, Rus-Alman savaşına da noktayı koymuştur. Sadece o kadar da değil. Çarlık Rusyası ile diğer emperyalistlerin gizli anlaşmalarını deşifre ederek, onların gerçek niyetlerini ve planlarını da ortaya dökmüştür. Bunların içinde emperyalistlerin Ortadoğu'yu kendi aralarında paylaştıkları ünlü 'Skyles Picot' anlaşması vardır ki, bu gizli anlaşmanın açıklanması, emperyalistleri zor duruma sokarken, Ortadoğu halklarında yeni direnişleri de mayalamıştır. Türkiye'nin cılız bir anti-emperyalist nitelik taşıyan ulusal kurtuluş savaşında bile Ekim devriminin yarattığı ortamın ve esinlendirici rolünün etkisi büyüktür.

Emperyalist savaşı durdurmanın tek yolu, onu iç savaşa dönüştürerek devrimle taçlandırmaktır. Ekim devrimi, bunun ilk ve en önemli kanıtıdır. Onun içindir ki, burjuvazi kitlelerin devrim ve sosyalizme yönelmesini engellemek için, başta öncü kesimler olmak üzere tüm halka, baskı ve şiddet ile yalan ve demagojiyi birlikte kullanarak, devrim fikrini köreltmeye çalışmakta, sosyalizme ve onun değerlerine saldırılmaktadır. Fakat ne yaparsa yapsın, insanlığın eşit, özgür, savaşı ve sömürsüz bir dünya özlemini ve bu uğurdaki mücadelesini durduramayacaktır. Savaş dönemleri, bu istemi ve kavgayı büyüten dönemlerdir. Ekim devrimi, insanlığın kurtuluşu yolunda çok önemli bir kilometre taşı olarak durmakta, yol göstermektedir. Lenin'in deyişiyle "buz kırılmış, yol açılmıştır." Bu yol, hata ve eksiklerden dersler çıkarılarak izlenecek ve daha mükemmeli yaratılacaktır. Aradan geçen onca yıla ve burjuvazinin onca saldırılarına rağmen Ekim devrimi ve kazanımlarının insanlığın belleğinde halen canlılığını koruması ve bugün, işçi ve emekçilerin, ezilen halkların böyle bir dünya özlemini daha yüksek sesle dile getirilmesi, bunun kanıtıdır.

İşte Ekim devrimi sonrasında Sovyet ülkesinde gerçekleşen "mucizeler." İşte "büyük insanlığın" özleminin, umudunun, gerçeğe dönüştüğü an. İşte tarihimiz, işte geleceğimiz...

Sovyet ülkesinde yaşam

Hiçbir yerde yaşam, Sovyet ülkesinde olduğu kadar sevilmezdi. Çünkü bu ülkede yaşamak, hiç bıkmayacak kadar güzel, dört elle sarılacak kadar verimliydi. Madenci Petrovna, köylü kadın Fedya, yün işçisi İgnatov, tornacı Turin, dökümcü İvan, demir-

yolu işçisi Davidov... İşte bu ülkenin gerçek sahipleri, ta kendileriydi. Ve onlar biliyorlardı ki, Sovyet ülkesinde çalışmak demek, herkesin oturabileceği kadar büyük bir halı dokumak, ya da herkese yetecek kadar büyük bir pasta pişirmek gibi bir şeydi. Çünkü çalışmanın karşılığı, daha fazla açlık ve sefalet olarak geri dönmüyordu onlara. Tam tersi, çalışmak, hem zevkle sarıldıkları bir faaliyet biçimiydi, hem de karşılığı tüm halka sürekli iyileşen yaşam koşulları olarak ödeniyordu. Büyüyük Sovyet ülkesinin ulusal gelirinin yüzde 75'i onların ihtiyaçlarına ayrılmıştı çünkü. Geri kalan yüzde 25'i de yeni ekonomik yatırımlara.

Bu ülkede ne işe alınmak için eze eze patronun kamyon kasasına tıklanan işçilerin beklediği işçi pazarları vardı, ne de emekli kuyruğunda küt diye yere yığılan yaşlılar. Sovyet ülkesinde 1930'da tek bir işsiz kalmamıştı. Çarlık döneminde 12 saatten fazla çalışan işçilerin işgünü saatleri Ekim devriminden sonra sürekli aşağıya çekildi ve 1927'ye gelindiğinde işçiler artık günde 7 saat çalışıyorlardı. '30'lu yılların sonuna doğru, 6 saate çekilmesi planlanıyor, ama savaşın yaklaşması ve bunun gerektirdiği yüksek üretim hayata geçmesine izin vermiyordu.

Fabrika ve işletmelerde işgünü kısalıp emek üretkenliği artıyordu. Böylece daha fazla vardiyalar oluşuyor, hem işsizlik ortadan kalkıyor, hem de işçilerin dinlenme, sosyal-kültürel etkinlikler gibi ihtiyaçları için zaman kalıyordu. İşçiler ekonominin planlanmasına katılıyor, işçi üniversitelerinde istedikleri meslek üzerine uzmanlaşabilecekleri teknik liselerde, gece okullarında eğitim görüyorlardı. Ve bu verimli toprak, onların yüzyıllardır gömülü duran yaratıcılıklarını açığa çıkarıyor, emek kahramanlarına, çalışmanın çelikleştirdiği işçi bilgisiyle mühendislere, teknisyenlere çeviriyordu.

"Her yıl Sovyetler Birliği, çoğu üretimde rekorlar kıran bir demet kahraman çıkartıyordu ortaya. 1935'te en çok duyulan ad, daha iyi bir üretim yönetimi bulan bir madencinin, Stahanov'undu... 1935'lerin ikinci yarısında Stahanovistler ülkeyi sarmaya başladılar. Aynı zamanda yüzlerce yerde yeni makineler üzerinde işçiler, önceki işçilerin kendilerini izlediklerini bilerek, üretimin standartlarını parçaladılar. Dünyadaki bütün ülkeler bunu fark ettiler ve bu harekete 'hızlanma' adını verdiler. Aslında bu hızlanmadan da fazla bir şeydi. Donbas'taki bazı madenciler Ruhr üretimini iki kat aşmışlardır. Gorki oto fabrikalarındaki demirci, Ford'un koyduğu standartları kırıp atmıştı. Leningrad'daki kimi kundura yapımcıları, Çekoslovakya'daki Bata fabrikalarının rekorunu yüzde 50 fazlasıyla aşmıştı." (Stalin Dönemi, Anna Strong, sf.78)

Bu coşkun çağrı, üretim araçlarına sahip olmanın ve yepyeni bir dünya kurmanın gururu ile, ülkenin her yanına yayılıyordu. Frezeci Orlova, fabrikasında dört ayrı delme iletkeni yerine, dört işlemi birleştirmeye olanak veren tek bir iletken oluşturarak, işleme zamanının üç defa azaltıyordu. Tornacı Turin, parçaların uzatılması işini, uzatma makinasın-

geleceği... DEVİRİMİ

dan alıp, tornaya aktarıyor, böylece işlemi dört defa kısaltıyordu. Köylü kadın Mari Demçenko, şeker kamışının türlerini incelemek üzere laboratuvar kuruyor, kendi deyimiyle 'ülkeyi şekere boğalım' iddiasını taşıyordu. "Çünkü" diyordu Stalin, "fazla gürültü ve gösteriş yapmaksızın, tesisleri ve fabrikalarını, maden ocakları ve demiryollarını, kolektif çiftlikler ve Sovyet çiftliklerini inşa eden, yaşam için gerekli olan tüm malları yaratan, tüm dünyayı besleyen ve giydiren işçiler ve köylüler yeni yaşamın gerçek kahramanları ve yaratıcıları bunlardır." (Eserler, Cilt 13, sf.227)

Sovyetlerde sosyal güvenlik

"Yeni yaşamın gerçek kahramanları ve yaratıcıları" doğumlarından ölümlerine kadar, Sosyalist devletin güvencesi altında yaşıyorlardı. Daha devrimin ilk günlerinde çıkarılan kararnamelerden biri, "sosyal sigortalar üzerine" idi.

"İşçi, asker ve köylü delegeleri Sovyetlerin desteklediği, işçi ve köylü hükümeti, iş örgütlerinin teklif ettikleri formüllere dayanarak, sosyal sigortalar üzerine hemen kanunlar hazırlayacağını, Rus emekçi sınıfına, şehir ve köylerin fukara halkına ilan eder.

- 1- Bütün ücretli işçilerle, şehirlerdeki ve köylerdeki fukara halk, istisnasız sigorta edilecektir.
- 2- Sigorta: çalışma yeteneğini kaybetme, hastalık, yetersizlik, ihtiyarlık, doğum, dulluk, öksüz kalma ve işsizlik gibi bütün alanları kapsayacaktır.
- 3- Sigortanın bütün masrafı işverenlere yükletilecektir.
- 4- Çalışma yeteneğinin kaybedilmesi ya da işsizlik halinde en azından gündelik ücret tutarında tazminat verilecektir.
- 5- Bütün sigorta kurumları, tamamıyla işçiler tarafından yönetilecektir.

Rus Cumhuriyeti Hükümeti adına Çalışma Halk Komiseri Aleksandr Şliapnikov"

(John Reed, Dünyayı Sarsan On Gün)

Sosyal güvenlik, Sovyet ülkesinde ne 'sırttaki kambur'du ne de işçileri soyup soğana çeviren bir kurum. Para olmadığı için hastanede rehin kalmak, tedavi sırası beklerken ölmek, ateş gibi fiyattan dolayı ilaçlara vitrinden bakmak ne demektir, Sovyet işçi ve emekçisi bilmezdi bunu. Onlar için inşa edilmiş yüzbinlerce hastanede, en gelişkin yöntemlerle tedavi yapılırdı ve işçiler sosyal sigorta kurumları için tek kuruş ödemezlerdi. Sakatlandıklarında tüm bakım-tedavi masrafları karşılanır, çalışamaz durumda iselerse, emeklilik sürelerinin dolması beklenmeksizin emekli edilirdi.

Sovyet çocukları sağlıklı ortamlarda ve en seçkin eğitimci tarafından kreşlerde bakılır, ucuz süt ve besin sağlanırdı.

Kadınlar için ise, ortak çamaşırhaneler, yemekhaneler kurulup onun özgürleşmesinin önemli köşetaşları konulmuş olurdu. Onların Sovyet ülkesindeki dünyaları, dört duvarı olan mutfakları, evleri çoktan

aşmıştı.

"1940 yılında, 12 bin kadının Sovyet Bilimleri Akademisinde araştırmacı olarak çalışıyordu. Hükümet ve parti çalışmalarının yönetici mevkilerinin yüzde 20'sinde kadınlar bulunuyordu. Ayrıca, çeşitli cumhuriyetlerdeki birçok örgütün seçimle işbaşına gelen mevkilerinde 428 bin 570 kadın görev yapıyordu." (Stalin, J.T.Murphy, sf.23)

Emekliler, kapitalizmin tam tersine, Sovyet ülkesinde çalışmalarının karşılığını saygı ve rahatça geçirebilecekleri yıllarla alırlardı.

Sovyet ülkesi, engelliler için kelimenin tam anlamıyla yaşanabilecek bir ülkediydi. Ama bunun da ötesinde onlar, Sovyet ülkesinde insan gelişiminin en güzel örneğini oluşturur. Tüm yetenekleri ve kapasiteleriyle, üretken bir yaşama davet edilebilirlerdi. Bu yüzden binlerce bilim adamı, onların arasından çıkıyordu bu ülkede. Engellilerin çalışabilecekleri düzende olan özel iş yerleri, fabrikalarda özel atölyeler açılıyor, kullanabilecekleri otomobil gibi araçlar üretiliyor, tedavileri için yüzbinlerce merkez açılıyor, protez vb şeyler ücretsiz karşılanıyor, okul eğitimleri için özel okullar açılıyor, meslek eğitimi veriliyor. Kısaca, onlar, insan olmanın güzelliğini duyumsayarak yaşıyorlardı.

Sovyet ülkesinde, "başımı sokacak tek bir göz evim olsa" sıkıntısıyla yaşayan tek bir emekçi yoktu. Orada çocukların oynayabileceği parkları, gençlerin bedensel yeteneklerini geliştirebilecekleri spor alanları, hemen başvuracakları üç adım ötedeki hastaneleri, ortak çamaşırhaneleri ile işçi ve emekçiler için işyerlerine yakın bir kent gibi düzenlenmiş yerleşim siteleri vardı.

Sovyet ülkesinde emekçiler, sıcak sulu ve kaloriferli sıhhi tesisat, ısıtma, gaz ve öteki donanımların ücretsiz yapıldığı, ihtiyaç duydukları konfor ve estetikte inşa edilen evlerde yaşıyorlardı. İhtiyaçlarını karşılayamayan, ya da eski olan evler, ya modernleştiriliyor, ya da yenisi yapılıyordu. En önemlisi de emekçilerin evleri, birbirleriyle en sıcak ve verimli ilişkileri geliştirebilecekleri temelde inşa ediliyordu. Sovyetler Birliğinde onarılan ve yeniden yapılan evler, toplam 102 milyon 800 bin metrekarelik bir alanı kapsıyordu. Yeni kurulan kent sayısı ise, 900'ü aşıyordu.

Sovyet ülkesinde yaşamın binbir rengi

Sovyet ülkesinde tiyatro, sinema, konser, bale, opera salonları, tüm halkın akımına uğruyordu. Çünkü bu salonlar, gösterişli yaldızlardan, şatafatlı seyircilerden arınmış, tüm öğreticiliği ve geliştiriciliği ile işçi ve emekçilere sunulmuştu. Kaba ve nasırlı elleriyle hem makinede çalışıyor, hem bir tiyatro oyununu coşkuyla alkışlıyor, hem de kendisi için en renkli yaşamı kuran bu Sovyet ülkesinde büyük düşler dokuyordu işçiler. Dahası, her fabrikada bir tiyatro grubu kuruluyor, işçilerin kendileri oyun yazıp oynuyorlardı. Aynı zamanda kendilerine özgü bir de yayın çıkarıyorlardı. Çarlık Rus-

Bu ülkede ne işe alınmak için eze eze patronun kamyon kasasına tıklan işçilerin beklediği işçi pazarları vardı, ne de emekli kuyruğunda küt diye yere yığılan yaşlılar. Sovyet ülkesinde 1930'da tek bir işsiz kalmamıştı. Çarlık döneminde 12 saatten fazla çalışan işçilerin işgünü saatleri Ekim devriminden sonra sürekli aşağıya çekildi ve 1927'ye gelindiğinde işçiler artık günde 7 saat çalışıyorlardı. İşçiler ekonominin planlanmasına katılıyor, işçi üniversitelerinde istedikleri meslek üzerine uzmanlaşabilecekleri teknik liselerde, gece okullarında eğitim görüyorlardı.

ya'sında tüm ülkede 153 olan tiyatro salonu sayısı, 1941'de 926'ya çıkmıştı. Ve bu tiyatrolarda, SB'de değişik halklar tarafından konuşulan 50 değişik dilde oyun oynanıyordu.

Sovyet ülkesinin sinemacıları da iç savaşlarda cephelede yetişiyor, dünyanın sayılı ve seçkin filmlerini üretiyorlardı. Dünyada ilk sinema okulu, 1919'da Moskova'da açıldı. Ve '40'lı yıllara gelindiğinde, tiyatro ve sinema eğitimi veren okul sayısı 170'i aşıyordu. Ve yine dünyada sesli ve renkli filme geçen ilk ülkelerdendi Sovyetler Birliği.

Sovyet ülkesinde hangi taş hangi taşın üstüne konulursa, her biri onlar için, yani 'yeni' yaşamın gerçek kahramanları ve yaratıcıları için en özenle, en rahat kullanacakları şekilde, yüksek teknikle, konforlu şekilde, ülkenin her yerinde inşa ediliyordu. Hem de estetik açıdan en gelişkin yöntemlerle.

Dünyanın en güzel metro istasyonları hala bugün de Moskova ve Petrograd'dadır. İşçilerin deyimiyle 'saraylar yeraltına inmiş'ti bu ülkede. Emekçiler, Neva ve Moskova nehirlerinin altından geçen sayısız metro hattında, duvarları süsleyen 1905 resimlerini izleyerek yolculuklarını yapıyorlardı.

Müzelerde, tüm tarihsel kesitleri anlatan, kılı kırk yararak büyük bir dikkatle toplanmış eserleri konuşuyorlardı kendi aralarında. Çar ve onun hizmetçilerini öven, tüm heykel-atış gibi şeylerin kaldırılması için, 1918'de yayınlanan kararnameden sonra, onların yerini, tüm ülke çapında, devrim ve onu andıran ne varsa işlenmiş eserler alıyordu.

Çünkü Sovyet ülkesinde her şey onlar içindi. Ayaklarını bastıkları her yolun, ellerinin değdiği her aletin, gözlerini diktikleri her duvarın kalitesi, görselliği yükseltiliyordu. Her şey onlara ve emekçilere layık hale getiriliyordu.

Sovyetlerde eğitim

Çarlık Rusya'sında Ortaçağ karanlığına mahkum edilen halklar, Ekim devrimiyle aynı zamanda eğitim ve kültürde de bir devrim gerçekleştirdiler.

Devrim öncesi Rusya'da halkın yüzde 80'i okuma yazma bilmiyordu. Hele ki Rusya'da yaşayan diğer halklar arasında bu oran inanılmaz düzeydeydi. Devrimden hemen sonra, tüm Rusya'da 'okuma yazma bilmemeyi ortadan kaldırma komisyonları' kuruldu. En ücra köylerde ev ev, köy köy yürütülen bir savaştı bu. Yüzü aşkın ulus ve ulusal topluluğun yaşadığı Rusya'da, 56 dilde -isteyenin Rusça, isteyen kendi ana dilinde- eğitim gördüğü geniş bir ağ oluşturuldu. Bu savaşı da büyük bir farkla devrim kazandı. 1939'a gelindiğinde, Rusya'da halkın yüzde 81.2'si; diğer halkların yüzde 70'i okuma yazma biliyordu. Ülkenin neredeyse her köşesinde kütüphaneler yükseliyordu. SB'deki halk kütüphanelerinin sayısı, 1914'e oranla 62 kat artıyordu. Rus klasikleri 435 dilde 167 milyon 742 bin adet, dünya klasikleri ise, 158 dilde, 15 milyon 763 bin adet basılıyor, bu kütüphanelerin raflarında emekçilere sunuluyordu. Raflarda tozlanmıyordu bu kitaplar.

"Yıllar boyu engellenmiş eğitime duyulan açlık, devrimle birlikte çılgın bir patlamaya dönüştü. İlk 6 ay boyunca, yalnız Smolini Enstitüsünden hergün kamyonlar, katarlar dolusu kitap ve yayın dışarıya taşındı. Ülke kitaba doydular. Rusya bir yazılı materyali, suya hasret kızgın toprak misali, sınırsız bir hararetle emdi. Bunlar, masal kitapları, gerçeklerin tahrif edildiği tarih kitapları, insanı körelten bayağı romanlar değil, toplumsal ve ekonomik teorilerin verildiği yayınlar, felsefe kitapları, Tolstoy, Gogol ve Gorki'nin eserleriydi." (John Reed, Dünyayı Sarsan On Gün, sf.12)

Sovyet halkları, coşkun bir enerjiyle eğitime sarıldılar. Çünkü bilimseldi, kendileri içindi. Bu sınırsız emeğin karşılığını fazlasıyla alıyordu Sovyet ülkesi. SB'deki bilim adamlarının sayısı, tüm dünyadaki bilim adamlarının dörtte birine ulaşıyordu. Ülkede 9 milyon teknisyen vardı.

Sovyet ülkesinde; gençler Sverdlov Üniversitesi'nde Kalinin'den "Stalin yoldaşın önderliğinde fedakarca savaşmaktan daha değerli ne olabilir" sorusuyla başlayan doyumsuz güzellikteki söylevler dinliyor, genç adayları Baumann yönetindeki tam teşkilatlı orta okullarda bizim ülkemizde tutuklama nedeni olan kitapları ders olarak okuyor, çocuklar, okul öncesi eğitim için açılmış 23 bin çocuk yuvasında öğrenime hazırlanıyordu.

Kızıl ekim metalurji fabrikasının işçileri, işçi fakültelerinde gerçek eğitimle tanışıyor; Dimitrov maden işçileri, mesleki kurslarda uzmanlaşıyor; yaşlı köylü kadınlar komsomolların tarihini cilt cilt kitaplarından öğreniyordu. Komsomollar, Lenin okullarında ML'yi kavıyor, parti kadroları ML yüksek okullarında çelikleşiyordu.

Sovyetler ortaçağ karanlığından sosyalist toplumun merdivenlerinde sınırsız bir aydınlığa böyle koşuyordu.

"Her gece saat altıdan onikiye dek Magnitogorsk tramvayları ve otobüsleri, koltuklarının altında

kitapları ve defterleriyle okuldan eve, evden okula koşturan Leibnitz, Hegel ya da Lenin üzerine tartışmalar yapan, dizlerinin üzerinde problem çözen, New York metrosundaki sınava giden lise öğrencileri gibi hareket eden yetişkin öğrencilerle dolu olurdu. Ama ne sınav zamanıydı, ne de bu öğrenciler okul çağındaki çocuklardı. Bu birkaç yüzyıllık yitilmiş zamanı gidermeye çalışan Sovyetler Birliği halkının acelesinden başka bir şey değildi." (J.T.Murphy, Stalin, Sf.229)

İşte böyle bir ülkede eğitim, bilimsel ve kültürel gelişmenin insanlık adına doruklara tırmanması demekti.

"Buz kırılmış, yol açılmıştı"

"Bu ilk zafer, nihai zafer değil henüz. Ekim devrimimiz bu zaferi, emsalsiz cefalar ve güçlükler, işitilmemiş acılar içinde ve kendi payımıza büyük başarısızlıklar ve hatalarla gerçekleştirdi. Sanki başarısızlıklar olmaksızın, hatalar yapılmaksızın tek başına geri bir halk, dünyanın en güçlü ileri ülkelerin emperyalist savaşlarının üstesinden gelebilmiş gibi. Hatalarımızı kabul etmekten korkmuyoruz. Ve biz bunları, bu hataları düzeltmesini öğrenmek için soğukkanlılıkla değerlendireceğiz. Fakat olgu şudur ki, yüzlerce binlerce yıldır ilk kez köle sahiplerine karşı bir devrimle 'cevap vermek' için verilen söz, tamı tamına yerine getirildi ve tüm güçlüklerine rağmen yerine getirilecek. Biz başlangıcı yaptık ne kadar zamanda ne zaman, hangi ulusun proleterleri bu eseri sonuna vardırırlar bunun önemi yok. Önemli olan, buzun kırılmış, yolun açılmış ve gösterilmiş olmasıdır."

Yeni bir çağı, proleter devrimleri çağını bu sözlerle açıyordu Lenin. Milyonlarca insan öldü bu savaşta, yüzlerce dönemeçten geçildi, onlarca saldırı göğüsleildi. Coşkun devrimler, duraklamalar gördü, zaferler, yenilgiler tattı. "Bu kan denizinin ufkunda kızıl bir güneş doğuna dek" de buralardan geçilerek varılacaktı zafer. Ekim devrimi, bu kavganın en sert, en büyük çarpışmasıydı.

Buzu kırıp yolu açtı. Çünkü milyonlardan oluşan emek ordusu, Bolşevik partinin komutasında yürüyordu. Yıllar boyu en küçük atölyelerde dahi onlarla birlikte soluk alıp veren, keskin dönemeçlerde hedefi gösteren, her zafer ve yenilgide dersler çıkarıp önüne seren, aynı zamanda onlardan öğrenen çelikten bir partisi vardı bu ordunun.

Proleter örgütlenmenin mucizelerini gerçekleştirdiler. Çünkü işçi ve emekçiler eminlerdi ki, savaştan harap olmuş bu topraklarda, yeni bir yaşam kurmanın karşılığı, acılar ne kadar büyük olursa olsun, yeryüzünde bir esin ve güç kaynağı olarak sonsuza kadar parlayacaktı. Ve yine eminlerdi ki, Kremlin'de oturan kendileriydi ve Lenin onlardan farklı yaşamıyordu. En zor ve sıkıntılı günlerinde Lenin de hala "Kremlin'de bir saray hizmetçisi için yapılmış küçük bir dairede yaşıyordu. İkinci kış herkes gibi onun da evini ısıtacak herhangi bir gereci yoktu." (Tonny Cliff cilt 3 sf 115)

Geleceğimiz Ekim Devrimi

"Bir an için Bolşeviklerin üstünlüğü ele geçirdiklerini varsayalım. Bu durumda bizi kimler yönetecek? Belki aşçılar, pizola ve biftek uzmanları? Ya da belki itfaiyeciler? Ahırdaki bakıcılar ve atlı araba sürücüler? Belki de dadılar, çocuk bezlerini yıkadıktan sonra aceleyle Devlet Konseyi oturumlarına koşacaklar? Bunlar değilse kim? Devlet adamları kimler olacak? Belki makinistler, tiyatroları; su tesisatçıları dış işlerini; marangozlar postaneleri çekip çevirecekler? Tarih

Bolşeviklerin bu çılgın hirsına gerekli cevabı tek başına verecek." (NoveoVremia gazetesinden alıntı 1917- T. Cliff, cilt 3 sf. 14)

Daha Ekim Devriminin ilk günlerinde Muhafazakar Noveo Vremia gazetesinin yazarı bunları söylüyordu. Çünkü Bolşeviklerin azminden ve bu azmin başarımından ödleri kopuyordu. Ama korkunun ecele faydası olmadı. Bolşevikler iktidarı ele geçirdiler ve burjuva gazetecinin küçümsediği 'aşçılar, itfaiyeciler, çocuk bakıcıları, marangozlar' yani işçi ve emekçiler, tüm yaratıcılıklarını ortaya koyarak çok kısa zamanda bir zamanda mucizeler gerçekleştirdiler.

Bu muhteşem yol, emperyalistlerin '29 krizi ile kıvrandıkları bir dönemde, 20 yılda alındı. Emek ekiyor, onurlu bir yaşam biçiyordu işçi, emekçi ve tüm Sovyet halkları. Çünkü onların bayrağında "herkesten yeteneğine göre, herkese emeği kadar" yazıyordu. Bu savaşım içinde arınmışlardı. Stalin'in belirttiği gibi, "milyonların görebildiği açık hedeflerden doğan gönüllü bir disiplin" ile sağlam bir ruh ve güçlü bir atılımla kendini çelikleştirmişti. Bu yüzden dört elle sarıldı Sovyet ülkesine. Ona yönelik her tehditte tek bir ordu gibi ayağa kalktı. Kimsenin gerçekleşeceğine inanmadığı 5 yıllık kalkınma planlarını zamanından önce tamamladı. On milyonlarca şehit verip eşsiz kahramanlar yaratarak Nazi vah-

şetinin kollarından çekip aldı. Mutlak tamamlanacak yolu işte böyle aştı...

"Nina Kemanova, Rainer dağından iki kat yüksek bir irtifadan buz gibi bir boşluktan paraşütle atlamış ve bir dünya rekoru kırmıştı. Yere indiğinde söylediği sözler Sovyet gençleri arasında slogan olarak benjimsendi: Bizim ülkemizin gökleri dünyanın en yüksek gökleridir" (Stalin Dönemi - Anna Strong sf:81-82)

İşte biz bu gökler için öleceğiz. Paris Komününde yarım kalıp, Ekim devrimiyle açılan masmavi göklerde sosyalizmin güneşini parlatacağız!

"Torunlarımız, kapitalist çağın kalıntılarıyla belgelerini büyük bir merakla izleyecekler: Nasıl olur da özel kişilerin ellerinden bulunabilir yiyecek-içecek maddelerinin alım satımı... Bir insan başka bir insanı nasıl sömürebilir, çalışmadan nasıl sırt üstü yaşayabiliyordu bir takım insanlar? İşte tüm bunları kafalarında canlandırmakta zorluk çekecek torunlarımız" diyordu Lenin, devrimden sonra gençlerle yaptığı bir konuşmada.

Lenin, bu düşü gerçek kılacak bir dünya için savaştı ve onun ilk örneğini yarattı. Buzu kırdı, yolu gösterdi. Şimdi o yoldan yürümek, insanlığın bu büyük düşünüyü, özlemini gerçek kılmak; her ülkenin Bolşeviklerine, işçi ve emekçilerine düşüyor. Daha önceki her iki emperyalist savaşta, komünist ve gerçek devrimcilerin oynadığı büyük misyonu örnek alarak, yeni emperyalist savaşta devrimlerle yanıtlamak ve nihai olarak savaşı son vermek için, Ekim devriminin açtığı yolda yürüyeceğiz. İnsanlığın kurtuluşunun başka bir yolu yok çünkü...

TESEV raporu ve Soros işbirliği

TESEV (Türkiye Ekonomik ve Sosyal Etütler Vakfı) adlı 'sivil toplum kuruluşu'nun Türkçeye çevirerek yayınladığı "Güvenlik sektörünün parlamenter gözetimi" adlı kitap, ordunun karıştığı şiddetli tartışmalara neden oldu. Jandarma gibi devletin silahlı güçlerinin iç güvenlik konularına karışmamasını öneren rapor, silahlı kuvvetlerin bütçe ve bilgi edinme konularında da şeffaflaşmasını savunuyor. Bu rapora Genelkurmay Başkanı Büyükanıt'ın tepkisi çok sert oldu. TESEV'in raporunu hazırlayanların içinde polis akademilerinde ders veren hocaların bulunması, ordu-polis çekişmesini de gündeme getirdi. Son yıllarda orduya yönelik eleştirileri giderek artan TESEV'in durumu, bu olayın ardından bir kere daha tartışma konusu oldu.

TESEV'in arkasındaki Soros

Son yıllarda, kimi eski BDT Cumhuriyetleri'nde yaşanan 'renkli' darbeler nedeniyle, Soros ve onun bu ülkelerde kurmuş olduğu 'Açık Toplum' kuruluşları epeyce gündeme geldi. Bu ülkelerin her birinde Soros'un bu vakıfları vardı ve bu vakıflar, çeşitli yerel muhalif kurumlar oluşturarak bunlara onmilyonlarca dolar kaynak aktarıyordu. Bunun karşılığında da bu kuruluşlar, ülkedeki muhalefeti yükseltiyorlar ve ABD patentli darbeler düzenliyorlardı.

Soros'un Türkiye'de kurmuş olduğu "Açık Toplum Enstitüsü'nün finanse ettiği 50'den fazla kurumdan biri TESEV'dir. Bu nedenle, sorun basit bir kitap çevirisinin ötesinde, ülkedeki ABD politikalarının gidişatını göstermesi açısından önemlidir. ABD ile Türkiye arasındaki ilişkiler, son yıllarda bir türlü ABD'nin istediği rotaya tam anlamıyla oturmamış, özellikle savaşa ve güneyde kurulacak Kürt devletine ilişkin konularda daha da sertleşmiştir. Bu nedenle ABD'nin Soros ve TESEV üzerinden dolaylı olarak yaptığı müdahale, bu soruna bir müdahale olarak görülmelidir. Bunu daha iyi yorumlayabilmek için, dünyaca ünlü spekülâtör George Soros'un faaliyetlerinin üzerinde kısaca durmak gerekmektedir.

Soros'un Türkiye'ye ilgisi '90'lı yılların ortalarına kadar uzanmaktadır. O yıllarda, Cem Boyner'in kurduğu Yeni Demokrasi Hareketi (YDH) adlı partiden, Sabancı Üniversitesi ile Orta Avrupa Üniversitesi arasında imzalanan protokole kadar pek çok konuda Soros'un parmağı vardır. Bilgi Üniversitesi üzerinden, ülkedeki kimi kurumlarla ilişkilerini daha da güçlendirdi.

Kemal Derviş'in Türkiye'ye gelmesinde ve uyguladığı ekonomi politikalarda da onun parmağı olduğu ortaya çıktı. Mesela 2001 krizinin hemen arkasından 11 Nisan tarihinde Kemal Derviş ile Soros'un iki önemli adamı Anthony Richter ve Aryeh Neier arasında yapılan görüşme, bu yanı sıra oldukça önemli. Richter, Soros'un Orta Avrasya Projeleri adlı kurumun müdürü olarak bu bölgedeki bütün vakıfların faaliyetlerini doğrudan yönetiyor. Bunun yanı sıra, Eurasia Net'in kurucusu ve Eurasia Forumu başkanlığı da yapıyor. Keza, '80'li yıllarda SB ve Türkiye'nin güvenlik sorunlarının izlenmesinde görev aldığı da biliniyor. Neier ise, 12 yıl Human Right Watch başkanlığı, 8 yıl American Civil Liberties Union direktörlüğü ve 1993'te Açık Toplum Enstitüsü Başkanlığı yapmış.

2001 Şubat krizinden 5 ay, Kemal Dervişle yapılan görüşmeden üç ay sonra Açık Toplum Enstitüsü'nün Türkiye'de de açılmış olması bir tesadüf olmasa gerek.

Soros'un Türkiye'de desteklediği projeler arasında, Bağımsız Türkiye Komisyonu'nun Avrupa'da Türkiye çalışması; Batman Kadın Merkezi'nin Kadının İnsan Hakları Eğitimi; Bilgi Üniversitesi'nin çeşitli araştırma projeleri ve Diyarbakır Barosu'nun Herkes İçin Adalet Projesi; Sabancı Üniversitesi'nin Türkiye'de Muhafazakarlık Araştırması; AB Sürecinde Türk Tarımı Sempozyumu (TEMA Vakfı); Türk-Amerikan Derneğinin Ebru Projesi; Kadın Merkezi'nin Namus Cinayetlerini Önleme Projesi; Beyoğlu Gazetesi; Açık Site'nin İnternet Yayıncılığı Pro-

jesi; Boğaziçi Üniversitesi'nin Türkiye'de muhafazakarlığın değişkenleri araştırması, vb. yer alıyor.

Soros tarafından Türkiye'deki vakıflara akıtılan para, 1 milyon 73 bin dolar civarında. Türkiye'deki faaliyet alanları arasında siyasi reform ve AB, medya, cinsiyetçilik, bölgesel eşitsizlikler ve sivil toplum önde. Açık Toplum Enstitüsü'nün yönetimi şu isimlerden oluşuyor: Hak-İş Başkanı Salim Uslu, Türk Henkel Müdürü Can Paker (aynı zamanda ATE'nin başkanı), Diyarbakır Kadın Araştırmaları Merkezi ve Memed'in kitabı'nın yazarı Nebahat Akkoç, Zaman gazetesi yazarı Şahin Alpay, Bilgi Üniversitesi Öğretim Üyesi, Birikim Dergisi kurucusu ve Radikal yazarı Murat Belge, Boğaziçi Üniversitesi Eski Rektörü ve Sabancı Üniversitesi İstanbul Politika Merkezi Başkanı Üstün Ergüder, KAVALA Grubu'nun sahibi Osman Kavala, Açık Radyo'nun kurucusu ve Bilgi Üniversitesi öğretim üyesi Ömer Marda, Bağımsız İletişim Ağı yöneticilerinden Nadire Mater ve Bilgi Üniversitesi Kurucusu ve yönetim kurulu başkanı Oğuz Özerden.

Ukrayna'da darbe gerçekleştirildiği dönemde, Soros'un Ukrayna için ayırdığı yıllık ödeneğin 50 milyar dolar civarında olduğu duyulmuştu. 50 milyon nüfusu olan Ukrayna için bu paranın ne kadar işe yaradığı görüldü. Aynı dönemde, Soros'un Türkiye'deki faaliyetleri için ayırdığı para, 10 milyon doları bile bulmuyordu. Ancak son yıllarda ABD'nin Türkiye'ye bakışındaki değişimle birlikte, Soros'un ayırdığı kaynak da arttı.

Soros ve Açık Toplum Enstitüleri

Soros'un ismi, 1997'de yaşanan Güney Asya Krizinde elde ettiği milyon dolarlardan sonra sık duyulmaya başlandı. Ancak onun kapitalist sistem içinde edindiği yer, çok daha eskilere dayanır.

1960'ta, henüz 30 yaşındayken, Wall Street'te Hedge Fund'u kurarak piyasaya girer ve kısa sürede spekülasyonlarla karını artırır. 1969'da döviz üzerine spekülasyonlara başlayacağı Quantum fund'u kurar ve yıllık karını yüzde 34'e çıkarır. Asıl ününü 1990'lar sonrası yaptığı vurgunlardan elde eder. Borsalarda büyük meblağlarda para kazanır. İngiliz sterlini üzerinden 1 milyar dolar cebe indirir. Bunu eleştiren bir gazetecinin "bu ahlakı mı" sorusuna, "finans piyasalarında benim ahlaki kaygım yoktur" diyerek cevap verir.

Bugün artık Soros'un Arjantin, Brezilya ve Meksika'da arazileri, Venezuela'da da bankaları mevcuttur. Harken Energy Corp ve Carlyle Group'un sahibidir. (Carlyle Group, 12 milyar dolarlık ciroyu yöneten bir hukuk şirkettir.) Ve yöneticileri arasında ABD eski başkanı G. Bush da vardır. Energy Corp ise şimdiki ABD başkanı oğul Bush'un şirketini, hisselerini alarak iflastan kurtarmıştı.

Soros, 1979'da New York'ta Açık Toplum Vakfı'nı kurdu. 1984'te ise doğduğu ülke olan Macaristan'da Avrupa Vakfı faaliyete geçti. Amacını "dünya demokrasisine katkıda bulunmak" olarak açıklayan Soros'un 30'u aşkın ülkede vakfı var ve bu ülkelerin hepsi de stratejik öneme sahip ülkeler. Bu vakıflara 1994'te 300 milyon dolar akıtan Soros, bu rakamı 2000'de 494 milyon dolara çıkardı. Vakıflar, ABD emperyalizminin propagandası ve komünizmin yıkılması için faaliyetlerini sürdürüyordu. "CIA'nın gizliiden yaptığını Soros açıktan yapıyordu" diye açıklıyorlardı bunu.

Macaristan'dan başlayarak revizyonist kamp ülkelerinde sırayla muhalefet ve halk hareketleri örgütlenmeye başlanmıştı. Macaristan'ın ilk başta seçilmesi de anlamlıydı. Diğer yandan 1989'da Yugoslavya'nın Adriyatik kıyısında Inter University Centre kuruldu. Bu üniversitede muhalif kişiler ve geleceğin liderlerinin eğitimi yapılıyordu. 1990'da ise Merkezi Avrupa Üniversitesi kuruldu. Bu okul ilk açıldığında 100 öğrencisi vardı. Daha sonra 40 ülkeye mensup 829 öğrenciye yükseldi sayı.

Açık Toplum Enstitüsü faaliyetlerini açıktan yürütüyor, ilk başta medya kuruluşlarını satın alarak propagandaya başlıyor, sonrasında ise çeşitli kurumlar aracılığıyla bu propagandanın meyvelerini toplamayı hedefliyor. Darbelerin olduğu tüm ülkelerde yolsuzlukla mücadele, demokratik haklara vurgu yapılıyor, iktidar sahipleri bu yolla baskı altında tutulmaya çalışılıyor. Muhaliflere rüşvetle mücadele konusunda söylevler verirken, Soros'un kendisi açıktan bu muhalif kesimlere "rüşvetler" veriyor.

Moda artık sponsorlu darbeler olmuştu. Son yıllarda meydana gelen hemen her darbenin ardından ünlü para spekülâtörü Soros ve onun kurduğu Açık Toplum Vakfı'nın adı geçiyordu. 2003'te Gürcistan'da darbe yapan Saakaşvili ve ekibine 3 milyon dolar vermişti. Kırgızistan'da muhalefete 4 milyon dolar aktarılmıştı. Kazakistan'da Açık Toplum Enstitüsü'nün desteklediği 15 vakıf var ve bu vakıflara 60 bin dolar akıtılıyor. Soros, Beyaz Rusya'da İnternet Erişimi Programı Projesi'ni faaliyete soktu. Bu projenin kapsamına Ermenistan, Azerbaycan, Gürcistan, Kazakistan, Kırgızistan ve Özbekistan da dahildi. Son dönemlerde darbe yapılan ülkelerin isimlerine baktığımızda, bu listenin çok uzun süre önce yapıldığı görülüyor. Buradaki muhalefeti örgütlenme yöntemi de vergi kaçakçılığı ve yolsuzluklar oluyor.

SSCB'de muhalefeti örgütlemek için National Endowment Democracy (Milli Demokrasi Derneği) faaliyete geçirildi. Bu derneğe Amerikan Federal İşçi Sendikası (AFL-CIO) yardım akıtıyordu. Gorbaçov'un glasnost ve prestroyka ilkelerinin tam anlamıyla destekçisiydi. Gorbaçov'un kurduğu vakfın şimdiki merkezi de San Francisco'da. Rusya'da 250 milyon dolar harcayarak okul kurdurttu ve yüksek eğitim vermeye başladı. Soros'un faaliyetlerinin temelini eğitim ve propaganda oluşturmaktadır çünkü.

1993'te Yugoslavya'da başlattıkları savaşın yıkımı arasından bir yandan da karını arttırmayı planlamış, Yugoslavya'nın en büyük madeni Trapce'yi BM üzerindeki nüfuzunu kullanarak almak istemişti. 150 milyon dolara almaya çalıştığı madenin gerçek değeri 5 milyar dolardı.

Soros'un Dış İlişkiler Konseyi, Dünya Ekonomik Forumu ve Helsinki İnsan Hakları Gözleme Örgütü'ne üyelikleri de söz konusu. Bu kuruluşlar ekonomik ve siyasi raporları emperyalizmin işine geldiği gibi hazırlamakta tereddüt etmiyorlar çünkü. İnsan Hakları Örgütü, Kolombiya'da gerillaların ve sendikacıların katledilmesinde birinci derecede sorumlu paramiliter güçler ve emperyalizm iken, ölüm rakamlarını düşürüyor, gerillaları suçlayabiliyordu. Afganistan'da, Irak'ta ölümlerin sayısını neredeyse bir elin parmağını geçmeyecek seviyelere düşürüyordu.

Vakıfların ve enstitülerin siyasal yönü de çok "güçlü". Crisis Group yönetiminde Zbigniew Brzezinski, Morton Abramowitz, ABD eski Dışişleri Bakanı Yardımcısı ve NATO Avrupa Müttefikleri eski komutanı Wesley Clark, ABD Milli Güvenlik Danışmanı Richard Allen gibi teorisyenler var. Fukuyama ve Huntington gibi teorisyenlerle yakın ilişkiler içinde bulunuyorlar. Soros'un finanse ettiği ve kurduğu International Science Foundation'a (Uluslararası Bilim Vakfı) harcanan para 100 milyon dolar.

Soros, ABD emperyalizminin argümanlarını kullanıyor, 'demokrasi'den, 'barış'tan, 'açıklık'tan, 'yolsuzluklara karşı olmak'tan söz ediyor. Gerçekte ise, ABD'nin hegemonya politikalarını uygulaması için parasını ortaya koyuyor ve başka yöntemlerle yapılamayan işleri satın alma yöntemiyle yapıyor. Girdiği ülkelerde ABD'nin prestijini yükseltmeye, muhalif hareketleri ABD'nin hegemonya kanalına akıtmaya çalışıyor. Bugün TESEV ve benzeri kuruluşlar aracılığıyla Türkiye'de yapmaya çalıştığı da budur.

LÜBNAN'DA MİSKET VE FOSFOR, GAZZE'DE PUDRA BOMBASI

Gazze'de son İsrail saldırısının yarattığı tahribatlar yeni bir boyuta yükseldi. Son saldırılardan bu yana artan ölümler üzerinde araştırma yapan doktorlar, İsrail'in yeni bir bombayı Gazze'de kitleler üzerinde denediğini ortaya çıkardı. İngiliz Guardian gazetesinde yer alan haber bu gerçeğin duyulmasını sağladı.

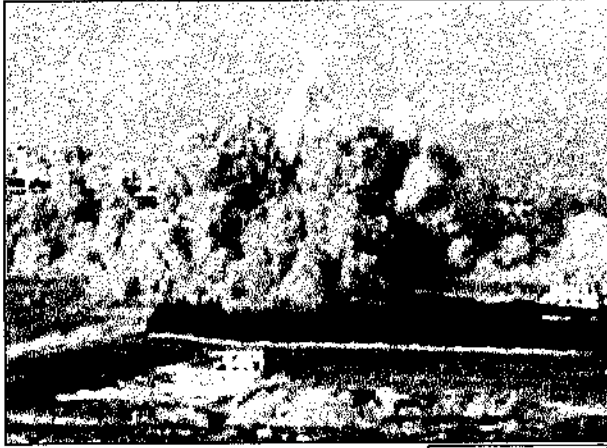
İsrail'in saldırılarının ardından Gazze'deki hastanelere erimiş, kararmış ve parçalanmış cesetlerin getirilmeye başlandı. Yaralı olarak gelenlerin ise, iç organlarında ağır hasar bulunmaktaydı. Doktorların tespiti ne göre, yaralar genellikle karın çevresinde bulunuyordu. Vücudun dış bölümünde büyük şarapnel parçalarına rastlanmıyor, içeriye girmiş olan küçük şarapnel parçaları ise röntgen cihazında görünmeyecek kadar küçük oluyordu. Vücudun en çok hasar gören bölümü, iç organlar oluyordu ve iç organların üzerinde ince bir toz tabakası bulunuyordu. Yaralı olarak gelenlerin çoğu, kısa bir zaman içinde ölüyordu.

Doktorların ilk defa karşılaştığı ve tıp literatüründe bulunmayan bu durum, İsrail'in yeni bir bomba kullanmakta olduğunu gösteriyordu. Ölen Filistinlilerden alınan örneklerin İtalyan laboratuvarlarında incelenmesinin ardından bu tahmin kesinlik kazandı. ABD emperyalizmi tarafından üretilen ve henüz deneme aşamasında bulunan yeni bir silah, doğrudan kitleler üzerinde test edilmekteydi. Pudra bombası adı verilen bu silah, 'ağır hareketsiz metal patlayıcı' niteliği taşıyordu ve ilk defa kullanılıyordu. Karbon, bakır, alüminyum ve küçük tungsten parçacıklarından oluşan bu bombanın, küçük alanlarda büyük patlamalara neden olduğu söyleniyor.

İsrail, Lübnan ve Filistin halkı üzerinde kimyasal silahları deniyor

İsrail, 24 Haziran'da önce Gazze'ye arkasından Lübnan'a başlattığı saldırılarda, ABD emperyalizminin elindeki en gelişkin, en güçlü silahları kullandı. Her iki ülkede de öylesine şiddetli bir savaş yürüttü ki, ABD'den kalkan uçaklar İsrail'i silah yetiştirmekte zorluk çekti. ABD'nin İncirlik üzerinden gerçekleştirdiği sevkıyatlar da İsrail'in askeri gücünü büyütmeyi, Lübnan'daki savaşı daha etkili sürdürmesini kolaylaştırmayı amaçlıyordu.

Bütün bu saldırılar sırasında İsrail, kitleler üzerinde dizginsiz bir terör estirdi. Gerçekte, İsrail'in hedefi sadece Filistinli ya da Lübnanlı silahlı güçler, direnişçiler değil, bir bütün olarak bölge halkıydı çünkü. Savaş bu gerçeği en çarpıcı haliyle ortaya koydu. Lübnan'da, BM'nin gecikmiş ve İsrail yanlısı müdahalesi sonucu ateşkesin ilan edilmesinden sadece birkaç gün önce, üstelik de ateşkes ilan edileceği kesinleşmiş iken, İsrail uçakları Lübnan topraklarına misket bombaları yağdırmaya başlamıştı. Sadece savaşın bitmesine birkaç gün kala atılan misket bombaların 4 milyon civarında olduğu tahmin ediliyor. Ve bu bombaların yaklaşık 1 milyonu, henüz patlamamış bir halde Lübnan sokaklarında dağılmış

bombalar, savas bittikten çok uzun zaman sonra bile bir çocuğun elinde patlamaya devam eder.

İsrail'in Lübnan'da kullandığı bir diğer silahın ise fosfor bombası olduğu açığa çıktı. Fosfor bombası, uluslararası anlaşmalara göre kimyasal silah olarak görülüyor, o kapsamda değerlendirilmiyor. Ancak kurbanlarını kimyasal olarak yakarak öldüren, yanma başladıktan sonra fark edilse bile söndürülemeyen, suyun etkili olmadığı bu bomba da, gerçekte en etkili kimyasal silahlardan birisi.

Genel olarak savunmasız insanlara, sivil halka dönük silah kullanımı onaylamak mümkün değildir elbette. Ancak kimyasal silahlar, diğer silahlardan çok daha güçlü, çok daha etkili ve çok daha vahşidir. Bunları kullanmak insanlık suçudur. İsrail kullandığı her bir kimyasal silahla, gerçekleştirdiği her bir saldırıyla, sadece Ortadoğu halklarının değil, genel olarak halkların nefretini biraz daha kazanmaktadır.

İsrail Lübnan'da bu bombaları kullanırken, Gazze'de de ABD'nin en son ürettiği silahları denemeye başladı. Kitleler üzerinde yıldırı gücünü ortaya çıkartabilmek için, en vahşi yöntemleri kullanmaktan çekinmedi İsrail.

"Gazze bir cezaevi, açlıktan ölüyoruz"

Bu sözler, Gazze Belediye başkanına ait. Independent'te çıkan bir yazıda bu sözleri söylüyor Gazze'nin acısını anlatabilmek için. Uygulanan ambargo sonucunda, bugün Gazze'den dışarı çıkmak, içeriye girmek, bir şey göndermek ya da gönderilen bir şeyi almak mümkün değil. İsrail bunların hiçbirine izin vermiyor ve insanları açlıktan ölüme terk ediyor. Ekonomisi zaten İsrail'in denetimine tabi olan Gazze'de insanlar bombardımandan sağ kurtarabildikleri son derece sınırlı besin maddesiyle idare etmeye, böylece ambargonun kalkmasına kadar direnmeye çalışıyorlar.

bir halde, sinsiçe pusuya yatmış kurbanlarını bekliyor.

Misket bombası en etkili, en canalıcı bombalardan birisi olarak bilinir. Çünkü küçük parçalara ayrılarak çevreye dağılan bu

Gazze'de ilaç da tükenme noktasına gelmiş durumda. Doktorlar büyük bir çaresizlik içinde yaralıları tedavi etmeye çalışıyorlar. Ancak ilaç yokluğu, hem yaralılar, hem de küçük çocuklar için perişan edici bir durum. Üstelik doktorlar bir de ilk defa karşılaştıkları ağır hareketsiz metal patlayıcı'nın yarattığı ölümler ve yaralanmalarla uğraşmak zorunda kalıyorlar. Bütün bu yoksunluklar içinde, daha önce hiç görülmemiş bir bombanın etkileriyle karşılaşmak, durumu daha da zorlaştırıyor.

Gazze'de sıkışmış bir halde yaşayan yaklaşık bir buçuk milyon insan, her gün biraz daha zorlaşan koşullar altında yaşamaya çalışıyor. Ancak diğer

tarafından yaşanan sıkıntıların hiçbirisi Filistinlilerin İsrail karşısındaki direnişini zayıflatmıyor. Açlık, yokluk, en son teknolojiyle üretilmiş olan silahlar, Gazze halkını 'kitlese canlı kobay' olarak kullanan bombalar, kitlelerde bir yılgınlık yaratmıyor. Tam tersine, İsrail'e karşı duydukları kin ve öfkeyi daha da büyütüyor, mücadele azmini pekiştiriyor.

Filistin halkının, yaklaşık 60 yıl boyunca süren direnişi bunun en çarpıcı göstergesidir. İsrail, bütün bu süre içinde, uyguladığı yöntemlerin hiçbirinde başarılı

olamamış, Filistinlilerin özgürlük hayallerini yıkamamıştır.

İsrail'in Lübnan'da uğradığı yenilgi de bunun bir başka önemli göstergesidir. Dünyanın en etkili ordularından birisi olan İsrail ordusu, dünyanın en etkili ordusuna sahip olan ABD emperyalizminin tüm yardımların rağmen, Lübnan'daki direniş karşısında geri adım atmak zorunda kalmıştır. Çünkü kullandıkları bütün silahlardan, bombalardan, ambargolardan daha etkili olan tek güç, kitlelerin direnişidir.

Independent yazarı Patrick Cockburn'un haberi, İsrail saldırısının başlamasından bu yana Gazze'de yaşanan insanlık dramını oldukça çarpıcı bir biçimde ortaya koyuyor:

* Yüzde 33'ü mülteci kamplarında yaşayan Gazzeliler 74 gündür İsrail'in saldırısı altında

* 25 Haziran'dan bu yana 64'ü çocuk, 26'sı kadın 260'dan fazla kişi öldürüldü. Beşte biri çocuk. İsrail'in bir askeri öldürüldü, 26'sı yaralandı.

* 1.200 Filistinli yaralandı; 60'ı organlarını kaybetti. Hastaneye getirilenlerin üçte biri çocuk.

* İsrail savaş uçakları Gazze'ye 250 kezden fazla saldırdı. İki elektrik santralini, dışişleri ve enformasyon bakanlıklarını vurdu.

* En az 120 Filistin binası -aralarında evler, atölyeler ve seralar var- İsrail tarafından yerle bir edildi. 160 bina da hasarlı durumda.

* İsrail'in saldırıları elektrik altyapısına 1,8 milyar dolarlık zarar verdi; bir milyondan fazla kişinin temiz suya düzenli erişimini engelledi.

www.bianet.org sitesinden alınmıştır.

Kuzey Kore'de nükleer deneme

Kuzey Kore, ABD'nin dünya üzerindeki saldırganlığının ve saldırı tehditlerinin arttığı bir dönemde, ilk nükleer denemesini geçtiğimiz ay gerçekleştirdi.

Ekim ayı başında nükleer deneme gerçekleştireceğini açıklayan Kuzey Kore, gerekçesini "Amerika'nın artan düşmanca tavrı karşısındaki savaşta caydırıcılığının güçlendirilmesi isteği" olarak açıkladı. Kuzey Kore, geçtiğimiz yaz aylarında da balistik füze denemesi yapmış ve emperyalist ülkelerden büyük tepkiler almıştı. Şimdi ise, Pyongyang yönetiminin nükleer silaha sahip olması, bölgedeki dengeleri sar-san bir etki yaratıyor.

ABD'nin hedefindeki K. Kore

K. Kore ABD emperyalizmi açısından tarihsel bir öneme sahiptir. İkinci emperyalist savaştan galip çıkmanın zafer sarhoşluğu ile, Kore'deki bağımsızlık mücadelesine saldıran ABD emperyalizmi, buradan önemli bir hezimetle çıkmıştı. Henüz devrimini yeni gerçekleştirmiş olan Çin Halk Cumhuriyeti ile sosyalist Sovyetler Birliği'nin de desteğini alan Kore'deki devrimci hareket, çok güçlü bir direniş sergilemiş ve ABD ordusuna ağır kayıplar verdirmişti. Türkiye gibi, ikinci emperyalist savaştan sonra ABD'nin yanında yer almaya çalışan ülkeler de bu savaşa katılmış ve büyük kayıplar vermişlerdi. Türkiye için Kore'ye gönderdiği askerlerin diyeti, NATO'ya kabul edilmesi olmuştu.

Savaşın sonucunda ise, Kore'deki hareketi durduramayacağını fark eden ABD, çareyi ülkeyi ikiye bölmekte buldu. Ülkenin kuzey bölgelerinde, bağımsızlık savaşı başarıya ulaşırken, bütün ülkeyi kaybetmekten korkan ABD, güney bölgeleri kurtarma telaşına düştü. Böylece güneyde, kendi işbirlikçileri aracılığıyla ayrı bir devlet kurdurdu. O tarihten bu yana Güney Kore, bu duruma tepkili olan kitlelerin güçlü eylemlerine rağmen ABD'nin güdümünde olmaktan kurtulamadı. K. Kore ise, her dönem ABD'nin baş düşmanları arasında yer aldı. Ancak onun da arkasında, ilk yıllarda güçlü bir devrimci rüzgar, sonrasında ise Çin emperyalizminin kolları duruyordu, bu nedenle ABD'nin dış geçirmesi kolay olmadı.

Kuzey Kore, ABD emperyalizminin, 11 Eylül saldırılarının ardından başlattığı 'teröre karşı savaş'ın hedeflerinden birisiydi ve ABD tarafından 'şer eksen'i ilan edilen ülkeler arasındaydı. ABD'nin emperyalist kurumları ve emperyalist ülkeleri ikna etmek için kullandığı en etkili argümanlardan birisi de 'nükleer ve kimyasal silahlara sahip olmak' idi.

Bu kapsamda, K. Kore de ABD tarafından hedefe çakıldı ve Uluslararası Atom Ajansı, kimyasal ya da

9 Ekim 2006 tarihinde yapılan nükleer denemenin arkasından K. Kore, nükleer silaha sahip 9. ülke oldu. K. Kore'ye yakın ülkelerin, patlamanın arkasından ortaya çıkan sismik hareketlerin ölçümlerine dayanarak yaptığı tahminlere göre, K. Kore'nin denediği silahın gücü 550 ton TNT patlayıcısına eşit. Rusya bu patlamanın şiddetini 5-15 kiloton, Norveç ise 1-5 kiloton olarak değerlendirdi. 1 kiloton, bin ton TNT'nin patlamasıyla açığa çıkan enerji miktarı.

Bir karşılaştırma yapmak açısından; ABD'nin 6 Ağustos 1945'te Hiroşima'ya attığı bomba 15 bin ton, Nagazaki'ye attığı bomba ise 21 bin ton TNT patlayıcısına eşdeğer düzeydeydi.

kıldığını açıkladı. Bunun üzerine K. Kore'nin nükleer faaliyetlerini gözlemlemek ve bir ara çözüm bulmak amacıyla 'altılı görüşmeler' başlatıldı. Altılı görüşmelere K. Kore, Güney Kore, Rusya, ABD, Japonya ve Çin katılıyordu. Ancak bu görüşmelerde somut bir uzlaş elde edilemeyince ABD, K. Kore'ye mali yaptırımlar uygulamaya başladı. Bu yaptırımları protesto eden K. Kore de, Kasım 2005 tarihinde altılı görüşmelerden çekildi. 2006 yaz aylarında balistik bir deneme yapan K. Kore, Ekim ayının başında da ilk nükleer denemesini gerçekleştirdiğini açıkladı.

K. Kore'ye yaptırımlar

Denemenin arkasından, başta ABD olmak üzere bütün ülkeler, K. Kore'yi kınadıklarını, bu denemeye karşı olduklarını açıkladılar. K. Kore yönetimi ise, denemelere devam edip etmeyeceklerine, ABD'nin tutumuna bağlı olarak karar vereceklerini söyleyerek ABD'yi açık bir dille tehdit etti.

Çin, Rusya, İran gibi ülkeler de K. Kore'yi kınayan ülkeler arasında yer aldılar. Bu yönüyle ilk anda K. Kore karşıtı bir blok oluşmuş gibi göründü. Ancak yaptırımlar gündeme geldiğinde aradaki farklılıklar ve çelişkiler ortaya çıktı. ABD ve Japonya, K. Kore'ye dönük yaptırımlara ilişkin olarak hemen bir karar tasarı hazırlamaya giriştiler ve olası bir savaş durumuna ilişkin olarak diğer ülkeleri yokladılar. Ancak Çin, Rusya ve G. Kore buna ihtimal düzeyinde bile hemen karşı çıktılar. Çin ve Rusya'nın K. Kore ile olan ilişkileri biliniyor. G. Kore'nin karşı çıkma nedeni ise, tarihsel ve toplumsal sebepler. Tam da K. Kore ile birleşmek üzere görüşmelere başlayan Seul yönetiminin, kendi kitesini bu savaşa ikna etmesi son derece sıkıntılı bir konu. Keza bir savaş durumunda başlayacak mülteci akını da en çok G. Kore'yi kaygılandırıyor. Zaten G. Kore, ABD ve Japonya'nın K. Kore'ye giden gemileri durdurup arama girişimine destek vermemekte direniyor.

Diğer taraftan, emperyalist kurumlar da dış yardımla geçinmekte olan K. Kore'ye gelen gıda yardımlarının kesilmesi gibi sert yaptırımlara onay vermiyorlar. Japonya, kendi uyguladığı yaptırımları genişletmeye başladı. Japonya'nın yeni seçilen ve savaş yanlısı olduğu bilinen başbakanı Şinzo Abe, K. Kore'den tüm ithalat ve gemi girişlerini yasakladı.

Ancak BM, ABD ve Japonya'nın istediği kararı çıkartmadı. BM'nin çıkardığı yaptırım kararında, K. Ko-

nükleer silah üretilip üretilmediğini denetlemek amacıyla ülkeye denetçiler gönderdi. 2002 yılında K. Kore, bu denetçileri ülkesinden çıkardı. 2003 yılında, Nükleer Silahların Yayılmasını Önleme Anlaşması'nı imzaladı.

re'ye nükleer silah ya da füze yapmasına yarayacak malzemelerin ticaret yoluyla verilmesinin engellenmesi; K. Kore'nin nükleer, kimyasal ve biyolojik silah ya da füze programlarıyla ilgili olduğu belirlenen kişilerin ve kuruluşların malvarlıklarının dondurulması ve bu kişilere seyahat yasağı getirilmesi; BM ülkelerine K. Kore'den gelen ve bu ülkelere giden kargoları denetleme yetkisinin verilmesi gibi maddeler bulunuyor. Ama askeri yaptırımdan söz edilmiyor.

Nükleer deneme ABD'yi sıkıştırıyor

ABD emperyalizmi, K. Kore'ye saldırı için hazırlıklar yapıyor. Ancak en başta, ABD'deki muhalifler buna karşı duruyorlar. "Biz hiçbir kitle imha silahının bulunmadığı Irak'ta başımızı derde sokarken, K. Kore'deki bir çılgın, en ileri kitle imha silahını denedi bile" diyen muhalif politikacılar, Bush yönetimine olan tepkilerini ifade ediyorlar. ABD'deki kitleler de, Irak savaşının tahribatları her geçen gün biraz daha ağırlaşıırken, yeni bir savaşa girmeye istekli değiller.

Keza İran'ın durumu da ayrı bir tartışma yaratıyor. İran, nükleer silahlara sahip olmadığını açıklamasına rağmen, ABD'den büyük bir tehdit ve baskı görüyor. Nükleer silah geliştirme konusunda, tüm dünyanın gözü önünde adım adım ilerleyen ve nihayet bu denemeyi gerçekleştiren K. Kore'ye ise, aynı şiddetle yaklaşmıyor. Bu ABD açısından önemli bir 'tutarlılık' olarak görülüyor. Gerçekte ise, bugüne kadar konuyla ilgili yazdığımız bütün yazılarımızda açtığımız gibi, petrol ve doğalgaz zengini olması, Ortadoğu hesaplarında önemli bir yeri olması gibi etkenlerden dolayı İran, ABD emperyalizmi açısından daha önemli bir hedef.

'Nükleer kulüp' üyesi olan diğer ülkelerin durumu şöyle:

ABD: 5 binden fazla stratejik savaş başlığı, stratejik silahlardan daha az etkisi olan, savaş için üretilmiş binden fazla operasyonel taktik silah ile stoklanmış 3 bin kadar stratejik ve taktik savaş başlığı bulunuyor. İlk denemesini 16 Temmuz 1945'te yapan ABD, nükleer silah kullanan ilk ülke oldu.

Rusya: Yaklaşık 5 bin stratejik savaş başlığı, 3 bin 500 kadar operasyonel taktik savaş başlığı var. Ek olarak stoklanmış 11 binden fazla stratejik ve taktik savaş başlığı bulunuyor. İlk denemesini 1949'da yaptı.

Fransa: 350 stratejik savaş başlığı bulunuyor. İlk denemesini 1960'da yaptı.

Çin: 250 kadar stratejik savaş başlığı ve 150 taktik savaş başlığı bulunuyor. İlk denemesini 1964'te yaptı.

İngiltere: Yaklaşık 200 stratejik savaş başlığına sahip. İlk denemesini 1952'de yaptı.

Hindistan: 45-95 arası nükleer savaş başlığı bulunuyor. İlk denemesini 1974'te yaptı.

Pakistan: 30-50 arası nükleer savaş başlığı bulunuyor. İlk denemesini 1998'de yaptı.

İsrail: Nükleer silah kapasitesi hakkında bilgi vermiyor. 200 kadar nükleer savaş başlığı bulunduğu tahmin ediliyor. Nükleer deneme yapıp yapmadığı konusunda bilgi bulunmuyor.

- Silah Kontrol Derneği ve Nükleer Tehdit Girişimi
aldı kuruluşların verilerinden aktaran
Cumhuriyet gazetesi

BATI AVRUPA'DA ÇİN KORKUSU

Yapılan araştırmalara göre, bugünkü gelişme hızıyla devam ettiği koşulda, Çin'in ABD'yi 35 yıl sonra tahtından indireceği ortaya çıkmıştır. 'Taht', dünyanın 'süper gücü' olmak anlamına gelmektedir. Ve I. ve II. Emperyalist Paylaşım Savaşlarından sonra dünyanın süper gücü nasıl değiştiyse, Çin'in devasa hızdaki gelişimi de benzer bir altüst oluşu haber vermektedir. Başlamış olan yeni emperyalist savaş da zaten bunu durdurmak, 'taht' değişikliği ihtimalini ortadan kaldırmak amacını taşımaktadır. Ancak askeri güç, sınırlı bir süre boyunca ve sınırlı koşullarla etkili olabilir. Belirleyici olan ise, ekonomik güçtür. Kapitalist sistemin özü budur ve sistemdeki önemli ve belirleyici değişiklikler, askeri güçle değil, ekonomik güçle elde edilir.

Almanya'yı son yıllarda bir Çin korkusu aldı gidiyor. Özellikle 11 Eylül 2001 ve Irak'ın işgaliyle neredeyse her gün ve her olayda "Çin tehlikesi" ile burjuva basın dolup taşıyor. Sosyal haklar mı budanıyor, gerekçe olarak Çin ve Asya'dan gelen ekonomik tehlike gösteriliyor, üniversite harçları mı yükseltilecek ya da elit üniversite mi kurulacak, hemen Çin'de yılda mezun olan mühendis sayısı veriliyor, özellikle otomobil endüstrisinde işçiler işten mi atılacak "fabrikayı Çin'e taşısak daha mı iyi olur" deniliyor. İşçiler toplu sözleşmelerinin kuşa çevrilmesine ve haftalık çalışma saatlerinin yükseltilmesine karşı mı, o zaman da günde on iki saat, aylık yüz Euro'ya çalışan Çinli işçiler, yine burjuvazinin elindeki sopa oluyor. Tüm bunlar olup biterken ve emperyalistler "bu soruna" farklı farklı çözümler önerirken -kimisi ABD kimisi de Asya ile bütünleşmeyi öneriyor- birleştikleri ortak nokta "artık ne Avrupa'da ne de ABD'de de hiçbir şey eskisi gibi olmayacak!"

Produktion Networks: Bir tuşla sömürünün dünya haritası önünde!

Büyük danışman şirketlerinden birinin Berlin'deki bürosu, yine büyük yatırımcılar karşısındaki dünya haritasını dikkatle izliyorlar. Bu dünya haritasının özelliği bir başka. Hindistan'ın ucuz işçi gücü sabah akşam bu harita üzerinde çalışıyor. Sabah akşam demeden bilgisayara veriler yükleniyor; işçiler hangi ülkede hangi ücreti alıyor, kalite düzeyi ne, ulaşım masrafları, 182 ülkenin gümrük giderleri, uzmanlık alanları, kimler hükümette, ülkelerdeki işçi eylemleri ne durumda, sendikaların gücü ne, kırsacı yatırım yapmak ve istenilen karı elde etmek için koşullar elverişli mi? Bir örnek verecek olursak; bir otomobil tekeli yedek parçasını en iyi nereden alacağına bakıyor. Veriler bilgisayar sistemine yükleniyor. Cevabın gelmesi saniyeler sürüyor. Üretim, Çekoslovakya'da; montajı, Meksika veya Çin'de yapılmalıdır, en iyisi budur diye. Sisteme, "bilgisayar üretimi en iyi nerede yapılmalıdır" diye soruyorsunuz, cevap; Tayvan, Çin veya Malezya oluyor.

Tüm bu veriler, Berlin'de toplanıyor ancak veri-

leri oluşturanlar, yine o çok korkulan yükselen kapitalist ülkeler olan Asya ülkeleri. Bir araştırmaya göre de bu sistem, Batı Avrupa ve ABD'nin Asya ülkeleri karşısında rekabet edemediğini en iyi şekilde gösteriyor. Sisteme hangi alanı yüklersen yükle, en çok kar getiren ve en iyi mal üreten ülkeler arasında, Batı Avrupa ve ABD'yi gittikçe daha az gösteriliyor. Yani harita üzerinde lambalar Batı Avrupa için gittikçe daha az yanıyor.

Dünyanın merkezi Asya'ya kayıyor!

Bunun anlamı ise, Batı Avrupa fabrikalarının bir bir buralardan sökülüp Asya'ya taşınması, sosyal hakların kuşa çevrilmesi, Almanya'da olduğu gibi işsizliğin yüzde 10'lara ulaşması... Yani rekabetin artması ile birlikte gelen fakirleşme...

Bu süreç birden bire yaşanan bir süreç olmadığı gibi, yarın hemen sonuçlanacak bir süreç de değil. Bugün ABD, hala süper güç konumunu koruyor. Almanya, hala ihracat şampiyonu olarak gösteriliyor. Ancak gidişat belli. Yeni ve gelişmekte olan emperyalistler, eskilerle rekabet edebilecek düzeye hızla tırmanıyor ve pek çok sektörde eskilere kafa tutuyor. Bugün yaşanan emperyalist savaş da, bunun kaçınılmaz sonucu olarak ortaya çıkıyor ve durumun ne kadar ciddi olduğunu gösteriyor.

Dünyada sanayi üretiminin artık Batıdan Asya'ya göç ettiği, bu ülkelerdeki sanayi işçilerinde yaşanan azalmadan belli oluyor. ABD ve Almanya'daki sanayi işçilerinin durumu bu olayı en iyi gösteren veriler. ABD'de sadece 1998 ile 2005 arasında sanayide 3 milyon 400 bin işyeri kaybı var. Toplam çalışanlar içinde 1992'de sanayi işçilerinin oranı yüzde 15.5 iken, bu rakam 2005'de 10.7. (Kaynak: ABD Dışişleri Bakanlığı)

Almanya'daki durum da çok farklı değil. 1992 ile 2005 arasında toplam 2 milyon 300 bin sanayi işyeri yok edilmiş/taşınmış durumda. Almanya'da sanayi işçilerinin diğer çalışanlara oranı, 1992'de yüzde 26.7 iken, 2005'de yüzde 19.8'e düşmüş durumda. (Kaynak: Almanya İstatistik Dairesi)

Batılı emperyalistleri korkutan, Asya gibi ucuz işgücünün olduğu yerlere üretimin kayması değil tabii ki. Bundan Batılı işçiler hep korkmuştur. Çünkü bu kayma, onların işsiz kalması anlamına gelmektedir. Burjuvaziye ise asıl korkutan; sanayi alanında, hem üretimde hem de teknolojiye, Asya'nın karşısına ciddi bir rakip olarak çıkmasıdır. Bu ülkelerdeki nüfus yoğunluğu, eskiden Batılı emperyalistlerin sömürü cenneti olduğu için, sevinç kaynağı iken, bugün Asya'daki askeri güç ve genç nüfus, korkulu rüyası haline geliyor.

Yapılan araştırmalara göre, bugünkü gelişme hızıyla devam ettiği koşulda, Çin'in ABD'yi 35 yıl sonra tahtından indireceği ortaya çıkmıştır. 'Taht', dünyanın 'süper gücü' olmak anlamına gelmektedir. Ve I. ve II. Emperyalist Paylaşım Savaşlarından sonra dünyanın süper gücü nasıl değiştiyse, Çin'in devasa hızdaki gelişimi de benzer bir altüst oluşu haber vermektedir. Başlamış olan yeni emperyalist savaş da zaten bunu durdurmak, 'taht' değişikliği ihtimalini ortadan kaldırmak amacını taşımaktadır. An-

cak askeri güç, sınırlı bir süre boyunca ve sınırlı koşullarla etkili olabilir. Belirleyici olan ise, ekonomik güçtür. Kapitalist sistemin özü budur ve sistemdeki önemli ve belirleyici değişiklikler, askeri güçle değil, ekonomik güçle elde edilir. Çin'in başını çektiği Asya'daki gelişmelerin motor gücü ise, ekonomik üstünlükleridir.

Çin'in bugüne kadar aldığı yol, ekonomi tarihinin "mucizeleri" arasında sayılıyor. Britanya'nın kişi başına gayri safi milli hasılasını ikiye katlaması 60 yıl sürdü, ABD'nin ve Japonya'nınki yaklaşık 40 yıl, Çin'ininki ise sadece 12 yıl.

Çin'in ve Hindistan'ın yükselişini gösteren diğer rakamlar ise aşağıdaki gibi:

Sanayide ve Hizmet Sektöründe Toplam Çalışan Sayısı (Milyon)					
	Sanayi ülkeleri Batı Avrupa, Kuzey Amerika, Japonya	Çin	Hindistan	Doğu Avrupa	Dünya ekonomisinin global Gayri Safi Milli hasılası (Dolar)
1970	265,5	85,5	62,0	30,4	12,5 trilyon
1990	362,6	185,5	123,9	36,5	26,2 trilyon
2005	416,9	412,5	220,6	41,0	44,4 trilyon

Sanayide ve hizmet sektöründe toplam çalışanlar sayısının dağılımı böyle iken, bu rakamları doğuran emperyalistlerin sermaye ihracı, 1980'de 500 milyar dolar, 2005'de ise, 10 trilyon dolardır. Yani 25 senede neredeyse yüzde 2000'lik bir artış.

Almanya, ihracat şampiyonu olarak hala yerini korurken, 1997-2003 yılları arasında işgücü sömürsünün en ağır olduğu ülkelerden ithalatında iki kat bir artış görülüyor. Bazı sektörlerde bu ithalat oranı, yüzde 80'lerde. Ve özellikle orta kesim panik içinde, çünkü en ağır darbeyi bu işletmeler alıyor ve arka arkaya kapanıyor.

ABD'de durum daha da ağır. ABD'nin Çin ile dış ticaret açığı 2005 yılında 200 milyar dolar, Japonya ile 80 ve Avrupa ile 120 milyar dolar. ABD, Ukrayna ve Rusya gibi ülkelerle olan dış ticaretinde dahi artışa zor geçiyor. Zaten ABD'nin, dünyada dış ticaret açığı en yüksek olan ülke olması, ülkedeki tüketim çılgınlığının asıl olarak ucuz ithalat ile beslenmesi, ekonomisindeki kırılganlığın en önemli göstergesi. ABD'nin özellikle Çin ile olan ilişkisi, son derece çarpıcı. Çin'den ucuz mal ithal eden ABD, Çin'e olan borcunu devlet kağıtlarıyla ödüyor. Böylece Çin'in elinde ABD ekonomisini bir anda yerle bir edecek kadar büyük miktarda ABD devlet kağıtları birikiyor. ABD, en büyük rakibi Çin'e ekonomik olarak bağımlı hale geliyor.

ABD ekonomisinin bu hale gelmesinde bir etken de '90'lı yılların başından itibaren, ABD'de 'yeni ekonomi' adı verilen teknolojik gelişmeler. 'Yeni ekonomi' denilen bilişim dünyasındaki gelişmeler, bu alanı o kadar karlı hale getirdi ki, ABD emperyalizmi 'eski ekonomi'yi, yani sanayi üretimini geriye itmeye başladı. 'Yeni ekonomi'de para kazanmak daha kolay ve daha hızlıydı çünkü. Bu durum, ABD'nin genel olarak sanayi üretimindeki rekabet gücünü azalttı, sanayi üretiminde giderek artan bir biçimde ithalatçı konuma düşürdü.

Son otuz yılda Çin, tüm fotokopi makinalarının, mikrovell ve çocuk oyuncaklarının üçte ikisini, satılan dijital kameraların yarısını, tekstil ve büro bilgisayarlarının üçte birini üretiyor. Bu konuda Çin'in en büyük destekçisi, rakibi Hindistan. Çin, Hindis-

Batı Avrupa işçisi, son yıllarda ağır saldırılarla karşı karşıya. Haftalık çalışma saatlerinin, sabit veya kesintiye uğrayan ücretlere rağmen artırılması, işçileri daha fazla çalışmaya zorunlu kılıyor. Toplu sözleşme görüşmelerinde metal işçileri, yıllarca süren sıfır zamdan sonra, yüzde 2-3'lük bir artış aldılar. Kapalı kapılar ardından yürüyen ise, esnek çalışma, esnek ücretler, izin parasının ve izinlerin ortadan kaldırılması vb. İşsiz parası ve sosyal yardımlar, II. Emperyalist Paylaşım Savaşından sonra ilk defa bu boyutta makaslanmış durumda ve "reformlar" adı altında hak gaspları devam ediyor.

Bugün Batı Avrupalı bir işçi, artık yanı başındaki işçi ile rekabete sokulmuyor sadece. O, kendinden binlerce kilometre uzakta, hiç yüzünü görmediği bir işçi ile rekabete sokuluyor aynı zamanda.

tan'dan iyi eğitilmiş, Avrupalılara oranla daha ucuza çalışan uzmanları kullanıyor. Zaten ABD ve İngiltere'nin telefon servislerinin çoğu da Hintliler tarafından yapılıyor. Bilgisayar programları, danışma şirketleri için veri bankaları, çekilen röntgen filmlerinin analizi, şirketlerin muhasebe bilançoları vb. vb. bunlar tarafından yapılıyor.

Son olarak bu ülkelerin nüfus sayısı ile Gayri Safi Milli Hasılatlarını (GSMH) karşılaştırdığımızda ve ekonomistlerin 2050 için tahminlerine baktığımızda,

	Batı Avrupa	ABD	Çin	Hindistan
1973	Nüfus:358 Mil. GSMH: 4,1Tril.	Nüfus:212 Mil. GSMH: 3,5Tril.	Nüfus:882Mil. GSMH:740 Mil	Nüfus:580 Mil. GSMH:495Mil
2005	Nüfus:397 Mil. GSMH:11,8Tril.	Nüfus:297 Mil. GSMH:12,3Tril.	Nüfus:1316 Mil. GSMH: 9,4Tril.	Nüfus:1087 Mil. GSMH: 3,6Tril
2050	Nüfus:391 Mil. GSMH:18,8Tril.	Nüfus:420 Mil. GSMH:35,2Tril.	Nüfus:1418 Mil. GSMH:44,5Tril	Nüfus:1601 Mil. GSMH: 27,8Tril

mızda, özellikle Batı Avrupa'nın ve ABD'nin Çin korkusunu ve yaşanan emperyalist savaşı daha iyi anlayabiliriz.

Çin üretimde taklitten teknolojiye geçiyor!

Alman Ekonomi Bakanlığı, 'Globeleşen İş Dünyası' başlığı altında yaptırdığı bir araştırmada şu tespiti yapıyor: Önce vasıfsız işçilerin işleri, üretimin bu ülkelerde yapılması ile buralara kaydı. Şimdi sıra en kalifiye olanların işyerlerinde.

Batılı emperyalistleri en çok korkutan da bu. İşyerlerinin kaybı değil tabi ki, onları korkutan. Onları korkutan; yıllardır ellerindeki bilgi ve teknoloji ile köleleri haline getirdikleri ülkelerin, onları kendilerini en sağlama aldıklarını düşündükleri noktadan vurmaları.

Çin gibi ülkeler, ucuz işgücü sömürsüne dayalı üretimi bir yandan sürdürürken, bununla yetinmeyip bilgi ekonomisi denilen, teknoloji üretimine doğru yol alıyor. Çin'in araştırmaya ayırdığı bütçe, şimdiden ABD'ninkinin üçte biri, Batı Avrupa'nın ise neredeyse yarısı. Çin'in araştırma giderleri, yüzde 20'leri bulmuş durumda.

Bu yıl Hindistan'da üniversite mezunu sayısı üç milyon, Çin'de dört milyon. 1990'dan bu yana Asya'da sürekli yükselmeye devam eden üniversite mezunlarının sayısı, Japonya'yı dışında bırakırsak,

2005'de Batı Avrupa'nın dört katı.

Asya ülkeleri bir yandan araştırmaya, üniversite mezunlarına yani bilgiye ve kalifiye elemana yatırım yaparken, diğer yandan da kendilerine güvenlerinin artmasıyla birlikte, emperyalistlerin sömürü politikalarını kendi lehlerine kullanmaya çalışıyorlar.

Çin'de fabrikalarını açmak isteyen Batılı emperyalistlerden Çin'in istekleri var: Bir uçak fabrikası mı açılacak, o zaman uçak motorlarının nasıl yapıldığının bilgilerini istiyorlar. Ya da geni değiştirilmiş bitkilerin, Mikroçip üretiminin sırlarını... Ancak bu koşullarda ülkede üretime izin veriyorlar. Tabi ki kimden ne kadar kopardıkları güçleri ile orantılı. Çin, bilgiler gönüllü verilmemesinde almasını da biliyor. 2004'ün Kasım ayında bir gece yarısı Çinli mühendisler, hızlı tren Transrapid'in bakım merkezine girip, trenin itme gücünü ölçtüler. Çinli mühendislerin yaptıkları kameralarla kaydedildiği için Alman Siemens ve ThyssenKrupp yetkilileri, Çinli ortaklarına mühendislerin bakım merkezinde ne aradığını sordu. Çinli ortaklardan gelen cevap soğukkanlıydı: "Araştırma ve geliştirme çalışmaları yapıyorduk."

Batılı emperyalistlerin rakipleri karşısında kendilerini üstün kılan araştırma-geliştirme, yani teknoloji ve bilgi alanındaki üstünlüklerini koruma, her şeyin üzerinde tutuluyor. Fabrikaların arka arkaya kapanıp taşınması, onların karını ve rekabet gücünü artırırken (her taraf ucuz işçi cenneti oluyor onlar için) bu alan onların rekabet gücünü kıran bir alana dönüşüyor. Örneğin bundan dolayı Almanya'da orta öğretim ve üniversitelerde önemli değişiklikler gerçekleştiriliyor. İki sene önce ortaöğretimde yapılan değişikliklerle, eğitimin tabana yayıldığı Almanya'da iyi okulların kapıları, emekçi çocuklarına kapanmaya başlıyor. Elit okullar ve üniversitelerde, ABD modeli temel alınarak, az sayıda ve uzman yetiştirmeye geçiş yapılıyor ve eğitimi özelleştirmeye doğru daha hızlı adımlar atılıyor. Benzer biçimde, getirilen harçlarla öğrencilerin üniversiteyi daha hızlı bitirmelerini sağlamak istiyor burjuvazi. (Almanya'da üniversite öğrencileri, işi yavaştan alıyordu. Ortalama mezun olma yaşı otuz yaş civarıydı. Son yıllarda bu alanda önemli değişimler yaşandı.)

İki yıl önce eğitim sisteminde yapılan değişiklikler eleştirildiğinde, Siemens'in şefleri basına; "Çin'de yılda kaç mühendisin mezun olduğunu biliyor musunuz" diye sordu. Tüm tepkilere rağmen bu alandaki "reformlar" hayata geçmeye başladı.

Batı Avrupa ve ABD'de sanayide işsizler ordusu, Çin ve Asya'da ücretli köleliğin ağır zincirleri

Batı Avrupa'da ve özellikle de ABD'de sanayi üretiminin yerini büyük oranda hizmet sektörü almış durumda. ABD'de durum daha vahim. ABD ithalatının artışına oranla sanayisini kaybetti. Fabrikalar önce zengin kuzeyden güneye, ardından da ülke dışına çıktı. '50'li yıllarda ABD'de işçilerin yüzde 35'i sanayide çalışıyordu. '60'lı yıllarda yüzde 32, '80'li yıllarda yüzde 20'nin altına düşmüş ve bugün ise sadece yüzde 11. Batı Avrupa'nın ünlü eski sanayi merkezlerinde ise işsizlik yüzde 20-25'lerde.

Batı Avrupa işçisi, son yıllarda ağır saldırılarla karşı karşıya. Haftalık çalışma saatlerinin, sabit veya kesintiye uğrayan ücretlere rağmen artırılması, işçileri daha fazla çalışmaya zorunlu kılıyor. Toplu sözleşme görüşmelerinde metal işçileri, yıllarca süren sıfır zamdan sonra, yüzde 2-3'lük bir artış aldılar.

lar. Kapalı kapılar ardından yürüyen ise, esnek çalışma, esnek ücretler, izin parasının ve izinlerin ortadan kaldırılması vb. İşsiz parası ve sosyal yardımlar, II. Emperyalist Paylaşım Savaşından sonra ilk defa bu boyutta makaslanmış durumda ve "reformlar" adı altında hak gaspları devam ediyor. İşsizlik de.

Batı Avrupa'da sadece doğum oranı düşmüyor, aynı zamanda umutsuzluk da yayılıyor. Eskiye, o 'altın' yıllara dönme umudu giderek azalıyor. Satılmış sendikalar da buna eklenince, yüzyıllardır işçi emekçi kitlelerin mücadelesi sonucu elde edilmiş kazanımlar, sessiz sedasız bir bir elinden alınıyor. Sanayi kentlerinin çevresinde adeta varoşlar oluşuyor Batı Avrupa'da.

Çin gibi ülkelerde ise, Batı Avrupa'nın 19. yüzyıl koşulları geçerli. Sendikasız, sigortasız, ölümüne rekabet içinde çalışma, vahşi kapitalizmin vazgeçilmez kanunu. Sadece 2005 yılında Çin'de 100 bin iş kazası sonucu ölüm var. Bunun yaklaşık 10 bini kömür madenlerinde gerçekleşiyor. Çin'in ekonomik kalkınmasının bir diğer ayağı da, çalışan yedi milyon çocuk köle. (Asya genelinde toplam 120 milyon çocuk işçi çalışıyor.) Çin'de varolan çok sayıdaki serbest bölgelerde, kapitalizmin en ağır sömürü koşulları geçerli. Örneğin çöp torbası üreten Paul Hartmann AG firmanın büyük bir bölümünü Çin'e taşıdı. Orada haftada altı gün, toplam 48 çalışan bir Çinli kadına, aylık 100 Euro veriyor. Bu Almanya'da geçici çalışan bir işçinin sosyal sigortaya ödenen parası kadar bile değil.

Kimya firması Degussa, hem Almanya'da hem de Çin'de üretim yapıyor. Çin'de makineler daha eski makineler. Orada 150 işçi çalışıyor. Almanya'da aynı üretimi yapan fabrikada ise 15. Çin'de üretilen maddeler daha ucuza geliyor. Orada iş gücü yok değerinde. Münih İfo Enstitüsü'nün yaptığı bir araştırmaya göre Batı Avrupa'daki işçilerin ücretleri bugünden itibaren dondurulsa dahi, Çin gibi ülkelerdeki işçilerin ücretlerinin Batılı işçilerinin düzeyine gelmesi 30 yıl almış. Sömürünün boyutunu tarif etmek açısından bu rakamlar yeterli.

Bugün Batı Avrupalı bir işçi artık yanı başındaki işçi ile rekabete sokulmuyor sadece. O, kendinden binlerce kilometre uzakta, hiç yüzünü görmediği bir işçi ile rekabete sokuluyor aynı zamanda.

Elveda proletarya diyenler için!

Batı Avrupa, burjuva demokrasisi ile kapitalist sisteme yönelik her hareketi ve düşüncüyü sisteme entegre etme yönünden on yıllardır 'olağanüstü başarılar' elde etmiş durumda. Bunun için kurduğu Marksizm Akademileri ve onların kaleminden yazdırdığı 'Elveda Proletarya' kitapları birer örnek sadece. Avrupa çıkışlı olan bu teorilerin temeli belliydi. İş gücü sömürsü yoğun alanlar boşalıyor, hizmet sektörü sanayi proletaryasının yerini alıyordu buralarda. Batı Avrupa gibi ülkelerin emperyalist yüzünü gizleyen bu yazarlar, hem üretimin nereye kaydığını gizliyor, hem de hizmet sektörü üzerine oturan bir ekonominin nasıl 'zenginlikler' üretebildiğini yazarak Marks'ın yazdıklarının geçmiş için geçerli olduğunu söylüyordu. Lenin'i ve tabi ki emperyalizmi hiç ağızına bile almıyordu.

Aynı yazarlar, şimdi 'yerli malı' kampanyası başlatıyor, demokrasi için yerli malı alın ki, işçilerin ücretleri ve refahı Batı'da düşmesin diyorlar. Marks, kapitalizmin ne kadar vahşi olduğunu görmemiş diye yine Marks'ı eleştirip, Batılı işçileri Asyalı işçilere karşı birleşmeye çağırıyorlar. Çünkü gözlerinin önünde son on yılda dünyada yüzde onaltı artan ve böylece 600 milyona ulaşan fabrika işçisi, işçiler ordusu var.

Burjuvazi Krize Uyum Sağlayabilecek mi?

-Başın Öne Eğikse Evet!

Sistem, yaşamak için uygulamaya soktuğu her programın yarattığı, aslında eskinin bir devamı olan yeni sorunlarla boğuşurken, emperyalist tekeller için dünyanın yeniden paylaşımı ihtiyacı kendisini dayatmaktadır artık. Depolarda aşırı birikmiş mallara pazar bulmak, bu pazarları ucuz işgücü olarak kullanmak, artan sömürü üzerinden biriken sermaye fazlasını aktaracak yol aramak ve tefeci devlet borçlarıyla kendilerine kaynak çekmek: Kriz atlama yolları bunlardır işte! Ağır sömürü, kan ve gözyaşı programı...

İki yol var: Ya özgürlükler için savaşmak ya da onursuzca bir yaşama itilmek...

Eylül ayı ortalarında, IMF ve DB'nin hizmetindeki kimi ekonomistler bağlı bulundukları kurumu temsil eden bildik açıklamalarda bulundular peşpeşe: Sonbaharda, Türkiye'de daha güçlü bir krize yol açabilecek gelişmeler olacaktı tüm dünyada. Dolayısıyla, büyüme, cari açık, enflasyon vs. de (şöyle-böyle) değişiklikler olmalıymış... Sabit kura geçilmeliymiş... vs. vs.

'90'lardan sonra artan krizlere, şiddetli yaşanacak bir yenisi daha eklenecek, 2006 Mayıs-Haziran'da yaşanan krizin derinleşerek büyüyecek olması anlamına geliyor bu.

Emperyalist sermaye, hükümetten şunları istiyor: Yasal sürecin yeni düzenlemelerle tamamlanması (özellikle de bankalar, tarım, sosyal sigortalar, vergi sistemi alanlarında) ve kamu bankaları da dahil özelleştirilmelerin bitirilmesi...

Her gün yaşamda da ortaya çıkan bunların anlamı ise çok açık: Dolaylı vergileri artırarak halktan alınan haracı yükseletmek, ödemelerin, maaş ve ücretlerin kısılıp en alt sınıra çekilmesi, tarım sektöründe sübvansiyon döneminin tümden kapanması, eğitim-sağlık gibi en temel ihtiyaçlar için harcamaya yatırıma kalkışmamak ve böylece "sıcak para" sahiplerini cezbedecek olan "yüksek faiz /düşük kur" politikasını sürdürmek için bütçenin bütün kaynaklarını sermaye sahiplerine aktarmak... Bu nedenle, emperyalist programları harfiyen uygulayacak bir hükümet olacak, her türden aksi sesler susturulacak; istenen bu...

Dünyada "finansal liberalleşme" politikasının başlangıcı olan '89 yılından sonra diğer bağımlı ülkelerde olduğu gibi Türkiye de "yeni bir sürece" sokuldu.

Liberal ekonomiye geçiş ve bu nedenle emperyalistlerin dayattığı uygulamalara uyum sağlama, Türkiye'nin geri kapitalist yapısı için zaten ağır bir dönüşüm süreciydi. Geçiş 1980-24 Ocak Kararları ile başlanmak istenmiş, ancak 12 Eylül gibi karanlık bir dönem ve kanlı bir rejim ile adım atılabildi. Böylelikle dışa açılması da ancak '90'lı yılları buldu. Para politikasını düzenleyen işler, bankacılık sektörünün ele alınması da dahil önemli değişiklikler '80'li yılları kaplamakla kalmadı, '90'lı yıllara yayıldı, (hatta 2000'ler için bile geç kalmış saydıkları) pek çok düzenleme, günümüze değin genişledi. Önce karar-nameler, sonra yasalarla...

Bu süreçte uluslararası bankaların Türkiye'ye akışı sağlanıyor, emperyalist tekellerle Türk holdinglerinin birleşmesi ve ortaklık kurması hızla artıyordu. Özel sektörün bono ve tahvilleri üzerindeki tüm sınırlamalara son vermek de dahil pek çok yeni düzenleme -yine bir kararname ile- '89 yılında bütün emperyalist sermaye akışlarının rahatlıkla sağlanabilmesinin açılan yoluna dek vardı.

'90'larda yaşanan krizler, emperyalist sistemin içinde bulunduğu çıkmazı, bazı yarı-sömürge ülkelere

re yükleyerek düze çıkma, ekonomik dengeleri kurmak için ayar yapma çabalarının ürünü olarak ortaya çıktı. '92 Avrupa Krizi, '97 Asya Krizi gibi giderek yaygınlaşan bir finansal krize sahne olmuştur dünya. Genellikle de ('92 Avrupa Krizi dışındakiler) emperyalizme bağımlı ülkelerde yaygınlaşan krizlerdi, kendine has özellikleri vardı. Tek yönlü krizler (bankacılık krizi, dış borç krizi, döviz krizi vs.), iç içe geçen krizler şeklinde sürmüştü. Bankacılık krizi döviz krizine dönüşebiliyor veya tersi de olabiliyordu. Ya da bankalar ve döviz krizlerinin bir dış borç krizine dönüşebilmesi mümkündü. "İkiz kriz" denilen bu olgu, krizlerin atlatılmasında burjuvazinin önüne yeni durumlar çıkarıyor, programların ömrü de kısalıyor-du.

1990'lı yıllarda yaşanan gelişmeler, sermaye hareketinin hızla çıkış yapmasını olanaklı kıldığı için, emperyalistler bağımlı ülkeler üzerinde tıkanan damarlarını daha rahat açmanın mekanizmalarını kurmak istediler. Kurallar onlarındı ve binbir zincirle bağlı ülkeler bunların dışına çıkamıyordu. Emperyalist sermaye (işbirlikçilerine kırıntılar vaat ederek) dünya haklarının boynuna yeni kölelik zincirleri ekledi. Bağımlı ülkelere sermaye hareketini serbest bırakma zorunluluğu dayatıldı. Ya sabit kur ya da dalgalı kur politikası uygulayacaklardı. "Sıcak para"ya mahkum hale gelen bağımlı ülkeler, bütün politikalarını bu paranın ülkede kalması üzerine odaklayacaklar, her iki durumda da sıcak para rahatlıkla girip çıkacaktı: Yüksek faiz, düşük kur... Hangi ülkenin merkez bankası yüksek faiz verecekse, "sıcak para" o limana demirlenecekti.

Demek ki, '90'lı yıllardan itibaren Türkiye'de yaşanan krizler ve bunlardan çıkış programları (sıkıştırılmış IMF programlarıdır), "sıcak para"nın güvenceye alınması için, sömürülen ve ezilenlerin ilğinin de çekilmesine başlandığı programlardır.

'94 yılı öncesinde yaşanan krizde Türkiye "genişlemeci para politikası"nı sürdürüyordu ve buna göre TL, yabancı para karşısında devalüe edilmiyor, faizler hazine baskısıyla düşük tutuluyor, enflasyon da düşüyordu. Ama hesap edildiği gibi dış dengeler ve bütçe dengesi tutturulamamıştı. Bunda '89 Bahar Eylemleri ve sonrasında yaygınlaşan işçi ve emekçilerin mücadelesinin büyük payı vardı. '94 Krizi patlak verdiğinde, kriz öylesine derindi ki, azami karı büyütmede "5 Nisan Kararları"yla da istedikleri düzeyi tutturamadılar. 2000 yılında uygulamaya sokulan IMF programı daha o yıllarda uygulanmak istenmesine rağmen, '99 yılında 3 yıllık sıkıştırılmış program olarak denediler fakat 1.5 yıl geçmeden her yerinden çatırdadı. 2000 Kasım ve 2001 Şubat krizleri peşpeşe yaşandı.

Şunu rahatlıkla söyleyebiliriz: Özellikle '95 seçimlerinden sonra işbaşı yapan bütün hükümetlerin tüm hazırlıkları, IMF'nin 2000 programını bir an evvel yaşama geçirmek içindir. Susurluk ve 28 Şubat sonrasında çok daha fazla belirginleşen çabaya dö-

nüşmüştür bu.

2000'lerin başında dünya ekonomisinin yeni bir krize doğru yuvarlanıyor olması; emperyalist burjuvaziyi (çıkarları öyle gerektirdiği için) emperyalist dünya ekonomisine "uyum" sorunu yaşayan Türkiye'yi, stratejik öneminden dolayı ileriye doğru itelemeye zorluyordu. Emperyalist ülkeler, epey uzun süreye hem sanayi sektörü hem de bu tabloyu ağırlaştıracak şekilde, tarım da dahil olmak hemen tüm alanlarda durgunluk yaşamış, krize doğru yol almaya başlamıştı. Ve -dünyanın o günkü konjonktürünü farklı bir tablo içerdiği için belki benzetemeyeceğimiz 1929 Krizi gibi değil ama- 1973'te yaşanan derin krizden çok daha kapsamlı bir kriz kapıdaydı.

Sistem, yaşamak için uygulamaya soktuğu her programın yarattığı, aslında eskinin bir devamı olan yeni sorunlarla boğuşurken, emperyalist tekeller için dünyanın yeniden paylaşımı ihtiyacı kendisini dayatmaktadır artık. Depolarda aşırı birikmiş mallara pazar bulmak, bu pazarları ucuz işgücü olarak kullanmak, artan sömürü üzerinden biriken sermaye fazlasını aktaracak yol aramak ve tefeci devlet borçlarıyla kendilerine kaynak çekmek: Kriz atlama yolları bunlardır işte! Ağır sömürü, kan ve gözyaşı programı... '94, 2001 ve 2006 krizleri, "sıcak para" sahiplerinin servetine servet kattı.

En küçük emperyalist tekellerin, işçi ve emekçileri ilğine dek sömürmek, kendi dışında kalan tekelleri saf dışı bırakarak güçlerine güç katmak için, işbirlikçilerine ne pahasına olursa olsun uygulanmasını şart koştuğu program; "yüksek faiz düşük kur"a dayanıyor. Mayıs ayında "sıcak para" hızla çekilmeye başladığında, Merkez Bankası, faizleri hemen yükseltmişti. Ve faizler hala yüksek, bu yıl kabul edilen "9. Kalkınma Planı"na göre de (2007-2013 yılları arasında kapsıyor) cari açık devam edecek, bölgesel asgari ücret ile memurlara enflasyon oranında maaş ve tabii küçük üretici ve kır işçilerine ödenek yok... "Sıcak para" sahipleri memnun ve tekrar geliyorlar ülkeye. Onlar kazanıyor, bankalar kazanıyor, araçlar kazanıyor... Faiz giderlerini, kamu harcamaları en alta çekilerek, dolaylı vergileri artırırken, ücret-maaş ve ödemeleri sürekli düşürerek karşılıyorlar. Ve Türkiye en fazla yüksek faiz ödeyen ülkeler içinde şampiyon!

Emperyalist sermaye, dünya ekonomisinin krizlerle boğuşacağı bir sürece hazırlık yapıyor. "Krizlerle uyumlu atlatılabilir programa ve yönetime geçme hazırlığı" diyorlar buna. Dolayısıyla Tür işbirlikçi sermaye de bunun dışında değil.

Bu öyle bir hazırlık ki, yaşamak için daha çok sömürüye, daha çok kan dökmeye ihtiyaç duyuyorlar. Aksi halde sistemin temelleri çatırdamakla karşı karşıya. Ve bu öyle bir hazırlık ki, örneğin fındık üreticisi "neden başbakan bu kadar çok üzerimize geliyor" yakınmasıyla veya birkaç kez sokağa çıkıp taleplerini haykırmasıyla yaşam koşullarının düzeleceğini hiç düşünmemeli. İşçi ve emekçiler genel grev de yapsa üzerine şiddetle gelineceğini bilmeli. İki yol var: Ya özgürlükler için savaşmak ya da onursuzca bir yaşama itilmek... İşçi ve emekçiler, sermaye için ilğini ve kanını tüketmeye daha ne kadar devam edecek?

Kurtuluşun sınıfsız ve savaşırsız bir dünyayı kurmaktan geçtiği ve bunun için örgütlenmek gerektiği gerçeğiyle hareket etmeye mecbur olduğunu bilene ve durumunu değiştirmek için ayağa kalkana dek...

☆ 1 Kasım 1954- Fransız sömürgeciliğine karşı Cezayir kurtuluş savaşı başladı.

☆ 8 Kasım 1938- Almanya'da 'kristal gece'

Nazilerin baskısı altında, halk, Yahudilere ait, ev, işyerleri ve sinagogları yakıp, yıktı.

☆ 10 Kasım 1918- Berlin Ayaklanması

I Emperyalist Paylaşım Savaşı'ndan yoksullaşarak çıkan işçiler ve emekçilerin yaptığı ayaklanmanın ardından Alman imparatoru II. Wilhelm Hollanda'ya kaçtı.

☆ 16 Kasım 1973- Yunanistan'da Politeknik direnişi

☆ 18 Kasım 1986- NETAŞ grevi

12 Eylül'ün faşist baskılarıyla bastırılmaya çalışılan işçilerin ve emekçilerin hareketi o dönemlerde yapılan grevlerle ayağa kalkmaya başlıyordu. NETAŞ ise ilk yapılan grevlerden biriydi.

☆ 21 Kasım 1831- Lyon Ayaklanması başladı

☆ 28 Kasım 1820- Freidrech Engels doğdu

Mark'ın yanında ben ikinci kemanım diyerek, hem Marks'a olan bağlılığını, hem de kendi mütevazı kimliğini ortaya koyan Engels, onun çalışmalarında da en yakın yardımcısı, yoldaşıydı. Engels, devrimlerin ve genel olarak

kitle hareketlerinin askeri yönüyle ayrıntılı bir biçimde ilgilenen ve devrimin askeri yönünün teorisini ortaya koyarak, 'General Engels' lakabını almıştı.

☆ 29 Kasım 1944- Arnavutluk Devrimi başarıya ulaştı.

Enver Hoca'nın önderliğindeki Arnavutluk Emek Partisi, İkinci Emperyalist paylaşım savaşı sırasında faşist işgal altındaki ülkede anti faşist mücadeleyi yükseltti ve demokratik devrimi gerçekleştirdi. Böylece İkinci Emperyalist Paylaşım savaşıyla birlikte devrimlerini gerçekleştiren kapitalist kamptan kopan ve Sovyetler Birliği'nin öncülüğündeki sosyalist kampa katılan ülkelere yeni biri daha eklenmi oldu. Arnavutluk, sonrasında, sosyalizmden uzaklaşarak sosyal emperyalist olan SB'ye ve Maoçu revizyonizme karşı da uzunca bir süre mücadele bayrağını yükseklerde taşımayı başarmıştı.

2000 Ölüm Orucu'nda şehit düşenler

- 5 Kasım 2001 Arzu Güler-DHKP-C
- 5 Kasım 2001 Sultan Yıldız-DHKP-C
- 5 Kasım 2001- Bülent Durgaç-DHKP-C
- 6 Kasım 2001- Nail Çavuş-DHKP-C
- 6 Kasım 2001- Eyüp Samur-DHKP-C
- 8 Kasım 2002- Serdar Karabulut-DHKP-C
- 11 Kasım 2001- Muharrem Çetinkaya-DHKP-C
- 19 Kasım 2001- Tülay Korkmaz-DHKP-C
- 19 Kasım 2002- İmdat Bulut-DHKP-C
- 30 Kasım 2002- Zeliha Ertürk-DHKP-C

19 Kasım 1981 Enver Gökçe'nin ölümü

Şimdi gözyağın etme zamanıdır

*Yeni bir dünya doğuyor
şorul şorul akan kan pahası
müjdelere müjdelere olsun
yeni bir dünya doğuyor
zincir seslerinden
verem basillerinden uzakta*

*büyük ölümleri bağrına basıp
yaralı insanlarımız
kahramanlarımız konuşuyor
*Benim olsun, senin olsun, bizim
olsun*
Hani kardeşlerimiz vardı ya bu
dünyada
kız kardeşlerimiz, annelerimiz,
şairlerimiz
Dum dum kurşunuyla vursalar da
Her zaman böyle dövüşeceğiz
Gırtlara gırtlara, dişe diş, tank tanka
demokrasi için, eşitlik ve hürlik uğruna...*
Bir mermi de benden aslanım
Bir mermi de benden
Bir mermi de benden
Zafer toprakları mübarek namlular*

ENVER GÖKÇE

Kasım ayında şehit düşen ihtilalci komünistler

İsmail Gökhan Edge-24 Kasım 1976

Diyarbakır işkencehanelerinde katledildi. TİKB öncesi grup döneminin militanlarından ve M. Fatih Öktülmüş'ün yetiştirdiği devrimcilerden biriydi.

Ali Algül-21 Kasım 1979

TİKB'nin ilk üyeleri arasında yer alan Ali Algül yoldaş, İMT'ye de katılarak örgütün kuruluşunda görevler üstlenmişti. Halkın Kurtuluşu revizyonistleri tarafından vurularak şehit düştü.

Ekim şehitleri anmaları

Gülsuyu mahallesinde 29 Ekim pazar günü Ekim şehitleri için anma düzenlendi. Kapalı bir alanda yapılan anmaya saygı duruşu ile başlandı ve saygı duruşu sırasında şiir okundu. Anma için hazırlanan konuşma metninde, Ekim ayının sadece Ekim şehitleri için değil, artık bütün şehitlerimiz için anma ayı olduğu hatırlatıldı. Bu nedenle, sadece Ekim şehitlerimizin değil, bütün şehitlerimizin hayatı ve devrime, yapıya kattığı değerler anlatıldı, onların savaşçı yönleri üzerinde duruldu. Yapılan slayt gösterisi büyük bir ilgiyle izlendi. Sonra marşlar ve devrimci türküler eşliğinde halayla çekildi. Anma sloganlarla bitirildi.

İzmir'de, Bornova mezarlığında Ekim şehitleri için anma düzenlendi. Aynı mezarlıkta yatan şehitlerimiz Eralp Yazar ve Tahsin Yılmaz'ın herbirinin mezarları başında saygı duruşu gerçekleştirildi. Tahsin yoldaşı tanıyan, eski bir Tekel işçisinin konuşmasının arkasından, şehitlerimizin ne anlama geldiği, nasıl değerler taşıdıkları üzerine bir konuşma yapıldı. Anma sloganlarla bitirildi.

“Çalışarak yaşamak ya da savaşarak ölmek”

İşçiler silahsızdı. Ayaklarının altındaki caddelerden kopardıkları taşları atıyor, çıplak elleriyle, sopalarla dövüşüyorlardı. Ölüler arkadaşlarına barikat oldu. Evden çocuklar ve kadınlar yardıma koştu. Meydandaki silah dükkanının camlarını kırdılar, tabanca, tüfek, kılıç taşıdılar. Ölen düşman askerlerinin silahlarını alıp dağıttılar... Stratejik yerlerdeki evleri boşalttılar. Çatılara insan yerleştirildi, pencerelere askerlerin elinden alınan toplar. Çocuklar, işçi grupları arasında bağ bağlantı kuruyor, bilgi toplamak için şehrin her deliğine girip çıkıyorlardı.

İşsizliğin ebesi olan kapitalizm, ilk uç verdiği 17. yüzyıl başlarında işsizliği "suç" sayıyordu. Patronlar işçiden yoksun kalmamalıydı. Çıkarları, yüksek maliyetten kaçmak için el emeğinin çoğalmasından yanaydı çünkü. İşçiler zorunlu çalışmaya mahkum edildi, emeğini sunmak zorunda bırakıldı. Bu kez bu ihtiyacı karşılayacak yasalar çıkardılar. O yıllarda Fransa'da çıkan bir yasa şöyleydi: "İşsiz güçsüz kimseler, serseriler ve yaşamlarını kazanmak için en ufak bir çaba göstermeyenler... önlerine çıkını yağmalamak, soymak amacıyla kırlara ya da kentlere gidenler... üç gün içinde yargı işlemleri bitirilip kırbaç ve sürgün cezasına çarptırılır, mallarına el konur."

Bir yüzyıl sonra yasalar tersten işleyecektir. İşçilerin "çalıma hakkı" gasp edilecek ve buna karşı her direniş kanla bastırılacaktır.

Oysa işçiyi o güne kadarki tüm yoksullardan ayırtan edelliği çalışma tutkusudur. İşçi fabrika ile birlikte patronların nasıl mülkiyet sahibi olduğunu görmüştür. O yüzden çalışmaksızın edinilen mülkiyeti "hırsızlık" sayar. Toplumun özgür bir düzen içinde örgütlenmesinin ancak çalışma ilkesi ile gerçekleşebileceğini fark eder. Onun için de emeğinin tam karşılığını ister.

Fakat kapitalizm, Sanayi Devrimi'yle birlikte insanın en doğal hakkı olan çalışma hakkını elinden almıştır. Sanki Fransız Devrimi öncesinde isteklerini dile getiren onlar değildir: "Çalışma yeteneği, insanın en önde gelen haklarından biridir. Bu hak onun mülkiyetidir... Mülkiyetlerin birincisi, en kutsalı, en vazgeçilmezidir çalışmak..."

El aletlerinden makineye, imalathaneden fabrika-ya geçiş, her yeni teknolojik gelişme, her dalgalanma, çok sayıda işçinin üretim dışına atılması ile sonuçlandı. Geri kalanların ise, ücretlerinde azalma demektir bu.

Makinenin ucuz işgücü olarak kadın ve çocukları büyük oranda üretime çekmesiyle birlikte erkek işçiler, özellikle kalifiye erkek işçiler, üretimin dışına atıldı. Kapitalizm geliştikçe, artan kırdan kente göç de, işsizliği tırmandıran bir başka etken oldu.

Kapitalist, azami kar elde etmek için yarattığı işsizliği, yine daha fazla kar için kullanmaya başladı. Ücretlerin düşürülmesi ve çalışma koşullarının ağırlaştırılmasında, elindeki "işsizler ordusu" kuzu önemli bir rol oynadı.

"İşini ve yaşama olanağını kaybetmek korkusuyla yapılan çalışma, hayatın kendisi kadar güvensiz. Çünkü her an ölebiliriz, ya da her zaman daha ucuz bir emekçi yerimizi alabilir..."

"Proletarya işte budur", diyordu bir yazar daha 1845 yılında, "korku içinde çalışmak!"

"Emeğin yedek ordusu" olan işsizler, 1900'ü yıllardan itibaren hızla çoğalmaya başladı. İşçi sınıfının

başarıları da elde ettiler. 1887'de Paris'te işsizlere iş bulma işlevini de gören "Çalışma Borsaları" kuruldu. Devlet ve yasama meclisi ilgilenmediği için belediyelerin el attığı bu kurumlar kısa sürede diğer illere de yayıldı. Keza, "işsizlik sigortası" görevini de üstlenen "Ulusal Atölyeler" buna örnekti.

Fakat tüm haklar, kısa sürede gasp edildi. Bunların yeniden kazanılması proletaryanın dinmek bilmez direnişleri, grevleri, isyanlarıyla gerçekleşti. Yüzyıllardır süren bu kavga, çekilen onca acı ve şehitlerin kanıyla yazıldı.

1831 yılında kavgayı yükselten Lyon işçilerinin bayraklarına yazdıkları şiar izlenmesi gereken yolu gösteriyor. Kavga aynı kavga, şiar aynı şiar... "Ya çalışarak yaşamak ya da savaşarak ölmek!"

Lyon 1831: Dokuma işçilerinin isyanı

Lyon dokuma işçileri, günde 18 saat çalışıyor, ama yine de aç kalıyorlardı. Sabit bir ücret baremiydi tek istekleri. Ama yine askerleri yolladılar üzerlerine.

İşçiler silahsızdı. Ayaklarının altındaki caddelerden kopardıkları taşları atıyor, çıplak elleriyle, sopalarla dövüşüyorlardı. Ölüler arkadaşlarına barikat oldu. Evden çocuklar ve kadınlar yardıma koştu. Meydandaki silah dükkanının camlarını kırdılar, tabanca, tüfek, kılıç taşıdılar. Ölen düşman askerlerinin silahlarını alıp dağıttılar... Stratejik yerlerdeki evleri boşalttılar. Çatılara insan yerleştirildi, pencerelere askerlerin elinden alınan toplar. Çocuklar, işçi grupları arasında bağ bağlantı kuruyor, bilgi toplamak için şehrin her deliğine girip çıkıyorlardı.

Her bahçe, her ev, her karış toprak için savaştılar. Her mezar taşı için savaştılar. Kurşuna, top atışına, barut kokusuna bana mısın demeden. Ucuz bir zafer değildi bu. Yüzlerce işçi öldü.

Ve Paris... Barikatlar şehri Paris, Lyon'dan 8 yıl sonra 1839 yılında bu kez bir ayaklanmaya, bir barikat savaşına sahne oldu. Doğrudan Valilik'e, Emniyet binalarının üzerine yürüdüler. Fakat geniş kitleleri peşinden sürüklemeyi başaramayan bu ayaklanma kısa sürede bastırıldı. Ve geride yine yüzlerce şehit bıraktı.

"Devrim adına amaçsız kurbanlar ve yenilgiler yoktur. Savaşta savaş kuralları işler. Bugün yenildik, yarın biz yeneceğiz" diyordu bir savaşçı ve zafer olan inancını haykırıyordu: "Lyon'da biz ücret baremi için savaşıyorduk. Çoktık, yüzbinlerceydik. Yenik düştük. 12 Mayıs'ta Paris'te bir avuç insandık. Ama iktidar için, işçilerin Fransa'sı için savaşıyorduk. Ve yine yenik çıktık... Eğer Paris'te yüz bin olsaydık ne olacaktı? Eğer Lyon'da sadece ücret baremi için değil, iktidar için savaşıydık ne olacaktı? Zafer! İşte o zaman zafer bizim olacaktır."

Aynı barikatta savaşıyoruz

"Anamız birdir/ Aynı memeden emmişiz dostlar/ Kan kardeşiz sizinle/ Sizlere kanım kaynıyor..." diyor şair.

Sizlere kanımız kaynıyor "Çalışarak Yaşamak ya da Savaşarak Ölmek!" şiarıyla dövüşen Lyon işçileri, "Kulübelere Barış, Saraylara Savaş" açan İngiliz emekçiler, sermayenin kefenini dokuyan Silezyalı dokumacılar, "göğü fethetmeye kalkın" Paris komünarları... Kan kardeşiz sizlerle. Aynı safta, aynı barikatlarda savaşıyoruz, aynı düşmana karşı.

Yüzyıllar öncesinden bir işçi kaleminden dökülen bu şiirde olduğu gibi "Tüm zalimlere ölüm" diyoruz ve "özgür bir hayat" için dövüşmeyi sürdürüyoruz.

Çalıyor dünya üzerinde borular: Özgürlük

Kalkıyor dünya savaşa.

Dalgalanıyor kutsal savaşın bayrağı,

geliyor halklar sayısızca.

Yüreğimiz ateş arzularıyla doluyor

kırıyor zincirleri ruh.

Hey, var mı bir yerlerde iktidar ve güç.

Köleliği yeniden doğuracak?

Ölüm! Tüm zalimlere ölüm!

Özgür bir hayat doğacak!

Kaynakça: Ogniana Serebryakova - Ateşi Çalmak

26 Kasım 1994 tarihli Alinteri gazetesinin 34. sayısından alınmıştır.

Bolivya'da madenciler çatıştı

Bolivya'da kalay madeninde çıkan çatışmada 16 kişi öldü, 61 kişi yaralandı.

Kamu ve özel sektör madencileri, Huanuni'de iki gün süren kanlı çatışmaların ardından olayların durulması için anlaşmaya varılırken, Devlet Başkanı Eva Morales, olaylara etkin müdahale etmemekle suçladığı Madenciler başakın Walter Villarroel'i görevden aldı.

Çatışmanın, özel sektör madencilerinin, işsizlerle birlikte kamu sendikalarının denetimindeki kalay madenlerini ele geçirme girişiminden dolayı yaşandığı söyleniyor. Devlet Başkanı Evo Morales, yaşanan olayları hükümeti devirmeye yönelik dış destekli bir komplo olarak açıkladı.

Hindistan'da grev

Hindistan'ın Batı Bengal eyaletinde yapılan 12 saatlik grevde 4 bin kişi gözaltına alındı. Muhalefet partilerinin çağrısıyla yapılan grevde, 4 bin kişi çevreyi rahatsız etmek, trafiği engellemek gibi suçlardan gözaltına alındılar.

Grev, hükümetin tarım topraklarını özel bir otomobil şirketine vereceğini açıklaması üzerine patlamıştı.

PKK'nin ateşkesi ve Güney Kürdistan'daki yeni gelişmeler üzerine

TÜRKİYE'NİN KÜRT AÇMAZI BÜYÜYOR

PKK'nin ateşkes ilanının üzerinden bir ay kadar bir süre geçti. Bu tek taraflı ateşkes kararına devlet henüz bir karşılık vermiş değil. PKK de zorunlu kalmadıkça çatışmaya girmeyeceğini, askerle karşı karşıya gelmekten kaçınacağını açıkladı. Hatta "operasyonlar durdurulsun" talebini bile geri çekerek, "operasyonlar sınırlansın" diyor şimdi.

Buna karşın operasyonlar, hızından bir şey kaybetmeden sürüyor. Son bir ay içinde devletin operasyonları sonucu onlarca gerilla şehit düştü. Yine sınır bölgesine asker yığınağı devam ediyor, yine Dersim'de, Mardin'de, Hakkari'de devlet terörü tüm şiddetiyle uygulanıyor. Keza, Öcalan'ın ateşkes çağrısı yaptığı görüşmeden bu yana, avukatlarıyla ve ailesiyle görüşmesine de izin verilmiyor. Bir ayı aşkın süredir yine bildik gerekçelerle görüşmeleri engelliyorlar.

Bununla birlikte egemen sınıflar arasındaki çelişki ve çatlaklar, bu süre içerisinde daha fazla su yüzüne vurdu. Genelkurmay ve hükümet arasında süregelen gerginliğin yanı sıra, muhalefet partileri de yeni bir gerginlik faktörü olarak devreye girdi. Bir yanda CHP'nin başını çektiği, şoven-milliyetçi kesim, Kürt sorunu konusunda genelkurmayla aynı zeminde dururken, kendi içinde çatlaklara rağmen AKP hükümeti ve son çıkışıyla DYP, ton farkıyla da olsa farklı bir çizgi izleyeceklerinin işaretlerini verdiler.

Öte yandan ABD'nin PKK Koordinatörü atayarak duruma doğrudan müdahil olması, keza Avrupa Parlamentosunun Kürtlere kültürel hakların verilmesi yönü kararları ve her iki emperyalist odağın, PKK'nin ateşkesini olumlu karşıladıklarını belirten açıklamaları, Türkiye'yi rahatsız etmeye devam ediyor. Bir de Güney Kürdistan'da bağımsız devlet olma yönünde atılan adımlar, Kerkük'ün Kürt bölgesinde kalma iht-

mali, Güney'li Kürt liderlerinin açıklamaları, Türkiye'nin Kürt sorununda yaşadığı açmazları iyice büyütüyor.

Egemen sınıflar içindeki çatlaklar

PKK'nin ateşkes ilanının ardından her kesim, kendi pozisyonunu bir kez daha tanımlama ve açıklama ihtiyacı duydu. Ateşkestten hemen önce, kuvvet komutanları ve son olarak Genelkurmay başkanı, bu konuda düşüncelerinde hiçbir değişiklik olmadığını arka arkaya düzenledikleri toplantılarla ortaya koydular. Deniz Kuvvetleri Komutanı, "bu mibraklar, ya ülkeyi terk edecekler, ya da Anadolu denizinde boğulacaklar" derken, Kara kuvvetleri komutanı, "PKK etkisiz hale getirilinceye kadar operasyonlar sürecek" dedi. Benzer bir açıklama Genelkurmay Başkanından geldi. Tam da Başbakan Erdoğan'ın ABD gezisi sırasında getirdiği basın toplantısında Yaşar Büyükanıt, kuvvet komutanlarının sözlerine katıldığını, "ateşkestin değil, silahların bırakılmasını, operasyonların dağda bir tek silahlı kişi kalmayana kadar devam edeceğini" söyledi. Türkiye'nin PKK Koordinatörü olarak atanan emekli general Edip Başer'in de Genelkurmay'dan farklı bir diyeceği yoktu. "PKK ile müzakere değil, mücadele edilir" diyordu, eski general, yeni koordinatör.

Genelkurmay cephesi, kendi içinde uyumlu ve kararlı bir duruş sergilemeye özen gösterirken, AKP hükümeti, her zamanki gibi hem nalına, hem mihna vurarak, bir o yana, bir bu yana salınıp durdu. Başbakan bir yandan "ateşkes olmaz, silah bırakmaları lazım" diyordu, bir yandan da "gerekmezse operasyon olmaz tabii" diyerek, operasyonların durdurulabileceği, durdurulması gerektiği sinyalini veriyordu. Adalet Bakanı Cemil Çiçek, "terör ko-

musunda değişen bir tutumumuz yok" derken, Dışişleri Bakanı Abdullah Gül, "çatışma durursa, bizim de yapacaklarımız var" diyordu.

CHP ise, Genelkurmayla aynı paralellikte fakat ondan daha da keskin açıklamalarıyla "laik-ulusalci" kesimlerin sözcülüğünü üstleniyordu. AKP hükümetinin, devletin klasik çizgisinden farklı en küçük bir açıklamasına, büyük tepki gösteriyor, şoven-milliyetçi çizgide MHP ile yarışıyor.

Hiç kuşkusuz bu süreçte en fazla ses getiren açıklamaları Mehmet Ağar yaptı. Ağar, ateşkes sonrası Diyarbakır gezisinde, PKK'lileri kastederek "dağda savaşacaklarına, düz ovada siyaset yapmalarına" dedi ve ortalık bir kez daha karıştı. Önce CHP lideri Baykal, "bu bir af çağrısıdır" diyerek Ağar'a sert çıktı. Ardından Genelkurmay Başkanı Büyükanıt, "Bunu şiddetle kınıyorum, dağdan inen insan nasıl siyaset yapacak ki" dedi. Ağar'ın asker ailelerinin son günlerde artan 'vatan sağolsun demiyorum' sözlerinin üzerinde düşünülmesi gerektiği ve "anneler ağlasın" sözlerine ise, "herhalde Cumartesi annelerinin feryadını kastediyor" diyerek Ağar'a dokundurdu. Ama en çok da Ağar'ın "Benim döneminde asker konuşamaz, asker konuşuyorsa hükümet yoktur" sözlerine kızdı. "Çok talihsiz bir konuşma, o zat iktidarda olsa da biz bu konuları konuşuruz" diyordu.

Asıl olarak Ağar ile Genelkurmay Başkanı arasında cereyan eden bu gerginlik, egemen kesimlerde Kürt sorununda yeni safılaşmaların başladığına işaret ediyordu. Mehmet Ağar gibi, Kürt hareketine yönelik en ciddi saldırıların gerçekleştiği '92 konseptinin yürütücülerinden, Türkiye'deki kontrgerilla faaliyetini yöneten, birçok "failli meçhul" cinayete adı karışmış, Susurluk'ta ismi anılan birinin, PKK'ye affı çağrıştıran sözler söylemesi, doğal olarak daha fazla dikkatleri çekti. Mehmet Ağar, bir Özal değildi çünkü. Her ne kadar sözleri, Özal'ın "federasyonu da tartışabiliriz" sözleriyle kıyaslanamazsa da, o dönemki konjonktür ile bugün çok farklıydı. Devletin güvenlik güçleri içinde yetişen, kirlı savaşın bizzat içinde yer alan, açıkça "bin operasyonda per aldimın" söyleyen birinin, affa yeşil ışık yakması, egemen kesim içinde de daha fazla ciddiye alınmasını getirirdi.

Böyle bir geçmişten gelen Mehmet Ağar, Çiller'in başkanlığı döneminde DYP'den meclise girdi ve Adalet Bakanlığı ile İçişleri Bakanlığı yaptı. Son seçimlerde, bağımsız olarak bir kez daha seçildi, ardından DYP başkanı oldu, meclise giremeyen DYP'yi meclise taşıdı. DYP, geçmiş DP ve AP'nin devamı niteliğinde faşist bir parti. Süleyman Demirel'in AP'nin kapatılmasından sonra kurdurduğu ve sonrasında başına geçtiği bu parti, geçmişten beri ABD işbirlikçisi bir çizgiye sahip. Bugün, ABD'nin Kürt politikası ile birlikte düşünüldüğünde Ağar'ın son çıkışının çatıştığını görürüz.

Diğer yandan devletin geleneksel yönetim tarzı; böylesi kritik aşamalar-

Güney Kürdistan'la Türkiye'nin ekonomik-ticari ilişkileri, her geçen gün artıyor. 2004 yılından bu yana düzenli bir artış trendinde olduğu söyleniyor. Türk firmalarının Irak genelindeki işlerinin toplamı, 10 milyon dolar iken, bu rakamın üçte birinin Kürt Federe bölgesine yatırıldığı bildiriliyor. Sözkonusu olan ekonomik çıkarlar olunca, ordu tekeli OYAK bile, şoven yaklaşımı bir kenara atıp bu yağlı pazardan pay kapma yarışına giriyor. Öyle ki, Türkiye'de w, q, x gibi harfleri içeren isimler yasakken, Güney Kürdistan'la yapılan mal ve hizmet akışlarında, sözkonusu harflerle düzenlenen fatura, iletişim vb. belgeler, resmi kayıtlara aynen o harflerle geçiyor.

da, tepkileri en az çekecek parti ve liderleri öne çıkarmasıdır. Örneğin, Ecevit yıllarca geniş kitleler tarafından "halkçı", "solcu" olarak bilinmiştir. O yüzden egemenler, '79 sıkıyönetimini Ecevit hükümeti zamanında ilan etmişler, Öcalan'ın yakalanmasını onun hükümet olduğu zamana getirmişler, en son 19 Aralık cezaevi katliamını yine onun başbakan olduğu bir dönemde gerçekleştirmişlerdir. Kürt sorunu gibi Türkiye'nin son yirmi yılının en hassas konusunda, sosyal-demokrat, liberal ya da dinci partiler yerine, "sağcı-muhafazakar" hatta "milliyetçi" olarak bilinen bir partinin ve kirli savaşın bizzat başında bulunmuş bir "liderin" çıkarılması, burjuvazi açısından çok daha akılcıcadır ve egemen yönetim tarzına uygundur.

Ağar'ın bu çıkışı, AKP hükümetince de örtük bir onay almış ve önümüzdeki seçimlerde AKP-DYP koalisyonu kurulacağı yönündeki spekülasyonları arttırmıştır. Genelkurmay Başkanı'nın analarla ilgili göndermesini de "biz analar arasında ayırım yapmıyoruz" diyerek usturuplu bir şekilde yanıtlayan Ağar, geçmişine dönük hatırlatmalara "o dönem vatan-millet için öyle gerekiyordu" diyerek, hem geçmişine sahip çıkmaya devam etmiş, hem de bugün farklı bir yol izlenmesi gerektiğini ve kendisinin o rotaya girdiğini ima etmiştir.

Bütün bunlar, Ağar'ın son sözlerine, önceki yıllarda birçok parti başkanının Diyarbakır'da sarfettiği sözlerden daha farklı bir anlam yüklemektedir. (Demirel'in "Kürt realitesini tanıyoruz", Mesut Yılmaz'ın "AB'ye giden yol Diyarbakır'dan geçer", Erdoğan'ın "Kürt sorunu vardır, bu hepimizin sorunudur" vb.) Devletin "papaz-cellar", "havuç-sopa" politikası, bu kez Ağar şahsında uygulamaya sokulmaktadır fakat içinde bulunulan konjonktür, devleti Kürt sorununda daha fazla sıkıştırmakta, yeni adımlar atmaya zorlamaktadır.

ABD ve Güney Kürdistan öne çıkıyor

PKK'nin ateşkes ilan etmesiyle birlikte, Kürt sorununda bir süreden beri öne çıkan ABD ve Kürt işbirlikçileri, daha fazla rol üstlenir oldular. ABD'nin Koordinatör ataması ve Irak ile Türkiye'yi içine alan üçlü görüşmeleri dayatması, Talabani ve Barzani'nin PKK'ye ilişkin açıklamaları vb...

Türkiye'nin rahatsızlıkları ise sürüyor. ABD'den pratik adımlar atmasını istiyorlar. En başta ABD'ye ve Irak yetkililerine verdikleri 150 kişilik PKK'li listesinde yaranların yakalanarak Türkiye'ye teslim edilmesini zorluyor. Fakat halen bu konuda herhangi bir gelişme olmadı. Geçtiğimiz günlerde planlanan "üçlü görüşme" Iraklı koordinatörün "kum fırtınası" gerekçesiyle Türkiye'ye gelmemesiyle yapılamadı. Aynı günlerde Irak Dışişleri Bakanı Hoşyar Zebari, "ABD ve Irak'ın gündemimiz koşullarında PKK'ye karşı bir cephe açarak savaşması mümkün değil. Türkiye bize anlayış gösterebilir" dedi.

Iraklı koordinatörün uzun süredir belirlenmemesi, belirlendikten sonra da görüşmeye gelmemesi, önce Talabani'nin ardından Zebari'nin açıklamaları, Türkiye'de oluşan Irak'ın PKK konusunda işi sürüncelemeye bıraktığı ve ayak sürüdüğü dü-

şüncesini kuvvetlendiriyor.

Güney Kürdistanlı Kürt liderler, son 4 yıl içinde 3 bin 421 PKK militanın Kürt bölgesine kaçtığı ve sığınma hakkı istediğini bildirdiler. Ve bu listeyi, ABD'nin PKK Koordinatörü Ralston'a verdiklerini duyurdular. Ralston'un, bu kişiler için af isteyeceği, özellikle eyleme katılmayanlara öncelik verilmesini ve ardından bir "entegrasyon süreci" başlatılmasını önereceği belirtiliyor. ABD'nin Türkiye'yi buna razı etmek için, bu sürece katkı niteliğinde maddi kaynak da sunacağı bildiriliyor. Ayrıca Ralston'un Mesut Barzani'den örgütle görüşmeyi yürütmesini istediği söyleniyor.

Böylece, ABD ve Güney Kürtleri, Türkiye-PKK ilişkilerinde daha aktif bir rol üstleniyorlar. PKK de bunu istiyor ve ona uygun bir hat izliyor. ABD'nin koordinatör ataması ile PKK'nin ateşkes ilan etmesindeki paralellik, bunun bir göstergesiydi. PKK'nin üst düzey yöneticilerinden Murat Karayılan, Amerikan Newsweek dergisine verdiği demeçte; "ABD bizi hep düşmanlarımızın gözüyle gördü, oysa sizi dost olarak görmek istiyoruz. 7 bin silahlı savaşçımız İslami köktencilığa karşı ABD'nin değerli bir müttefiki olabilir." diyor. Aynı dergide PKK'nin İran kolu PJAK'ın lideri Ahmedî de; "ABD'yle düşmanımız aynı ama bize yardım eli uzatmıyor" diye yakınıyor.

ABD, gerek Ortadoğu'da kendini en güvenli hissettiği Güney Kürdistan'da sorun yaşamamak, gerekse hedefe çıktığı İran ve Suriye'de PKK'nin yan örgütlerinden yararlanmak için PKK ile çatışmak istemiyor. O yüzden de çeşitli manevralarla PKK'yi de Türkiye'yi de kendi çözüm planına doğru çekmeye, bir noktada buluşturmaya çalışıyor. Bu doğrultuda iç siyasete de el atarak, Ağar gibi faşist kimliği ile kendini kanıtlamış bir lideri öne çıkartıyor ve seçim sonrasının yeni hükümet modelini belirlemeye çalışıyor.

Yeni pazar alanı: Güney Kürdistan

Güney'in Kürt işbirlikçilerini öne çıkaran bir diğer faktör, hiç kuşkusuz federal Kürt bölgesinin, yeni bir pazar olarak iş-tahları kabartmasıdır. Kürt sorunu konusunda "şahin" görünen birçok işadamları ve tekeller, Güney Kürdistan'daki yeni iş alanlarına şimdiden üşüşmüşlerdir.

Güney Kürdistan'la Türkiye'nin ekonomik-ticari ilişkileri, her geçen gün artıyor. 2004 yılından bu yana düzenli bir artış trendinde olduğu söyleniyor. Türk firmalarının Irak genelindeki işlerinin toplamı, 10 milyon dolar iken, bu rakamın üçte birinin Kürt Federe bölgesine yatırıldığı bildiriliyor. Süleymaniye, Erbil ve Duhok'ta iş yapan yaklaşık 400 Türk firması bulunuyor. Enerji, köprü, yol, hastane vb. alanlarda iş yapan Türk firmaları, son olarak toplam 40 bin konutluk yeni bir iş daire almış. Afken başta olmak üzere Tefken, AGE, ENKA, Kiska, Tepe, Makyol, Cengiz inşaat gibi şirketler, iki milyar dolarlık iş hacminde ciddi projeler gerçekleştirmiş. Türkiye ile olan ticaretin, "sıfır gümrük uygulaması" ile yapıldığı dikkate alındığında, gerçek rakamların bunun çok üzerinde olduğu söyleniyor.

Ortadoğu bölgesinin en büyük askeri üssü olacak şekilde planlanan ABD'nin

Güney Kürdistan'da yapmaya başladığı üslerde de, Türk şirketleri aktif görev alıyorlar. Kürdistan Askeri Havalimanı'nı Mak-Yol şirketinin yaptığı bildiriliyor. Bunların içinde asker kökenlilerin olduğu, Türk ordusundan emekli komutanlarının şimdi işadamları olarak Güney Kürdistan'da bulunduğu belirtiliyor. Emekli komutanlardan Hasan Alpay, Mustafa Alper gibi isimler veriliyor. Hewler'de OYAK'a bağlı Mardin, Adana ve Elazığ çimento ve inşaat firmaları da görev alıyor.

Görüldüğü gibi, sözkonusu olan ekonomik çıkarlar olunca, ordu tekeli OYAK bile, şoven yaklaşımı bir kenara atıp bu yağlı pazardan pay kapma yarışına giriyor. Öyle ki, Türkiye'de w, q, x gibi harfleri içeren isimler yasakken, Güney Kürdistan'la yapılan mal ve hizmet akışlarında, sözkonusu harflerle düzenlenen fatura, iletişim vb. belgeler, resmi kayıtlara aynen o harflerle geçiyor.

Buna karşılık Kürt yetkililerinin Türk firmalarından şikayetleri de eksik olmuyor. Güney Kürdistan'da düzgün iş yapan Türk firmaları kadar, parayı alıp da işleri ortada bırakanların da olduğunu söylüyorlar. Bunun üzerine Kürt yönetiminin standartlar koymaya yöneldiği, fakat Türkiye'nin Irak'a kendisinden gidecek mal ve hizmet akışına sınırlama getirilmesine karşı olduğu belirtiliyor. Dahası Türkiye, Habur kapısının yeterli olmadığını, yeni sınır kapılarının açılmasını ve vize sorunlarının kolaylaştırılmasını istiyor.

Önümüzdeki 5-10 yılda Ortadoğu'da enerji dağıtım merkezi olmaya çalışan Türkiye, Kafkasya-Hazar petrol doğal gaz boru hatına ek olarak Güney Kürdistan zengin petrolünü de hesaplarına dahil etmeyi planlıyor. Buradan elde edeceği stratejik kazanımlarla hem bölgesel bir güç olarak öne çıkmayı hem de ekonomik olarak rahatlamayı düşünüyor.

Radikal gazetesi yazarı İsmet Berkan, "Türkiye'nin flihi komşusu Irak değil, Güney Kürdistan'dır" diye yazdı. Ve Bağdat'a açılan kapının, Güney Kürdistan'dan geçtiğini söyledi. Türk egemen sınıfları da bunun farkında olmalı ki, Güney Kürdistan'la ticari ve ekonomik ilişkilerde bir hayli yol almışlar. Burjuvazi, bu karlı pazarın, siyasal ilişkilerdeki gerginlikle ellerinden kaymasını istemiyor tabii. Bu koşullar içinde PKK konusunda, Türkiye'nin onca gürlütüsüne rağmen Güney Kürtleri'nin ve onun arkasındaki ABD'nin artan inisiyatiflerinin önüne geçmesi de mümkün görünmüyor.

PKK gelişmelerden memnun

PKK, ateşkes sonrası, gerek ABD'nin ve Güney Kürtlerinin geliştirdiği inisiyatiften, gerekse Ağar'ın son açıklamalarından memnun olduğunu ortaya koydu. Murat Karayılan'ın Amerikan Newsweek dergisine verdiği demeçte de görüldüğü gibi, ABD'ye açık mesajlar yolluyor.

PKK, ABD'nin "Büyük Ortadoğu Projesi"ni ilk başlarda "statükoya karşı değişim", "dış dinamik" olarak değerlendirmiş ve bu doğrultuda Türkiye'ye de baskı yapmasını istemişti. Fakat ABD'den gerekli ilgiyi görmeyince, bu kez AB'ye "Kopenhag kriterleri"ne dönmüştü, ancak ondan da beklemediğini bulamadı. Anlaşılan

Şimdi PKK, Kürt gençlerini ve kadınlarını yeniden dağlara çağırıyorlar? Peki neden? Hangi amaç uğruna? Çağırıyor Duran Kalkan bunu şöyle yanıtlıyor: "Her katılım, demokratik çözüme doğru açılan bir adımdır." İşte Kürt gençleri ve kadınları, bu politikaya eskisi gibi rağbet etmiyor. "7 bin silahlı elemanımız var" diyerek bir koz olarak masaya sürülmek istemiyor. Mesele bundan ibarettir. Bugün her şeye rağmen dağlara çıkan kadınlar ve gençler var ise, Kürt baskı üzerindeki terör ve şiddetin eksilmes, kirli savaşın sürmesi sonucudur. Ve bu durumun PKK'yi yenisinden savaşmak zorunda bırakacağına beslenen umuttur.

şimdi yeniden ABD'ye ve onun işbirlikçilerine umut bağlanmış durumda.

Öyle ki, kirli savaşın en bilinen isimlerinden Mehmet Ağar'ın çıkışında bile bir olumluluk görüyor ve değerlendirilmesini istiyor. PKK yöneticilerinden Mustafa Karasu, Özgür Gündem'deki köşesinde şöyle söylüyor: "Kürt balkana çektiler acıları görmezden gelemez. Taribin bu olaylarla ilgili yargısı olacaktır. Ancak bir kan davası savaşı yürütmeliğimiz için çözüme sunulacak her tutumu da anlamalıdır" diyor. Ağar ile Edip Başer'i karşılaştırarak, Ağar'ın geçmişinden dolayı kompleks ve rahat davrandığını, o yüzden çözüm gücüne sahip olduğunu belirtiyor. Aynı şekilde bir başka yönetici Duran Kalkan da 27 Ekim 2006 tarihli Ö.Gündem gazetesinde yer alan röportajında, Ağar'la ilgili bir soruya; "Barış ancak savaşın taraflar sağlamıştır" diyor. Ağar'ın sözlerinin, şoven havayı dağıttığı, savaş cephesinde bir gedik açtığı o yüzden olumlu bulduklarını söylüyorlar.

PKK, emperyalistlerin ve işbirlikçilerin tutumunu olumlu bulurken, mücadeleyi sürdürme kararlılığında olanları ise baştan uyarıyor. Murat Karayılan, "ateşkes sürecine uymayan herkese karşı ulusal tavır alacaklarını" belirtiyor açıkça. "Bazı grupların bula bir açıklamada bulunmadıklarını, ancak karara uyacaklarını umduklarını" söyleyerek önük bir tehdite de bulunuyor.

Buna karşılık, Türk ordusunun bölgeye asker sevkıyatı ve operasyonları durmuyor. Aynı Karayılan, bu dönem Türkiye'den bulundukları alana JİT üyesi 6 kişinin suikast eylemi için gönderildiğini söylüyor. Bir yandan da internetteki sitelerinden gençleri ve kadınları dağlara çağırarak açıklamaları yer alıyor. Duran Kalkan, "genç kızlarımıza intihar etmek yerine dağa çıkmalarını tavsiye ediyorum" diyor. "Dağlar kadınların en güçlü sığınağıdır" diye ekleyerek.

'90'lı yıllarda Kürt ulusal savaşının yükseldiği dönemde, Kürt kızları, Kürt gençleri, akın akın dağlara girmiş ve gerçekten örgütleşmişlerdi. O dönem, ne intiharlar vardı, ne töre cinayetleri, ne de hırsızlık, yankesicilik... Ne zaman ki, "siyasal çözüm" kulvarına girildi, "ateşkes"ler başladı ve en sonunda teslimiyet ile tasfiyecilik baş gösterdi, intiharlar, çeteler, hırsızlık, fuhuş vb. her tür ahlaksızlık, aldı başını gitti. "Bağımsız Kürdistan" tutkusuyla dağlara çıkan, her tür zorluğa katlanan bu gençler ve kadınlar, büyük bir hayal kırıklığı yaşadılar. Geride kalanlar içinse, dağlar eski cazibesini yitirdi. Çünkü ne için savaşıklarını bilemez hale geldiler. PKK'nin zıkkınlı çizgisi ve kıyımlar düzeyine düşürdüğü talepleri bu durumu yarattı.

Şimdi PKK, Kürt gençlerini ve kadınlarını yeniden dağlara çağırıyorlar? Peki neden? Hangi amaç uğruna? Çağırıyor yapan Duran Kalkan bunu şöyle anlatıyor: "Her katilim, demokratik çözüme doğru açılan bir adımdır." İşte Kürt gençleri ve kadınları, bu politikaya eskisi gibi rağbet etmiyor. "7 bin silahlı elemanımız var" diyerek bir koz olarak masaya sürülmek istemiyor. Mesele bundan ibarettir. Bugün her şeye rağmen dağlara çıkan kadınlar ve gençler var ise, Kürt halkı üzerindeki terör ve şiddetin eksilmemesi, kirli savaşın sürmesi

Bütün bu gelişmeler, Türkiye ile Güney Kürdistan'ın, PKK dışında Kerkük'te de karşı karşıya geleceklerini gösteriyor. Yeni emperyalist savaşta, iyi bir yer tutmaya çalışan Türkiye, elindekileri de yitirmekle karşı karşıya. Bunun için emperyalistler arasında dengeli bir politika izlemeye çalışıyor. Kürt sorunu, Türkiye'nin yeni emperyalist savaşta hangi emperyalistin safında yer alacağını belirleyecek kadar önemli ve en ciddi sorun. Bunun farkında olan ABD, bir yandan eskisinden daha aktif görünerek ama diğer yandan da Türkiye'yi kendi çözümüne yanaştırmaya çalışarak sorunu zamana yaymayı sürdürüyor.

sonucudur. Ve bu durumun PKK'yi yeniden savaşmak zorunda bırakacağına beslenen umuttur.

PKK ise, ateşkes sonrası "demokratik çözüm" doğrultusunda adımların hızlanmasını istiyor. Kürt halkına demokratik tepkilerini ortaya koyma çağrısı yapıyor. Oysa en geri biçimlere bile devletin nasıl yaklaştığı biliniyor.

Başta DTP olmak üzere yasal Kürt kurumlarının devletin çeşitli kurumlarıyla görüşme talepleri, her defasında reddediliyor. Son olarak DTP, yine Başbakanla görüşmek için randevu almaya çalıştı, arabuluculuk yapacağını duyurdu, ama karşılık bulamadı. Öcalan için toplanan 3 milyon aşkın imzayı, TBMM Başkanlığı, Cumhurbaşkanlığı ve Başbakanlık'a sunmak istediler ama randevu alamadılar. "15 Ekim tarihinde randevu talep ettik ama alamayınca böyle bir basın toplantısı yapmak zorunda kaldık" diyerek kendilerinin ciddiye alınmadığını ifade etmek zorunda kaldılar.

2005-2006 tarihleri arasında "Abdullah Öcalan'ı Kürdistan'da siyasi tıradar olarak kabul ediyoruz" adıyla yapılan referandum sonucunu kamuoyuna açıklandı. Toplanan 3 milyon 243 bin imzanın, üçte ikisinin Türkiye'den üçte birinin ise Güney Kürdistan'dan toplandığı belirtildi ve randevu verilmemesine rağmen, bu kurumlara imzaların iletileceği söylendi.

Türkiye ise, basın toplantısında yapılan açıklamayı, yeni bir davanın konusu yapmaya hazırlanıyor. Savcılar hemen harekete geçirildi ve suç duyurusunda bulunarak dava dosyaları hazırlanmaya başlandı. Keza Diyarbakır Belediye Başkanı Osman Baydemir'in Avrupa Parlamentosuna sunduğu, bölgede petrol dahil elde edilen gelirlerin yerel yönetimlere paylaştırılması talebi de aynı husus üzerinde topladı. Baydemir hakkında da yeni bir dava açılıyor.

PKK'nin tüm umut ve beklentilerine rağmen Türk egemen sınıflarında, Kürt sorunu konusunda herhangi bir değişiklik, bir esneme görülüyor. Aralarında çıkan çelişki ve çatlaqlar, bu gerçeği değiştirmiyor, en azından şimdilik. Zaten farklı bir çıkış yapan Ağar da gelen tepkiler üzerine "affı kastetmediğini" söyleyerek bir adım geri çekildi. Sözlerinin sindirilmesini ve yeni gelişmeleri bekliyor olsa gerek.

Türkiye, Kürt sorununda daha da sıkışıyor

Kürt sorunun, önceki yıllardan daha fazla uluslararası bir nitelik kazanması ve ABD'nin doğrudan müdahil olması, Türkiye'yi zorlamaya devam ediyor.

Öte yandan Kerkük'teki gelişmeler, Türkiye'nin rahatsızlığını artırıyor. Kerkük'ün Kürt bölgesine bağlanması takvimi, 2007 yılında işlemeye başlayacak. Önce nüfus sayımı yapılacak, ardından Kürt bölgesine bağlanıp bağlanmaması yönünde referanduma gidilecek. Irak hükümeti, Kerkük için yapılacak referanduma Türkiye'nin katılmamasını istiyor. Talabani'nin açıklamalarından sonra, Irak Başbakanı El Maliki de, bunun kendi iç işleri olduğu, komşu ülkelerin dahil olmasını istemediklerini bildirdi. Türkiye ise, Kerkük'teki sorunu, sadece Irak'ın iç sorunu olarak görmediğini, sayım ve referandum takviminin

askıya alınmasını istiyor. Kerkük'te patlayacak bir iç savaşın kısa sürede Irak'ın bütününe yayılacağını, böyle bir duruma seyirci kalamayacaklarını bildiriyor.

Ekim ayının başlarında peşmergelerin ABD askerleri ile birlikte Kerkük'te operasyon düzenlemesi, Türkiye'nin rahatsızlığını daha da artırdı. Operasyonun amacının, Türkmenlerin ve Arapların Kerkük'ün Kürt bölgesine bağlanmasına karşı geliştirildiği söyleniyor. Daha önce de Irak 2. Tümeni, Süleymaniye'den Kerkük'e taşınmıştı.

Kürt bölgesinin anayasası ise, Aralık ayında oylanacak. Bu anayasa taslağında Kürt bölgesinden "Güney Kürdistan" diye bahsediliyor. "Irak Kürdistan Bölgesi Anayasası" başlığını taşıyan taslağın giriş bölümünde Serv anlaşmasına atıf yapılıyor. "Kürtlere self determinasyon hakkını 62. 63. ve 64. maddeleriyle veren 1920 Serv anlaşması 1923 Lozan anlaşmasıyla iptal edildi" deniliyor. Anayasanın onaylanması durumunda Kürtlerin silahlı gücü peşmergeler de anayasal statüye kavuşacak. Anayasa taslağında tek resmi dil Kürtçe olarak kabul ediliyor (o bölgede yaşayan Asuriler ve Türkmenler de var) Kerkük ve Telafer, -ki Türkiye bunların Türkmen şehri olduğunu iddia ediyor- Irak Kürdistanı içerisinde yer alıyor. Petrol konusunda da bölgesel yönetimin, Bağdat'tan bağımsız hareket etmesinin önü açılıyor. Son olarak Kürdistan Federe Bölgesi Başbakanı Neçirvan Barzani, Kürdistan bölgesindeki petrolün arama, işletme ve pazarlama faaliyetlerini kendilerine devreden yasa taslağının Irak meclisinde onaylanmaması durumunda, Irak'tan ayrılabilirlikleri tehditinde bulundu. Barzani, Kürdistan'a yabancı sermayenin yatırım yapmasının engellendiğini öne sürerek "Eğer Bağdatlı bakanlar anayasaya uygun hareket etmezlerse, Kürt halkı seçimi yeniden göden geçirme hakkına sahip" dedi.

Bütün bu gelişmeler, Türkiye ile Güney Kürdistan'ın, PKK dışında Kerkük'te de karşı karşıya geleceklerini gösteriyor. Yeni emperyalist savaşta, iyi bir yer tutmaya çalışan Türkiye, elindekileri de yitirmekle karşı karşıya. Bunun için emperyalistler arasında dengeli bir politika izlemeye çalışıyor. Kürt sorunu, Türkiye'nin yeni emperyalist savaşta hangi emperyalistin safında yer alacağını belirleyecek kadar önemli ve en ciddi sorun. Bunun farkında olan ABD, bir yandan eskisinden daha aktif görünerek ama diğer yandan da Türkiye'yi kendi çözümüne yanaştırmaya çalışarak sorunu zamana yaymayı sürdürüyor.

Buna karşılık Türkiye, PKK'nin ateşkes ilanı, Güney Kürdistan'daki yeni adımlar arasında Kürt sorunu konusunda daha fazla sıkışmış durumda. ABD'nin çözümüne yanaşma ihtimali yüksek olmakla birlikte, yeni gelişmelere göre hareket edecektir. Uluslararası konjonktürdeki her değişim, Kürt sorununa yaklaşımda farklılıkları da beraberinde getirecektir. Başta işçi ve emekçiler olmak üzere Kürt halkının mücadelesi, devleti köşeye sıkıştırmadığı, geri adım atmak zorunda bırakmadığı sürece, bu konuda emperyalistler ve işbirlikçiler, söz sahibi olacaktır. Onların sunduğu hiçbir "çözüm"de halkların "çözümü" değildir ve hiçbir derdine derman olmaya-caktır.

EMPERYALİZM YENİLECEK, DİRENEN HALKLAR KAZANACAK!

*"Tankınız ne güçlü general
Yerle bir eder ormanı,
Yüz insanı ezer geçer
Ama bir kusurcuğu var:
Sürecek insan ister!"*

*Uçaklarınız ne güçlü general
Fırtınadan hızlı uçar, filden çok taşır
Ama bir kusurcuğu var:
Kullanacak insan ister!"*